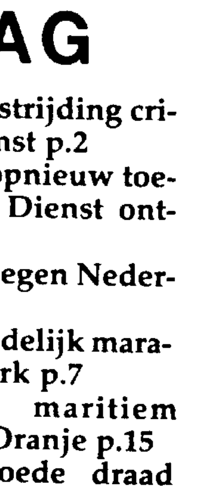
110E JAARGANG — NO.: 253 MAANDAG 15 NOVEMBER 1993

AMIGOE

VANDAAG

MONTE HORSFORD ...belemmering...

Prèkè

Inderson: Wie A zegt moet ook B zeggen

Vier zeevarenden vermist

Vliegende storm trok zondag over Nederland

DEN HAAG — De zware storm die zondag over Nederland is getrokken, heeft aan vermoedelijk twee vissers het leven gekost, evenals aan twee opvarenden van de Deense vrachtvaarder Draco, die zondagavond door vliegende storm op de Noordzee in moeilijkheden kwam. Gisterenmiddag raakten vijf mensen gewond bij een verkeersongeval op de A16 bij de Heinenoordtunnel, toen hun auto's in een kop-staartbotsing terechtkwamen.

Rijkswaterstaat had zondagavond rond elf uur besloten de stormvloedkering in de Oosterschelde voor de tweede keer in een etmaal te sluiten. In de nacht van gisteren op vandaag waren de schuiven rond half drie helemaal dicht, omdat de verwachte waterstand het niveau van 3.00 meter boven NAP zou overstijgen. Het KNMI in De Bilt zei zondagavond te verwachten dat de wind zal afnemen.

In heel Nederland ondervond het verkeer zondag hinder van zware windstoten en regenval, maar volgens de politie in Driebergen viel de overlast al met al mee. Ook het treinverkeer liep vertraging door gladde rails op en moest op sommige trajecten worden omgeleid vanwege vernielde bovenleidingen.

Op de Noordzee raakte zondagavond de Deense vrachtvaarder Draco in moeilijkheden. Twee opvarenden en enkele containers sloegen van boord. Op de Westerschelde raakten enkele schepen op drift. De pier in IJmuiden werd gesloten.

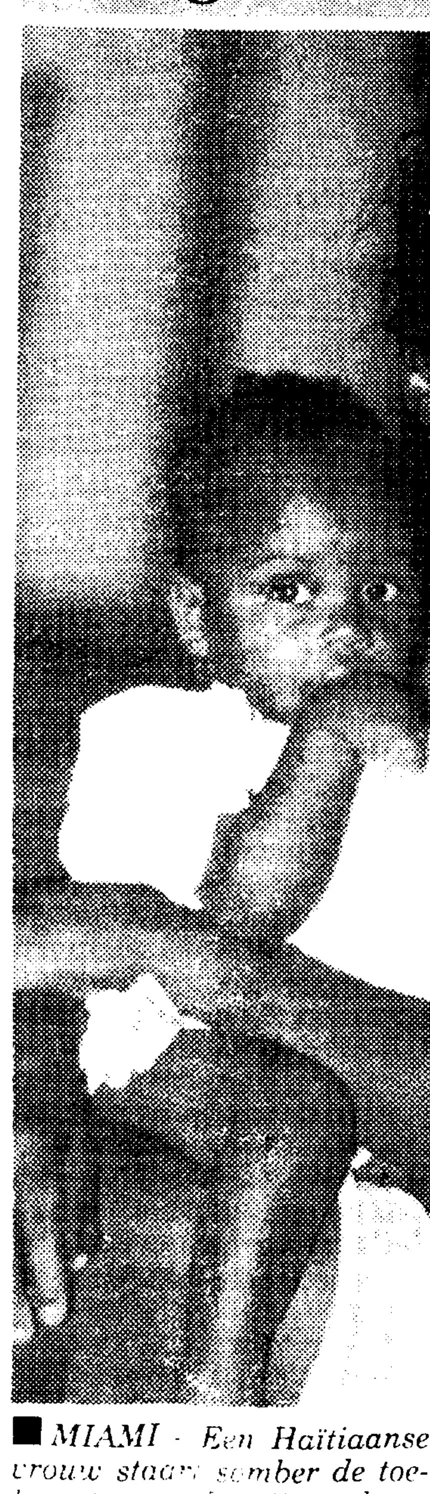
Op de Amer, ter hoogte van Drimmelen, kwamen zondagmiddag rond twee uur twee vissers in moeilijkheden met hun roeiboot. De mannen keerden terug uit de Biesbosch en koersten aan op Oude Haven. Getuigen zagen dat één van de twee mannen ging staan, waarna het bootje water maakte en vrijwel direct zonk. Een van de drenkelingen werd door hulpverleners aan de wal gebracht, maar reanimatie mocht niet meer baten. De ander visser wordt vermist. Vandaag, bij beter weer, zal de politie de zoekactie naar de man hervatten.

In de Rotterdamse haven konden sleepboten ternauwernood een ongeval voorkomen, nadat de supertanker British Renown haar trossen had verspeeld. De 338 meter lange Brit lag bij de Maasvlakte voor anker. In de loop van de zondagmiddag is de crude-carrier naar de monding van de Nieuwe Waterweg gesleept en wacht daar beter weer af.

Meer schepen in het Rotterdamse havengebied verspeelden trossen, maar slogen niet los. Een schip raakte wel op drift en veroorzaakte schade aan twee afgemeerde boten. Het dolende vaartuig kon echter snel worden opgepikt en haar weg vervolgen.

Zondagochtend begonnen als zuidwester, draaide de wind rond het middaguur naar het westen. Omstreeks die tijd was de windkracht in Vlissingen al bijna 10.

Angst voor de toekomst

■ *MIAMI - Een Haïtiaanse vrouw staart somber de toekomst in, terwijl zij met haar kind op de rustweg bij Virginia Key, iets ten zuiden van Miami werd opgepakt door de Amerikaanse Immigratiedienst. Tenminste tien volwassenen en vijf kinderen, allen afkomstig uit Haïti, werden dit weekeinde aan land gesmokkeld. De politie is nog op zoek naar enkele van de bootvluchtelingen.*

(AFP-satellietfoto)

Volksraadpleging mag zonder Curacaoënaars in Nederland

DEN HAAG — Het referendum over de staatkundige toekomst van Curacao op 19 november mag worden gehouden zonder deelname van Curaçaoënaars die in Nederland of elders buiten Curaçao wonen. De president van de rechtbank in Den Haag heeft vandaag beslist dat de Curaçaose eilandsraad geen onrechtmatig besluit heeft genomen door niet-ingezetenen uit te sluiten van de volksraadpleging.

Een kleine groep Curaçaoënaars verenigd in 'Nos tambe ta vota' had het kort geding aangespannen. Men wil meedoen aan het referendum omdat de uitslag daarvan invloed kan hebben op hun rechten. Er wonen in Nederland ongeveer 50.000 mensen van het eiland. Vorige week maandag bepaalde de rechter op Curaçao al dat het referendum niet onrechtmatig is.

De president van de rechtbank in Den Haag mr. A. van Delden overweegt onder meer dat de commissie Referendum Curaçao uitvoerig de motieven voor uitsluiting van niet-ingezetenen heeft besproken. "De commissie wijst niet zonder reden op het feit dat de vraag wie als Curaçaoënaar met een feitelijke band met Curaçao zou moeten worden aangemerkt niet goed valt te beantwoorden en op grote problemen die te verwachten zijn bij deelname van niet-ingezetenen aan het referendum."

St. Maarten gaat eigen bier brouwen

WILLEMSTAD/PHILIPSBURG — Begin volgend jaar zal de Sintmaartenaar zijn eigen lokale biertje kunnen drinken. De Sint Maarten Breweries nv heeft aangekondigd in januari met de produktie van het zogeheten SOCA-bier te zullen beginnen. Hiermee is een investering van 1 miljoen dollar gemoeid.

De brouwerij, die in St. Peters komt te staan, begint klein: een produktie van 30 hectoliter per brouwproces en werkgelegenheid voor zeven personen, later mogelijk uit te breiden tot twintig personen. De directie is nog bezig een brouwmeester aan te trekken.

Nipte zege voorstanders status quo

Referendum Puerto Rico brengt geen verandering

SAN JUAN — Puerto Rico gaat zich er op korte termijn niet voor inspannen dat het eiland de 51e staat van de Verenigde Staten wordt. Deze conclusie valt te trekken na het referendum dat zondag gehouden is op het eiland in de Caribische Zee.

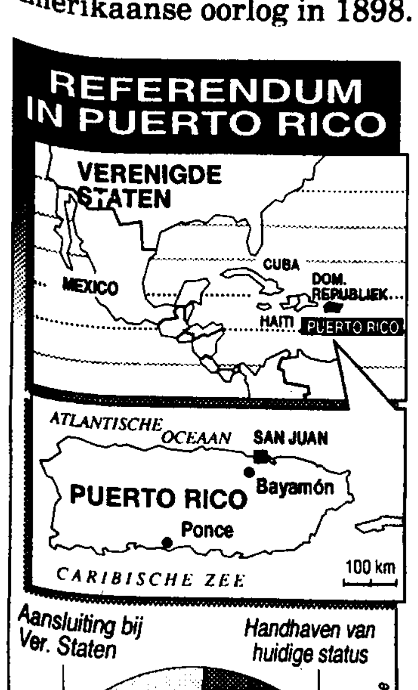
De voorstanders van handhaving van de status quo van Puerto Rico als een vrije geassocieerde staat ten opzichte van Washington behaalden een nipte overwinning op de voorstanders van de optie dat Puerto Rico de 51e staat van de VS wordt: 48,4 tegen 46,2 procent. Iets meer dan vier procent van de deelnemers aan het referendum sprak zich uit voor volledige onafhankelijkheid.

Gouverneur Pedro Rossello, die campagne had gevoerd voor Puerto Rico als 51e staat van de VS, heeft toegegeven dat het volk zijn keus niet als eerste optie steunt. "Het volk heeft gesproken en ik moet gehoorzamen", aldus de 49-jarige kinderarts die er zorgvuldig voor waakte, niet de woorden "verlies" of "nederlaag" te gebruiken.

De aanhangers van het streven dat Puerto Rico een staat van de VS wordt, kwamen veel sterker uit de bus dan bij de vorige gelegenheid dat deze kwestie aan het volk werd voorgelegd. In 1967 zei nog maar 39 procent dat men Puerto Rico wil zien als staat van de VS, terwijl toen nog 60 procent voor de speciale status was.

Puerto Rico is Amerikaans grondgebied sinds de Spaans-Amerikaanse oorlog in 1898.

De bewoners van het eiland kregen in 1917 het Amerikaanse staatsburgerschap. De status van "vrije geassocieerde staat" heeft Puerto Rico sinds 1952.

Toerisme is eerste prioriteit

■ *CAYO COCO - President Fidel Castro van Cuba toast met een aantal Spaanse investeerders van de Guitart Groep, tijdens de officiële opening van het Guitart Cayo Coco Hotel, 500 kilometer ten oosten van Havana. Castro benadrukte de rol van het toerisme voor het eiland. Het toerisme zou voor de nabije toekomst prioriteit nummer 1 zijn en de Cubaanse economie moeten redden.*

PLO en Israëli's sluiten akkoord over zelfbestuur

JERUZALEM/TUNIS/CAIRO — De Palestijnse leider Yasir Arafat en de Israëlische premier Yitzhak Rabin ondertekenen op 12 december een akkoord over zelfbestuur in de Gaza-strook en Jericho. Dit meldde gisteren de PLO-vertegenwoordiger in de Egyptische hoofdstad Caïro, Siad Kamal.

Een dag later begint, zoals eerder afgesproken, de terugtrekking van de Israëlische troepen uit deze bezette gebieden, aldus Kamal tegenover het Egyptische persbureau Mena. De regeling over autonomie is een uitwerking van het midden september in Washington gesloten vredesakkoord.

De plaatsvervangende minister van Defensie van Israël, Mordechai Gur, bevestigde gisteren de hervatting vandaag in Caïro van de onderhandelingen tussen de Palestijnse bevrijdingsorganisatie PLO en Israël. Eerder zondag verklaarde minister van Buitenlandse Zaken, Shimon Peres, dat Israël vastbesloten is door te gaan met de besprekingen over beperkte autonomie voor de Palestijnen, nadat de PLO zaterdag officieel de moord op een joodse kolonist had veroordeeld.

Peres, die gedurende het verblijf van premier Yitzhak Rabin in Washington optreedt als diens waarnemer, zei dat Palestijnse tegenstanders van het akkoord tussen Israël en de PLO de besprekingen niet kunnen tegenhouden. "Onder geen beding zullen we personen met een mes of een geweer toestaan het vredesproces om zeep te helpen. Zij maken ons niet bang en wij zullen tegen hen optreden."

Peres deed zijn uitlatingen nadat PLO-leider Arafat zaterdag officieel de moord op een Israëli veroordeelde, die volgens de Israëlische inlichtingendienst door PLO-leden zou zijn gedood. Arafat zei dat de aanslag buiten medeweten van de PLO-leiding was geschied. Hij drong er op aan het geweld tegen Israëli's te beëindigen om het vredesproces in het Midden-Oosten niet in gevaar te brengen.

De door de dood van de kolonist opgelaaide wraakacties van Israëli's tegen Palestijnen gingen ook afgelopen weekeinde door. Kolonisten probeerden zaterdag een Palestijnse kippenfokkerij in brand te steken. Daarbij raakte een Palestijn door kogels zwaar gewond. In de omgeving van de pluimveehandel was de kolonist om het leven gekomen.

Aanslag Suriname is politieke intimidatie

PARAMARIBO — De Surinaamse minister van Justitie en Politie, Soeshiel Girjasing, beschouwt de aanslag op de videotheek van de rijke zakenman Dilip Sardjoe als "pure politieke intimidatie".

Sardjoe zelf vermoedt ook, dat de motieven voor de aanslag, de tweede in ruim een week op zijn bezittingen, van politieke aard zijn.

Binnen de Vooruitstrevende Hervormings Partij, de VHP, de regeringspartij waartoe Girjasing en Sardjoe behoren, leeft de opvatting dat Sardjoe door "bepaalde politieke partijen" steeds wordt aangeduid als "rijkste man van Suriname". Groepen die politieke winst zouden willen behalen zouden Sardjoe daarom tot doelwit hebben gemaakt.

De Nationale Democratische Partij, de NDP, van ex-legerleider Desi Bouterse kondigde enkele weken geleden "verscherpte acties" aan om het politieke klimaat te verstoren en de regering tot aftreden te dwingen. De parlementaire fractieleider Jules Wijdenbosch onthende vorige week dat criminele daden tot die acties behoren

Noord-Korea waarschuwt regering in Washington

TOKYO — Noord-Korea heeft de Verenigde Staten en Zuid-Korea gewaarschuwd, dat de militaire oefening 'Foal Eagle 93' die deze landen deze week willen houden, een oorlog kan ontketenen. Het Noord-Koreaanse persbureau KCNA zei gisteren, dat de militaire operaties de spanningen op het schiereiland verder zullen opvoeren.

"Wij waarschuwen opnieuw dat de Amerikaanse en Zuid-Koreaanse autoriteiten geheel verantwoordelijk zijn voor de onherstelbare gevolgen, die hun provocerende oorlogsoefeningen tegen het noorden met zich mee kunnen brengen," zo citeerde KCNA een regeringsverklaring.

De spanningen tussen Noord-Korea en de Verenigde Staten zijn de laatste tijd toegenomen, omdat Pyongyang blijft weigeren internationale inspectie toe te laten van zijn nucleaire installaties. De weigering wordt opgevat als een aanwijzing dat het communistische land bezig is een atoomwapen te ontwikkelen. Hoewel Noord-Korea dit in alle toonaarden ontkent, weigert het onderzoekscommissies toegang tot het land.

Algemeen wordt aangenomen dat Noord-Korea over een raket beschikt die doelen in Japan en het zuiden van het schiereiland kan treffen. De Amerikaanse president Bill Clinton waarschuwde Pyongyang vorige week geen atoomwapens te ontwikkelen. Hij zei vastbesloten te zijn te voorkomen dat Noord-Korea in het bezit komt van kernwapens.

Nederlandse militairen vertrekken uit Kroatië

DEN HAAG — De 33 militairen van de landmacht die in Kroatië een VN-missie hebben geholpen bij het zoeken naar massagraven, komen morgen vervroegd terug in Nederland. De militairen houden ermee op, omdat de missie bij haar werkzaamheden te veel werd tegengewerkt door Servische Kroaten. De missie beëindigt haar werkzaamheden eveneens.

Franse minister naar Den Haag voor gesprek over St. Maarten

DEN HAAG/PHILIPSBURG — De Franse minister van overzeese gebiedsdelen en departementen, Dominique Perben, voert donderdag in Den Haag besprekingen met minister Ernst Hirsch Ballin van koninkrijkszaken. De besprekingen zullen voor een belangrijk deel gewijd zijn aan een intensivering van de Frans-Nederlandse samenwerking op Sint Maarten, met name op justitieel en politieel gebied.

De besprekingen zullen worden bijgewoond door een delegatie van beide delen van Sint Maarten. Vanuit Nederlands Sint Maarten zijn vandaag gezaghebber Russel Voges, gedeputeerde voor constitutionele aangelegenheden René Richardson en Statenlid (DP) Marcel Gumbs naar Nederland vertrokken. Vanuit Marigot heeft een delegatie onder leiding van burgemeester Fleming de reis naar Den Haag gemaakt.

Volgende week zullen in Den Haag ook besprekingen worden gevoerd tussen minister Hirsch Ballin en een delegatie van Sint Eustatius en Saba.

Volgens bronnen op Sint Maarten zou de komst van een afvaardiging van Sint Maarten nog niet vaststaan.

De komende dagen worden op Sint Maarten en Sint Eustatius besprekingen gevoerd tussen een ambtelijke Nederlandse delegatie en vertegenwoordigers van de drie Bovenwindse eilanden ter voorbereiding van de gesprekken die volgende week in Den Haag op het programma staan. Vandaag waren de eerste gesprekken op Sint Maarten. Morgen vertrekt de delegatie naar Sint Eustatius.

Hirsch Ballin, Croes en Römer spreken af:

Grensoverschrijdende criminaliteit binnenkort gezamenlijk bestrijden

WILLEMSTAD/DEN HAAG — De drie ministers van Justitie in het Koninkrijk, Hirsch Ballin, Croes en Römer, hebben vandaag afgesproken dat er eem rijkswet komt die de bestrijding van ernstige vormen van de internationale criminaliteit regelt door middel van uitgebreide vormen van samenwerking tussen de drie landen. In de concept rijkswet die daarvoor door de drie ministers werd opgesteld, is onder meer geregeld dat in de toekomst de drie verschillende politiediensten op elkaars grondgebied kunnen optreden als zij daartoe van hun PG de opdracht krijgen.

Er zal ook nog een concept rijkswet worden opgesteld over de strafrechtelijke rechtshulp in Koninkrijksverband. Met het oog op de voortzetting van de Toekomstconferentie, is ook nog een conceptrijkswet over de rechterlijke organisatie in voorbereiding. Zo meldt de directie voorlichting van het Nederlandse ministerie van justitie.

De drie ministers voerden afgelopen donderdag en vrijdag en vandaag politiek overleg over een aantal justitiële onderwerpen. Het overleg was een voortzetting van het overleg in augustus, toen was afgesproken dat nog voor de voortzetting van de Toekomstconferentie - gepland voor de tweede week van december- bepaalde onderwerpen nader zouden worden uitgewerkt.

Het ministerie van justitie in Nederland schrijft dat de drie ministers het er over eens zijn, dat samenwerking op het terrein van justitie tussen de drie landen van het koninkrijk 'een essentiële voorwaarde is voor de bestrijding van bepaalde ernstige vormen van de criminaliteit'. Vandaag werd daarom een regeling opgesteld om de bestrijding van die grensoverschrijdende vormen van criminaliteit in een rijkswet op te nemen. Het concept wordt een dezer dagen voorgelegd aan de Hoge Raad, het Gemeenschappelijk Hof van Justitie en de PG's, die advies zullen uitbrengen.

Het enige waarover partijen het nog niet eens blijken te zijn, is de manier waarop mogelijke impasses over de besluitvorming tussen de drie landen kunnen worden doorbroken. Nederland vindt dat dat er in het Statuut een aparte regeling moet worden opgenomen, dat als een besluit uitblijft elk der landen voorziening daarvan kan vragen bij de Raad van State. Met Aruba is dat ook overeengekomen in het protocol dat op 22 oktober werd gesloten. Volgens de Antillen (c.q.) Curaçao voorziet artikel 51 van het Statuut hier al in en is geen wijziging nodig. Volgens het persbericht zal dit onderwerp tijdens de Toekomstconferentie weer aan de orde komen.

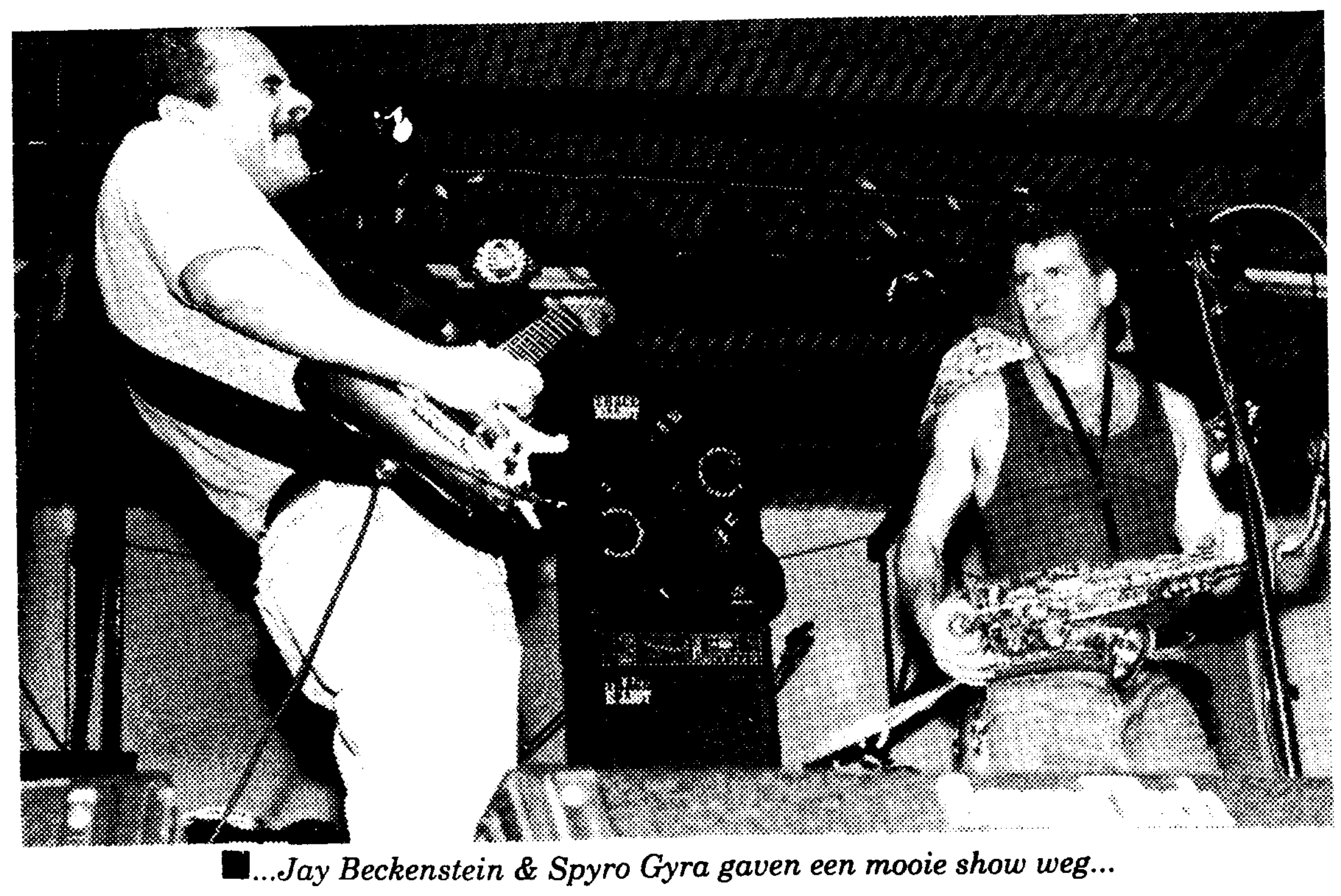
DRUGSBESTRIJDING

In de concept-rijkswet worden zes gebieden genoemd die van gemeenschappelijk belang zijn: de strijd tegen de drugsverslaving, bestrijding van fraude van interregionale of internationale omvang, justitiële samenwerking in burgelijke en strafzaken, douanesamenwerking op het terrein van goederenverkeer en de politiële samenwerking.

Over deze onderwerpen zal ook tussen de drie ministers van justitie en de verschillende procureurs-generaal overleg worden gevoerd, zodat er gemeenschappelijke werkafspraken kunnen worden gemaakt voor de bestrijding van de grensoverschrijdende criminaliteit. Ook het maken van wetten die op elkaar zijn afgestemd, behoort daartoe. "Deze afspraken laten uiteraard de eigen verantwoordelijkheid voor de interne orde en veiligheid onverlet", aldus de tekst van de concept-wet.

In de praktijk zal het onderdeel 'politiële samenwerking' het belangrijkste blijken te zijn, zo valt te concluderen uit de concept-rijkswet. In opdracht van en onder verantwoordelijkheid van de diverse PG's kunnen politieonderdelen opsporingsbevoegdheid krijgen op het grondgebied van een ander dan het eigen land. Ook zullen de politiekorpsen van de drie landen gaan samenwerken op het gebied van de informatieuitwisseling. Net zoals dat in Europol gebeurt.

Ook in de nieuwe staatkundige situatie zal er sprake blijven van een Gemeenschappelijk Hof van Justitie van de Caribische delen van het Koninkrijk, wordt verder gemeld. Over de hoofdlijnen van een voor de rechterlijke macht en het openbaar ministerie op te stellen rijkswet 'bestaat overeenstemming'. De bedoeling is. dat de uitwerking van de rijkswet in januari wordt afgerond.

■...*Jay Beckenstein & Spyro Gyra gaven een mooie show weg...*

Jazz-explosie doet grote zekering doorslaan

George Benson verwent publiek met een show van ruim twee uur

WILLEMSTAD — Subliem, grandioos, 'yeah!'. De tweede avond van het Curaçao Jazz Festival heeft alle vijf voorgaande edities van dit jazzevenement overtroffen. George Benson enerzijds, met al zijn sterallures, gaf het publiek dan ook waar voor zijn 65 gulden neergetelde entreegeld. Anderzijds was het geen wonder dat, vanwege de jazz-explosie van Spyro Gyra, de grote zekering op het podium van Coney Island doorsloeg.

Al in de vroege avonduren liep het Coney Island Jazz Town vol voor de presentaties van Jay Beckenstein & Spyro Gyra en de hoofdattractie George Benson. De tweede festivalavond werd eigenlijk omgetoverd in een waardig concert met de gitarist George Benson in hoofdrol, maar met Jay Beckenstein & jazz-groep Spyro Gyra ook een show ten beste gevend.

Het wordt dan ook moeilijk voor de Curaçao Jazz Foundation om deze zesde editie te overtreffen. Of de stichting moet voor volgend jaar opnieuw een *big fish in the jazz world* naar het eiland lokken. Wie weet wordt toch Winton Marsalis of blueskoning B.B. King alsnog verleid naar Jazz'n Easy Curaçao te komen. Hopelijk krijgt de foundation meer financiële ruimte om met dit jazzproject Curaçao in het buitenland bekend te maken.

De saxofonist en bandleider van Spyro Gyra wist dat hij simpelweg een uitstekende show moest weggeven, want hij stond gepland op dezelfde avond als George Benson. Het grote plubiek in Coney Island Square Garden, voor de zesde editie omgedoopt in de Jazz Town van Otrobanda, was de winnaar.

Spyro Gyra sloeg meteen een goed figuur. De nummers 'Bahía', 'Bitter Sweet' en 'Conquistador' brachten de jazzliefhebbers meteen in extase. Vanwege de jazz-explosie van de jongens van Jay Beckenstein, sloeg de grote zekering op het podium door. Dat euvel werd in seconden verholpen door de jongens van Smulders die belast waren met het geluid. De *high five* van de technici van Spyro Gyra ging dan ook prompt de lucht in voor de Smulders *guys*.

Na een reggae-jazz van Spyro Gyra, was het de beurt aan George Benson om zijn opkomst op het podium te doen. Dat geschiedde nadat de lichten op het podium werden heringericht en zowel de amateur- als profesionele fotografen werden gesommeerd door veiligheidsmensen om geen foto's van George Benson te nemen.

Een misverstand, want ceremoniemeesteres Angelica Paris zei dat dat wel mocht met flitser echter gedurende de eerste drie nummers. De schade was al geschied, omdat de Curaçaose persfotografen op één na het Coney Island Jazz Town verlieten.

Gedurende meer dan twee uur verwende George Benson, die een grote liefde heeft voor alles wat zwart is (in zijn hotelkamer wilde hij bij voorbeeld alleen zwarte hand- en droogdoeken), het publiek. 'I'm moving down here', schreeuwde hij het publiek toe, al zijn sterallures vergetend. Ook nog te 'Spanish Water' wilde hij gaan wonen.

Bij de allereerste noten bij zijn opkomst, gekleed in zwart en wit, kwam iedereen van zijn stoelen en groepeerde zich voor het podium. Om een beter zicht te krijgen op de jazzartiest. Om hem *yo, yeah* en *give 't to me baby* toe te roepen. Benson presenteerde een sterk Amerikaans getinte show aan de liefhebbers van jazz en zijn fans. De gitarist en blueszanger liet oude en nieuwe nummers de revue passeren in een onafgebroken reeks. Om één uur precies was het afgelopen, nadat de Amerikaanse gitaarvirtuoos en zanger het publiek een 'ñapa' had gegeven van nog drie nummers.

Deze zesde aflevering van het Curaçao Jazz Festival werd zondag officieel besloten met een jamsession in het Avila Beach Hotel. Herschell Rosario en de Curaçao Jazz Band traden eerst op en daarna konden Uti Gregorio, Ronchi Mathews, Juchi Cordoba en gedeputeerde Stanley Betrian en anderen lekker 'jam'n'.

Zowel deze laatste festivaleditie als de jamsession gisteravond bevestigen nogmaals dat Curaçao grote jazzartiesten telt, die niet onder doen voor de buitenlandse gasten. Wat Herschel Rosario en het vorig jaar Uti Gregorio presenteerden, was stof van gesprek zelfs tussen de buitenlandse artiesten.

●DENNIS PIKERO

Lezing over adolescentie

WILLEMSTAD — De ontwikkeling van adolescenten staat centraal tijdens een serie lezingen die de FESSKA van 18 november tot 1 december in de UNA houdt.

Het thema van de lezingencyclus is 'De verborgen adolescent, momenten van alleen willen zijn, dagdromen en zoeken naar zin in de tienerjaren'. De psycholoog dr. J.A.S. van Spaendonck zal onder meer spreken over de identiteitsvorming en de zingeving in het sociale leven.

OPINIE

door **Ronnie Rens Sr.**

ZOALS ELKE andere menselijke vaardigheid vereist ook het peilen van de publieke opinie know-how en ervaring. Het is bovendien een van de moeilijke en niet geheel betrouwbare technieken, vandaar dat ook telkens een "margin of error" aan de uitslag wordt toegevoegd. Het is namelijk nooit goed mogelijk een doorsnee-mening weer te geven als er maar een gering aantal mensen wordt ondervraagd. Daarom moet die kleine groep mensen ook met de allergrootste zorgvuldigheid worden uitgezocht. Die geringe groep moet immers een representatieve doorsnee van de bevolking vertegenwoordigen. Is dat niet het geval, dan is de enquête volkomen waardeloos.

Als ik in mijn straat een onderzoek pleeg en dus alleen mijn buren erbij betrek, zal ik een totaal ander beeld krijgen van de publieke mening als wanneer ik alleen de ambtenaren van Financiën ondervraag. De doorsneemening van de bewoners van Souax zal verschillen van die van Mahaai. Het enige dat al deze peilingen gemeen hebben is dat ze volkomen onbetrouwbaar zijn.

Opinie-onderzoekers hebben bestanden in voorraad van verschillende personen uit alle lagen en klassen waar ze, afhankelijk van het doel van de enquête, uit kunnen putten. Maar al die bestanden bestaan uit personen, die het hele volk vertegenwoordigen, van armen tot rijken, van laag- tot hoogontwikkelden, van jonge mensen tot de oudere garde. Hierbij is elke groep vertegenwoordigd zoals hij ook in de hele gemeenschap is vertegenwoordigd, bijvoorbeeld: als de gemeenschap 10 procent aan werklozen telt, moet de groep van ondervraagden ook uit 10 procent aan werklozen bestaan.

De laatste weken hebben zich hier allerlei enquêteurs aangediend. Dat is aan de ene kant een positieve zaak: het referendum heeft zoveel losgeweekt dat men — vooruitlopend op de uitslag — alvast te weten wil komen welk van de vier opties de meeste kans op winnen maakt. Aan de andere kant mag en moet aan de enquêtes, die slechts lukraak zijn uitgevoerd, niet de minste waarde worden gehecht.

Een van de wilde opinie-onderzoeken kwam zelfs voor een van de opties tot een volkssteun van bijna 80 procent. In geen van de enquêtes van onze universiteit, de enige instantie die op wetenschappelijk verantwoorde basis hier opinie-onderzoeken uitvoert, kwam een van de opties boven de 36 procent!

Een plaatselijke kleinhandelaar vond het ook leuk een opinie-onderzoek te houden en verstrekte een in te vullen formulier aan elk van de klanten, die toevallig bij hem binnenliep. Net als vele andere enthousiastelingen kreeg hij veel aandacht in de pers en werd zelfs enkele minuten in het televisienieuws toebedeeld om "zijn" uitslag bekend te maken. Daarmee toonden onze nieuwsmakers het verschil niet te kennen tussen amateuristisch gefrommel en een op verantwoorde basis gepleegd opinieonderzoek.

Veerverbinding Curaçao-Venezuela start begin 1994

WILLEMSTAD — Be... 1994 start de nieuwe ve... verbinding tus... Curaçao en Pue... Cabello. Dat beri... Curaçao Inc. Een inter... tionale ondernem... krijgt het beheer over... scheepslijn die acht m... per week vaart.

Het gaat om een jo... venture van de pri... sector (70%) en de overhe... (30%) van Curaçao en... staat Carabobo. De sam... werking tussen de Ven... laanse en de Curaça... (haven)autoriteiten werd... maart getekend.

Driehonderd passagi... auto's en goederen kun... ingescheept word... Kaarten zullen 45 dollar... transport overdag en... dollar voor 's nachts kos... Een personenauto mag... voor 60 dollar.

Puerto Cabello... dichtbij de handels- en ind... triestad Valencia. Valen... ligt drie uur rijden ver... derd van Caracas.

Meer veiligheid wenselijk voor Bapor Kibra

WILLEMSTAD — CHATA heeft een verzo... ingediend bij het eila... gebiedomveiligheidsma... regelen te nemen t... bescherming van to... risten bij Bapor Kibra.

De hotel-en toerismeor... nisatie doet in een ei... bulletin zelf ook voorstelle... In betrekkelijk korte t... werden verschillende wand... lende toeristen in het donke... overvallen door mannen d... daarna wegreden in een aut...

De gezaghebber... gevraagd ervoor te zorg... dat DOW en Kodela ervo... zorgen dat de verlichting g... is en dat er zogenoemde 'sl... pende politie' komt. Met h... laatste worden obstakels i... het wegdek bedoeld die he... verkeer vertragen. CHAT... opperde zelfs het gebied nab... Seaquarium 's avonds af t... sluiten en extra te bewake... Met de twee hotels Lio... Dive en Princess Beach e... het toerismebureau word... gewerkt aan een verscherpt... bewaking.

PIKA

IETS DAT NIET gebeurd is, namelijk het houden van een openbare Statenvergadering afgelopen zaterdag, blijft de politieke gemoederen bezighouden. MAN-leider Don Martina meldt "dat het nu eenmaal altijd zo is dat een vergadering die door de oppositie wordt aangevraagd niet op zaterdag gehouden kan worden, want dan kunnen de mensen niet luisteren omdat zij boodschappen moeten doen. Het moet op een doordeweekse dag worden gehouden. Op doordeweekse dagen werken mensen en dan hebben zij wel tijd om naar de radio te luisteren."

Ook het persbericht dat de regeringsvoorlichtingsdienst vanmorgen naar alle media deed uitgaan, is veelzeggend. Nadat de voorlichter heeft opgemerkt dat de vergadering werd uitgesteld op verzoek van de oppositie, schrijft hij: "De minister-president van de Nederlandse Antillen mevrouw Maria Liberia-Peters wil middels deze duidelijk stellen dat de voltallige coalitie aanwezig was. (...) In tegenstelling tot hetgeen in een ochtendblad hedenochtend werd gemeld, waren er wel degelijk 12 coalitieleden aanwezig."

Het betreffende blad had opgemerkt dat Statenlid De Weever niet was verschenen en dat er dus maar 11 coalitiegenoten aanwezig waren, maar was vergeten dat sinds het besluit de Staten te ontbinden de regering met het onafhankelijke Statenlid Lourens is uitgebreid.

En dat laatste feit had nu juist zo'n interessant onderdeel van de vergadering kunnen worden. Bijvoorbeeld welke *deal* er niet alleen met de UPB, maar ook met Lourens is gesloten. Maar ja, de oppositie heeft nu eenmaal de *deal* dat er op zaterdag boodschapjes worden gedaan.

[D]iensthoofd Soza stapt weer naar rechter

[H]orsford wederom op non-actief 'wegens belemmering reorganisatie'

[WI]LLEMSTAD — Monte [Ho]rsford, hoofd van de [Di]enst Sociale Zaken [(So]za), is wederom de toe[ga]ng tot het gebouw van [So]za ontzegd. Het [Be]stuurscollege (BC) is [va]n mening dat Horsford [he]t reorganisatieproces [va]n de Dienst belemmert. [Ho]rsford zegt naar de [re]chter te zullen stappen.

[Da]t deed hij eerder. Juli [19]92 besloot het BC voor het [eerst] Horsford te schorsen [me]t het oog op de reorgani[satie] van Soza. Dito Vlieg [we]rd aangesteld als tijdelijk [hoo]fd van Dienst en vervult [die f]unctie tot op heden. [Au]gustus 1992 stapte Hors[ford n]aar de rechter, die [bep]aalde dat hij weer toe[gang] mocht krijgen tot de [Dienst].

[A]anleiding om Horsford [non]-actief te zetten was [een] rapport waaruit naar [vore]n kwam dat de admini[stra]tie van de Dienst [bep]aald chaotisch was. Ook [bl]eek het bestand aan [perso]nen die recht hebben op [gra]tis medische verzorging [beho]orlijk 'vervuild'. Inmid[dels] heeft een schoningsope[rati]e plaatsgevonden, die het [tot]aal PP-kaarthouders dras[tisch] heeft ingeperkt. Ook [is a]ctie ondernomen om [het b]estand van onderstand[sgere]chtigden te schonen. [Gebl]eken was dat nogal wat [perso]nen met een dergelijke [uitk]ering ook voorkwamen [op lo]onlijsten, en derhalve [onre]chtmatig een uitkering [ontvi]ngen. Ook aan deze scho[ning] wordt nog gewerkt. Met [de] dagelijkse leiding van Soza [zijn] de heren Vlieg, Calmes [en] Carlos belast.

[Toen] Horsford terug[keer]de naar de burelen van [de] Dienst Soza werd afge[sproken] dat hij uiterlijk 15 [nove]mber 1993 een defini[tieve ke]uze zou maken. Begin [nov]ember liet Horsford [weten] dat hij zijn functie als [hoofd] willen hervatten. [In een br]ief waarin hij zijn [beslissing] toelicht zegt hij: [illegible] [op te m]aken dat er in de periode [september] 1992 tot 15 [nove]mber 1993 geen reorga[nisatie] heeft plaatsgevonden. [De sf]eer en de werkverhou[dinge]n zijn met rasse [schre]den achteruitgegaan en het personeel spreekt van chaotische toestanden en onbestuurbaarheid."

PERSONEEL

Horsford zegt zich gesteund te weten door het personeel van de Dienst 'die hem benaderen met verzoeken om terug te keren teneinde een echte reorganisatie op gang te brengen'.

Medio september heeft het BC Horsford laten weten 'dat hervatting van de dagelijkse leiding van de Dienst niet meer tot de mogelijkheden behoort'. Wederom werd als reden aangevoerd dat hij de reorganisatie zou belemmeren.

Ook nu weer is hem de toegang tot de gebouwen ontzegd. In zijn brief schrijft Horsford: "Ik acht het niet onmogelijk dat er reeds instructies zijn gegeven om 'de sterke arm' geweld te laten gebruiken ter verhindering van mijn entree."

Volgens Horsford hanteert het BC het argument dat hij de reorganisatie belemmert als excuus, en zou zijn uitschakeling 'alles te maken hebben met een politiek gekleurd motief'. "Dit heeft alles te maken met politiek revanchisme." Horsford zegt in een reactie 'nimmer te buigen voor politieke represailles' en laat weten dat 'Curaçao brandt als ze mij ontslaan'. "Dan word ik loslippig."

Gedeputeerde Bentoera, noch de gezaghebber en interimmanager Vlieg konden bereid gevonden worden te reageren op deze kwestie.

Statenlid Hilberto 'Betto' Thomas (PNP) zegt voor optie A, het behoud van het Antilliaans verband, te gaan stemmen.

Inderson schaart zich achter MAN-leider in voorkeur 'B'

WILLEMSTAD — Oud-minister Stanley Inderson zegt 'pontificaal achter MAN-leider Don Martina te staan'. Geruchten als zou er een meningsverschil zijn gerezen over het stemadvies voor het referendum, wijst hij 'categorisch' van de hand. Ook Inderson adviseert B en zegt 'het volste vertrouwen te hebben' in het leiderschap van Martina.

Van huis uit streef ik naar onafhankelijkheid, zegt de voormalige minister van Volksgezondheid, die zich na een breuk binnen zijn vorige partij FOL aansloot bij de partij MAN. Maar Curaçao is nog niet sterk genoeg om de onafhankelijkheid aan te kunnen, derhalve is B (autonomie van Curaçao binnen het Koninkrijk) de beste optie, aldus Inderson.

Inderson erkent dat er binnen het partijbestuur volop discussie is over de [illegible] dat er 'individuele' MAN-bestuursleden zijn die een andere optie voorstaan'. Zoals bekend is de partij van oorsprong voorstander van één Antillen, wat zich weerspiegelt in de naam Movimiento Antia Nobo. Martina heeft al meermalen gezegd dat onder de huidige omstandigheden een verenigd Antillen niet meer haalbaar is. Reden voor de MAN om zich achter politiek Curaçao te scharen en zich voor B uit te spreken.

Dat er binnen de partij andere opvattingen leven, vindt Inderson een gezonde zaak. Ook Martina vindt dat 'partijdiscipline niet in kadaverdiscipline moet uitmonden'. "Dat er andere meningen bestaan is een teken dat de partij springlevend is", aldus Inderson.

Hij ziet de discussie naar aanleiding van zijn uitspraken over behoorlijk bestuur als 'wishful thinking'. Inderson had gezegd dat behoorlijk bestuur een prioriteit moet zijn in de toekomstige staatkundige constellatie. Tevens had hij vragen gesteld bij het nut van het referendum. Dat werd in sommige politieke kringen opgevat als disloyaliteit van het partijstandpunt.

Momenteel geeft Inderson les aan de Humanistische school als invaller, wat hem buitengemeen goed bevalt. "Kinderen zijn spontaan en menselijk. Bovendien heb je niet zoveel last van intriges, roddel en achterklap."

Voor de politiek zegt hij 'beschikbaar te blijven'. Bij de vorige verkiezingen verzamelde de oud-minister 1300 voorkeursstemmen. "Ik heb nog steeds een achterban, waar ik voor wil blijven werken." Het zal van de partij afhangen of Inderson weer op de kieslijst komt te staan. zegt hij.

Statenlid PNP stemt optie A

WILLEMSTAD — Het eerste disloyale lid van de 'PNP-familie' heeft zich gemeld. Statenlid Hilberto 'Betto' Thomas, voormalig Statenvoorzitter tevens lid van Parlatino, zegt in een persbericht dat 'hij en alle leden van zijn familie zullen stemmen voor optie A'.

Thomas noemt als argumenten voor zijn keus voor handhaving van het Antilliaans verband dat Curaçao op zich te zwak is om stevig te kunnen onderhandelen met Nederland. Als reden noemt hij het wantrouwen in de politici, wat veroorzaakt is door 'beschuldigingen van wanbestuur en corruptie'.

Ook noemt hij het nadelige protocol dat door Aruba en Nederland is overeengekomen. Dat lot staat ook Curaçao te wachten, indien zij zelfstandig gaat onderhandelen zonder de achterban van de andere eilanden. De Centrale Overheid heeft de verantwoordelijkheid om de bestemming van de overige eilanden mede te bepalen, vervolgt hij. "En dat hoeft geen dominantie te betekenen." Een smoesje, noemt hij dat.

Curaçao dient als grootste eiland haar verantwoordelijkheid niet uit de weg te gaan door zich af te willen scheiden. "Kiezen voor autonomie is een historische fout en maakt ons voor de wereld onsterfelijk belachelijk", zegt hij tenslotte.

Katholieke kerk over referendum

WILLEMSTAD — De katholieke kerk heeft afgelopen zondag aandacht besteed aan het referendum op vrijdag 19 november. Dat geschiedde via het voorlezen van een brief die mgr. Wim Ellis naar alle kerken rond stuurde. Daarin maakte hij gewag van het feit dat welke staatkundige vorm dan ook, de toekomstige structuur van Curaçao gebaseerd moet zijn op de principes van de Evangelie.

Mgr. Wim Ellis gaf dan ook geen politiek stemadvies, maar volstond door te stellen dat de katholieke kerk alle politieke manipulatie in de campagne in de aanloop naar het referendum veroordeelt. Het Evangelie moet, volgens Ellis, vooropstaan, omdat dat gebaseerd is op gelijkheid en christelijke liefde.

De bevolking van Curaçao zal zonder enige twijfel het slachtoffer worden, indien de heren politici geen respect weten op te brengen voor de normen en waarden van de eilandbewoners, schrijft mgr. Ellis verder. Vandaar dat hij een taak weggelegd ziet voor leerkrachten, ouders en religieuze leiders om ook een steentje bij te dragen.

Arrendell: "Bij welke optie dan ook"

Ambtenaren krijgen garantie van Land: geen gedwongen ontslagen

WILLEMSTAD — De ambtenarenvakbond ABVO gaat ervan uit dat uiterlijk morgen een protocol getekend zal worden met de regeringen aangaande een garantie dat bij de eliminatie van een bestuurslaag geen gedwongen ontslagen zullen vallen. De ABVO stelt deze garantie als voorwaarde om haar leden het stemadvies B te geven. Staatssecretretaris Arrendell zegt dat het uitgangspunt voor wat betreft het Land is dat 'er geen gedwongen ontslagen zullen vallen, welke optie dan ook uit de bus komt'.

Vandaag buigen een landelijke en een eilandelijke werkgroep zich over een advies, dat morgen aan de Raad van Ministers en het Bestuurscollege zal worden overhandigd. Indien zij akkoord gaan, kan het protokol morgen in de loop van de dag getekend worden.

Staatssecretaris Lucien Arrendell zegt dat bij dit protocol voorkomen moet worden dat dezelfde fouten worden gemaakt als bij de vorige wachtgeldronde. Toen gingen juist de beste ambtenaren met een lumpsum naar huis, om zich vervolgens tegen riante vergoedingen weer als consultant bij de overheid aan te bieden. Ditmaal zal geen vrijwillige wachtgeldronde opgestart worden, bevestigt de staatssecretaris van Algemene Zaken. "De goede moeten blijven." Ook zal middels herallocatie zoveel als mogelijk gedwongen ontslag vermeden worden. Tevens zal ditmaal een goede begeleiding bij het verschuiven van ambtenaren gegarandeerd moeten worden.

Het principe-akkoord wordt door Oscar Castillo (Kousa Komun) aangeduid als 'koehandel'. Castillo zei het tijdens een radiointerview volstrekt onbegrijpelijk te vinden dat de regering tot een dergelijke garantie zou willen overgaan. "Leren wij dan nooit van onze fouten?", vraagt hij zich af.

Volgens becijferingen van MAN-econoom Cedric Eisden zullen bij het wegvallen van een bestuurslaag 'tenminste 700 ambtenaren overtollig worden'. Maar ook de reorganisatie van de overheidsdiensten, zoals die beoogd wordt in het Nieuw Beleid zal het wegvallen van banen bij de overheid betekenen. Dat gebeurt onder de noemer: afstoten van oneigenlijke overheidstaken. Tot op heden is echter niet duidelijk hoeveel ambtenaren zullen worden overgeheveld naar de private sector. Wel is het de bedoeling middels her- en bijscholing het ontslag zoveel als mogelijk te voorkomen.

GARANTIE

Volgens ABVO-voorzitter Hubert Rojer heeft de ambtenarenbond de garantie gevraagd alvorens met stemadvies B voor de dag te kunnen komen. "Wij staan voor de belangen van onze leden." Ook ziet de voorzitter de garantie als een soort inhaalmanoeuvre. "We zijn buitenspel gesteld bij de onderhandelingen met Nederland terwijl wij de grootste groep werknemers vertegenwoordigen." In de gesprekken over de staatkunsige toekomst zijn wel onder meer Errol Cova en Oscar Semerel meegegaan, maar werd Rojer niet uitverkoren om mee te praten. Dat zit de ABVO-voorzitter nog steeds hoog.

Op Curaçao werken in totaal 7000 Lands- en eilandsambtenaren.

Lucien Arrendell meent dat bij de eliminatie van een bestuurslaag, die het gevolg is van een autonoom Curaçao binnen het Koninkrijk, het ook mogelijk moet worden dat ambtenaren te werk kunnen worden gesteld op de andere eilanden, indien dat ontslag kan voorkomen. Niet bekend is of een dergelijke clausule ook opgenomen zal worden in het protokol.

Maar curator moet Land kans geven tot koop

Land mag Parker Hotel niet veilen

WILLEMSTAD — Het Land mag het Parker Hotel op Bonaire niet openbaar veilen. Maar de curator moet onmiddellijk zijn huidige onderhandse verkooppogingen staken en vervolgens het Land ook de kans geven het Parker Hotel onderhands te kopen. Dat vonniste rechter Ludo Goossens vanmorgen. Het Land heeft zich indertijd garant gesteld voor het nu failliete en onafgebouwde project en moet financierder Ultrafin de lening terugbetalen. De eerste drie miljoen gulden heeft het Land onlangs al overgemaakt, zo blijkt verder uit het vonnis.

Het Land wilde het project op 29 november openbaar veilen, om het zodoende zelf te kunnen kopen. Maar hoewel het Land wel de hypotheek heeft over het project (en de curator daarin ook niet van mening verschilt met het Land), was de vraag of dat het Land ook het recht gaf tot een veiling over te gaan. De curator en het land verschillen van mening over de vraag of het procesverbaal van de verificatievergadering juist is opgemaakt en of het Land haar vordering nu wel of niet heeft ingetrokken, dan wel indiening opgeschort.

Dat heeft namelijk gevolgen voor de volgende stappen die de curator dan wel het Land kunnen nemen ten aanzien van de verkoop van het project. De curator was inmmiddels overgegaan tot onderhandse verkooponderhandelingen via een makelaar. Een belangstellende bracht onlangs een bod uit. Het Land bood vervolgens 10 duizend gulden meer, maar werd door de curator niet serieus genomen. Daarop besloot het Land de veiling te houden.

Tijdens de verificatievergadering in mei kon er door het Land geen vordering worden ingediend, omdat de bank Ultrafin het Land nog niet had aangesproken op haar garantie. Dat is inmiddels op 23 augustus wel gebeurd: zo'n drie miljoen gulden is inmiddels overgemaakt. In totaal heeft het Land zich garantgesteld voor omgerekend zo'n 60 miljoen gulden. Dat is inmiddels al verder opgelopen door oplopende rente.

Goossens concludeert aan de hand van allerlei data waarop vergaderingen plaatsvonden en beschikkingen werden gevraagd, dat het Land niet mag veilen, maar dat de curator de plicht heeft tot een zodanige onderhandse verkoop over te gaan, dat het Land de kans krijgt mee te dingen. De curator 'had moeten begrijpen dat het Land belangstelling had het onroerend goed zelf te verwerven. De grootste belangen in deze zaak liggen ook bij het Land dat, naar kennelijk beide partijen algemeen verwachten, opdraait voor enkele tientallen miljoenen, gelet op het feit dat het Land onder de garantie moet betalen'.

Het Land moet de aangekondigde veiling binnen tweemaal 24 uur aflasten. Maar een dwangsom legt de rechter 'thans' niet op. De curator had geëist dat er een dwangsom van 1 miljoen gulden per dag op zou komen te staan. Goossens: "Het Gerecht gaat er van uit dat het Land zich aan deze veroordeling zal houden."

Krappe meerderheid Japan voor compensatie

TOKYO - Een opiniepeiling geeft aan, dat een krapppe meerderheid van de Japanners van mening is, dat slachtoffers van de Japanse agressie in de Tweede Wereldoorlog compensatie toekomt. De krant Asahi Shimbun heeft vandaag de opiniepeiling gepubliceerd.

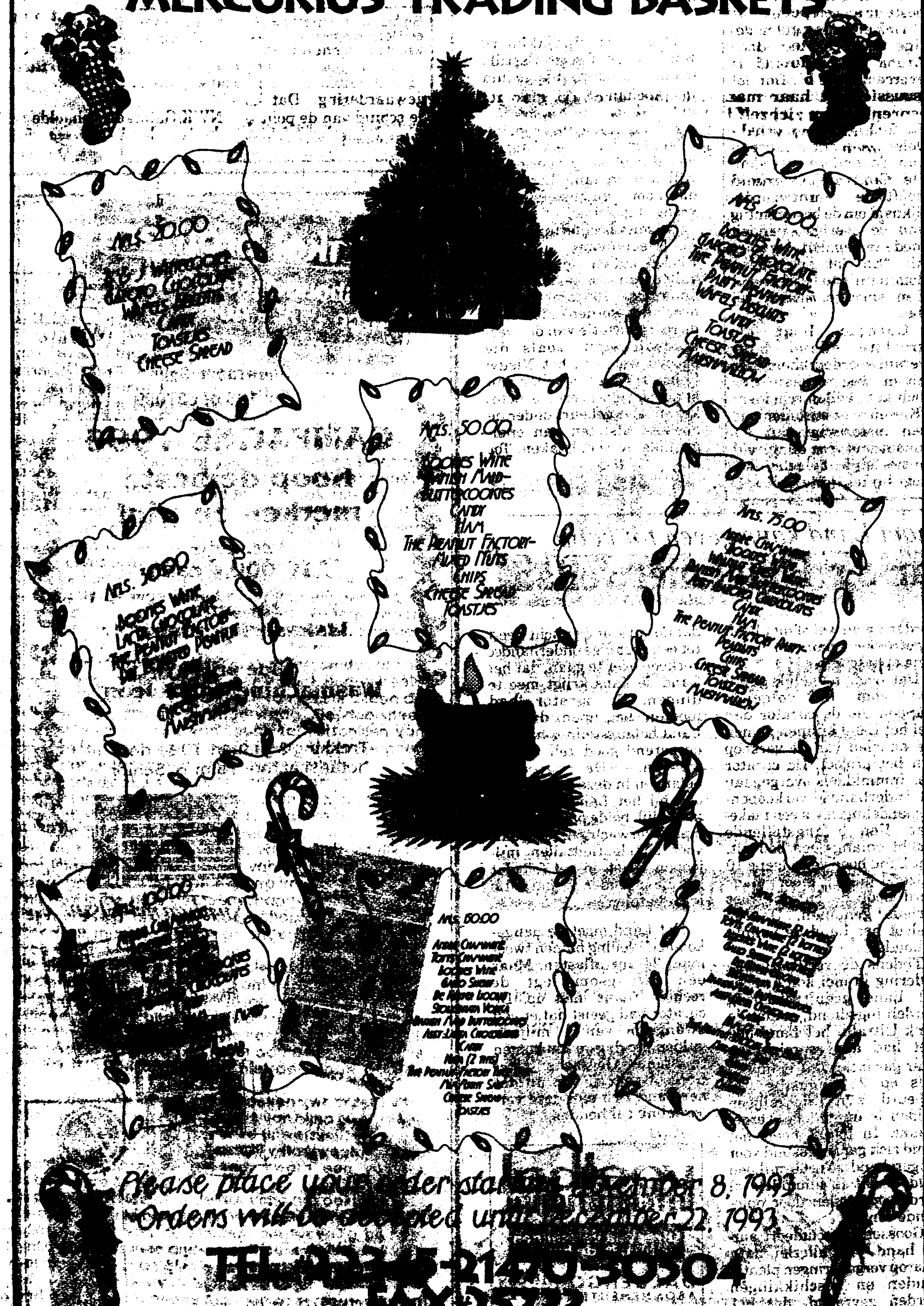
Echte slachtoffers van Japanse agressie dienen volgens 51 procent van de ondervraagden die antwoord gaven, gecompenseerd te worden door de Japanse overheid. Ruim eenderde, 37 procent, vond dat de schuldkwestie na de oorlog naar behoren geregeld is door de betrokken regeringen.

De uitslag van de opiniepeiling betreft ruim 2.300 antwoorden van 3.000 benaderde Japanners. Onder jongere Japanners, tussen de twintig en veertig jaar oud, bleek de bereidheid tot het verlenen van vergoedingen groter, namelijk 70 procent.

Het dagblad Asahi Shimbun, dat een miljoenenoplage heeft, verrichtte de opiniepeiling tijdens het bezoek van de Japanse premier Mirihiro Hosokawa aan Zuid-Korea een week geleden. Korea werd feitelijk van 1905 tot 1945 door Japan geregeerd en was slachtoffer van een wrede onderdrukking.

Een berucht exces van het keizerlijke Japanse leger was het dwingen tot prostitutie van circa 200.000 vrouwen en meisjes uit bezette gebieden. Chinese en Koreaanse vrouwen werden in grote getalen in sexuele slavernij gevoerd. De Japanse militairen betrokken hun "comfort-meisjes" ook uit andere onderworpen landen zoals uit voormalig Nederlands-Indië.

In de eerste negen ... van 1993 is het ... vervoer van de ... maatschappijen me... procent gegroeid, ... internationale lucht... eniging IATA. He... van vracht nam in ... periode toe met ... negen procent.

ARUBA AGENDA

KANTOORUREN AMIGOE
van 08.30-12.00/14.30-17.30 uur; zaterdag gesloten.

TELEFOON
...3.
Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, ...6 en 24508. **Pageboy 127-0379.**

TELEFAX: 22368.

BANKREKENINGNUMMER
...15.445 Banco di Caribe.

POLITIE
...0 (centrale) en 11141 (informatie).

ALARMCENTRALE

****

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen ...0-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag voor 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

****

NACHTREGELING DOKTOREN
(maandag - zaterdag 18.00-07.00 uur)
Oranjestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki Leendert, Paradera en Sta. Cruz: dokter ...ze via Dr. Lin Oduber Hospitaal (tel.: ...0) of via Alarmcentrum (115).
... Chiquito, Savaneta en San Nicolas: ...er Luchmun via Centro Medico San Nicolas (tel.: 48833) of via Alarmcentrum ...).

****

BOTICA'S
(nachtdienst)
Boven de brug:
...ber, Caya B. Croes 101. Tel. 21780.
Onder de brug:
...aneta.

****

VOOR BRANDGEVALLEN, ongevallen of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale (tel.: 115) op te bellen.

****

CENTRO MEDICO CARABOBO
(...gelandstraat 7, tel.: 21777)
...wacht heeft dr. Lili G. Beke-Martínez, ...24696.

****

HET GELE KRUIS ARUBA
ZUIGELINGENBUREAU
(...ningstraat 22, tel.: 24444)
...elijks geopend van 07.30-12.00/13.50-...0 uur; maandag te Paradera (tel.: ...43) van 08.00-11.00 uur; dinsdag: San Nicolas (45906)/Noord (23425) van 08.00-...0 uur; woensdag: Santa Cruz 28288) ... 08.00-11.00 uur; donderdag: Dakota ...008), Oranjestad (23168), Savaneta ...020) en Brazil (48301) van 08.00-11.00

****

ZWANGER? STICHTING CIZKA geeft informatie en brengt u in contact met leden ...zwangerschapsbegeleiding, verloskundige hulp en kraamzorg bieden. Bel 37687.

****

INFORMATIECENTRUM KONINGIN WILHELMINA FONDS (voor de kankerbestrijding op Aruba)
...opend van maandag t/m vrijdag van ...30-11.80 uur - J.E. Irausquinplein 3 ... achter de pastorie van Oranjestad).

****

NARCOTICS ANONYMOUS HELPLINE
...: 38989 (24 uur per dag).

****

AIDS-HOTLINE
...agen? Bel dan 23040/27352 ...sen 07.30-12.00/13.00-16.30 uur.

****

ADA/PRIDE
(...n Walbeeckstraat 25, tel.: 32999)
...en van maandag tot en met vrijdag van ...00-16.00 uur voor inlichtingen omtrent preventie alcohol/drugsmisbruik.

****

FUNDACION RESPETA MI
(Stichting tegen seksuele misbruik van minderjarigen)
...: 24433.

****

AMNESTY INTERNATIONAL ARUBA
P.O. Box 1029, tel.: 27808/48124.

****

DIERENARTSEN
... Barendsen en T.J.M. Wools, tel.: 21720. Voor spoedgevallen buiten kantooruren tel.: 115.

****

BRIDGECLUB ARUBA ARIBA
(Tivoliclub, Wilhelminastraat 16)
Dinsdagavond om 19.30 uur speelavond. Voor opgave/informatie tel.: 24953.

****

PARKE TIRAKOCHI
(Kinderpark te Savaneta, achter kleuterschool Promé Paso)
Geopend van maandag t/m zaterdag van 16.00-18.30 uur en op zondag van 11.00-18.00 uur voor kinderen van 1-13 jaar.

****

TELEARUBA
MAANDAG: 15.00 Cartoons; 16.00 The Tiger, The Beer & Others; 16.26 In Search for Atlantis; 17.18 The Why's & Wherefores; 17.28 Special Bernadette; 18.00 Sesame Street; 19.00 Caribscope; 19.30 Special Diabetico na Aruba; 20.00 Telenoticias; 20.30 Salud pa Un i Tur; 21.00 Leu Foi Cas; 22.00 CNN International Hour; 22.30 World Report; 23.30 Sports Tonight; 24.00 Sluiting.

DINSDAG: 15.00 Cartoons; 15.45 Special Pinnochio; 16.08 Cisco Kid; 16.35 Super Globetrotters; 17.09 Gary Coleman Show; 17.23 Special Antartic Odyssey; 18.08 Daktary; 19.00 Actualidad; 19.30 Get Smart; 20.00 Telenoticias; 20.30 Blossom; 20.53 Musical; 21.00 CNN International Hour; 21.45 Special E Heroe; 22.40 Magnum; 23.25 Sports Tonight; 24.00 Sluiting.

****

DINSDAG
DIVERSEN
BIJBELMUSEUM: geopend op elke werkdag van 10.00-12.00 uur en zondag van 11.00-12.00 uur in de protestantse kerk.

MUSEO HISTORIKO ARUBANO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/ 16.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

BUREAU LEVENS-, GEZINS- EN HUWELIJKSMOEILIJKHEDEN (Layex Building, Wilhelminastraat 19): iedere werkdag van 07.30-12.00/13.00-16.30 uur (ook mogelijk afspraak te maken via tel.: 23145 of 25111).

BEGELEIDINGSCENTRUM GEESTELIJK GEHANDICAPTEN 'MAN NA OBRA': elke maandag en donderdag van 09.00-12.30 uur gelegenheid om produkten te kopen in het oude gebouw van Bibito Pin, t/o protestantse kerk, Piedra Plat.

Nel Oduber trekt van leer tegen Nederland en Eman

ORANJESTAD — Minister-president Nelson Oduber heeft in zijn wekelijkse radioprogramma felle kritiek op Nederland en de AVP geuit. Hij benadrukte dat de houding van Nederland al problemen op Sint Maarten en Curaçao heeft veroorzaakt en een dergelijke situatie ook op Aruba kan ontstaan. Oppositieleider Eman werd verweten zich na het gesprek in juli met Oduber niets te hebben laten horen. De premier heeft dan ook geen vertrouwen in hem.

Met nadruk stelde Oduber dat hij niemand misbruik laat maken van zijn eerlijkheid en goede wil, die hij toonde door naar Den Haag te reizen en de mogelijkheden van samenwerking te onderzoeken. "Als er een spelletje met het Nederlands parlement wordt gespeeld voor verandering van het Statuut, waarbij voorwaarden worden gesteld, dan laat 1996 maar komen. Dan zullen we wel zien wat er gebeurt. Mocht Nederland, ondanks het iedere keer weer veranderen van de voorwaarden en de medewerking die door Aruba werd gegeven om tot een protocol te komen, zich niet aan de afspraken houden, dan zal ik geen medewerking meer verlenen aan de onderhandelingen", aldus Oduber. Hij gelooft niet dat Nederland een algemene maatregel van bestuur zal gaan nemen.

"Ik heb niet alleen met Eman maar ook met Nederland slechte ervaringen," aldus Oduber, die daarbij als voorbeeld de kwestie van de hotelgaranties noemde, waaraan Nederland volgens hem mede-schuldige is. "Aruba vroeg om hulp maar heeft deze, elf maanden later, nog steeds niet gekregen. Ik laat niet met mij spelen", aldus de premier.

"Ik ben de eerste die toegeeft dat mijn regering fouten heeft gemaakt. Met twee kleine partijen is namelijk niet te regeren. Maar ik stel duidelijk, ook richting Nederland, dat er geen conflict is. Zoals het een goede Arubaan betaamt, ben ik bereid om fundamentele oplossingen te zoeken indien die gesteund worden en tevens de basis te verbreden. Maar daarvoor moet er een vertrouwensbasis zijn".

De premier voegde daaraan toe bereid te zijn daarvoor de nodige tijd te nemen opdat deze fundamentele veranderingen met een zo groot mogelijke steun genomen kunnen worden. Daarom betreurt hij het, dat de besprekingen met de werkgevers en werknemers mislukten, waardoor zij een goede mogelijkheid om medezeggenschap van de hand hebben gewezen.

De AVP meent dat Oduber met zijn radiotoespraak het protocol in de prullebak heeft gegooid. Nu de premier zijn eigen achterban niet heeft weten te overtuigen van wat hij in Den Haag tekende, wordt Nederland als mikpunt van alle kritiek gebruikt. De AVP wenste verder geen commentaar te geven. De oppositiepartij houdt vanavond een partijraad-bijeenkomst.

Oduber zou Eman al in juli jongstleden benaderd hebben om over de situatie op Aruba te spreken. Daarbij verzocht Oduber de oppositieleider een positieve en tolerante houding aan te nemen, waardoor de regering enige fundamentele veranderingen zou kunnen aanbrengen. Het tweetal zou vervolgens de meningsverschillen kunnen bespreken. Eman zou met zijn mensen praten en nog van zich laten horen. Maar Oduber hoorde niets. Het enige dat Oduber vernam was dat Eman een vergadering hield met zijn campagneleiders en aanhangers, waarna een week later een actie op straat volgde. Reden voor Oduber geen vertrouwen te hebben in de AVP-leider.

Voordat de premier naar Nederland ging, liet hij Hirsch Ballin weten niet te willen spreken over de financiële situatie van Aruba, aangezien dit een aangelegenheid van de regering Oduber is. Maar na het gesprek over de staatkundige toekomst sprak Hirsch Ballin over de situatie op Aruba en hoe beide partijen deze konden oplossen. Oduber reageerde hierop door te stellen, gezien zijn ervaringen in juli, geen vertrouwen in Eman te hebben.

Bij ondertekening van het protocol stelde hij duidelijk dat hij tijd nodig had om met zijn achterban te overleggen of een bredere basis in de politiek en met de groeperingen mogelijk is. Daarom betreurt hij het dat op ironische wijze het protocol wordt uitgelegd dat de democratische verkiezingen aan de kant worden gezet om zonder meer tot een overeenkomst te komen.

Decanen-vereniging Aruba

■*ORANJESTAD — Na een speciale opleiding besloten de decanen van de verschillende scholen tot oprichten van de Decanenvereniging Aruba. Op de foto de decanen die de door Onderwijszaken georganiseerde cursus volgden, welke onder leiding stond van Guus Martens en Rupert Spijkerman van de Akademie Mens-Arbeid uit Tilburg.*

Olievlekken bij vuurtoren

ORANJESTAD — In de zee tussen de vuurtoren en Alto Vista werden zaterdagmiddag olievlekken gesignaleerd. De strandpolitie, die in een helicopter polshoogte nam, zag twee vlekken olie, elk van ongeveer 80 meter oppervlakte, richting noordkust drijven. Verder waren tot 3 mijl uit de kust geen andere vlekken te zien en kon de afkomst van de vervuiling vanwege de ruwe zee niet worden vastgesteld.

Wolff reageert fel op beschuldigingen Simon

ORANJESTAD — Gregorio Wolff, voorzitter van overheidsvakbond SEPA, heeft fel gereageerd op de beschuldigingen van Victor Simon, voorzitter van politievakbond SPA. Wolff ontkent dat hij ongefundeerde kritiek op de SPA zou hebben geuit en beschuldigt zijn collega dat hij niet weet waarover hij spreekt.

Wolff herhaalde de uitlatingen van SEPA/STA gedaan in een verklaring, waarin gesteld werd dat de SPA niets ziet in de problemen van Aruba maar alleen die van haar leden, waarover de SPA binnenkort besprekingen gaat voeren met de regering. Deze SEPA/STA-verklaring werd echter niet door Wolff maar door andere bestuursleden getekend en werd vervolgens in de media opgenomen. Kort daarna kwam de verklaring van de SPA-voorzitter, hetgeen kan duiden op een oorlog tussen de twee vakbonden.

Dit wordt door Wolff ontkend, waarbij hij stelt dat iedereen het recht heeft met inlichtingen te komen maar zich eerst wel behoorlijk op de hoogte moet stellen. Ten aanzien van problemen die SEPA heeft bij KIA en de Luchthaven, wijst Wolff erop dat de SPA dezelfde problemen bij de politie heeft, namelijk in verband met de functiewaardering. Dat is niet de schuld van de politie maar van de overheid. SEPA is ook niet de schuld van de problemen bij het KIA en de Luchthaven maar de overheid.

Dat SEPA bij Arubus het onderspit tegen de FTA moest delven, komt volgens Wolff door de verwarring die onder het personeel heerste. Iedere werknemer bij Arubus stelt duidelijk geen problemen met SEPA te hebben. Voorts dat het door SEPA gesloten cao goed is en een van de beste in de regio wordt genoemd. Wolff wijst er ten slotte op dat het SPA-communiqué onnodig nog meer verwarring heeft veroorzaakt.

Poging tot verkrachting

ORANJESTAD — De man J.R.(51) is zaterdagmiddag aangehouden in verband met een poging tot verkrachting van een 27-jarige huisvrouw. De man zou de avond tevoren via het raam bij de vrouw zijn binnengedrongen en hebben geprobeerd haar te verkrachten. Een zeventienjarige kwam de vrouw te hulp, maar werd door de man tegen de grond geslagen, waarna de man de benen nam. De recherche heeft de zaak naar de Kinder- en Zeden Politie (KZP) verwezen, die de zaak verder uitzoekt.

Vrouw (34) steekt zichzelf in brand

ORANJESTAD — De politie zag het afgelopen weekeinde een personenauto met grote snelheid naar het ziekenhuis rijden en zette de achtervolging in. Bij de polikliniek bleek dat een bewoner van Santa Cruz (32) zijn echtgenote (34) met eerste- en tweede graads brandwonden binnen bracht. De vrouw had na een discussie met haar man zich met alcolado glacial besprenkeld en zichzelf in brand gestoken. Na medische behandeling werd ze in de Intensive Care Unit opgenomen.

Te San Nicolas vond de politie twee mannen slapend op de rijbaan. R.K.(63) lag op de B.v.d.Veen Zeppenfeldtstraat en H.R.(67) lag op de Helfrichstraat. Beide mannen hadden hun roes al uitgeslapen en werden thuis afgezet. Verder werd ook in Oranjestad ter hoogte van het gerechtsgebouw een dronken man op de rijbaan aangetroffen.

Verder hield de verkeerspolitie een bestuurder van een personenwagen aan. De man, een vreemdeling, was te Seri Janchi tegen een cactus-omheining gebotst. Toen hij werd aangehouden, zat hij onder de doornen, daar hij bij het zien van de politie de benen nam, dwars door de cactus-haag heen en hierop in een tuna-veld belandde. De man werd naar de polikliniek gebracht waar dr. Lampe tientallen doornen uit zijn lichaam verwijderde. Zijn papieren waren in orde en hij kon geen verklaring geven voor zijn vluchtpoging.

Te Noord werd een Italiaan (49) aangehouden. Hij reed met een verhuurwagen verschillende buurten af en verkocht sieraden huis aan huis. In de achterbak werd een plasic zak met sieraden aangetroffen. Hij bleek illegaal op het eiland te verblijven en werd aan de immigratie overgedragen, die zijn verwijdering verder regelt.

Ter hoogte van DOOV te San Nicolas werd de zwerver L.S.(38) aangehouden. Even tevoren had hij in The Village een man (32) opzettelijk met een lege fles aan zijn linkerpols verwond. Het slachtoffer werd naar het Medisch Centrum gebracht waar de wond werd gehecht. De vagebond verklaarde per ongeluk de man te hebben geraakt, daar hij het op iemand anders gemunt had. Hij werd opgesloten.

De beheerder van een benzinepomp te Santa Cruz deed aangifte van oplichting tegen R.C.(29), die met een cheque van 100 florin 25 florin aan getankte benzine betaalde. De pompbediende had de rest contant aan C. gegeven. Naderhand bleek dat de cheque bij de bank niet verzilverd kon worden. Een winkeleigenaar betrapte een bewoonster van Tanki Leendert (32) toen ze een trui van 69 florin probeerde te stelen. Ze werd op de politiewacht ontboden en aangehouden. De recherche zoekt deze twee zaken verder uit.

Overwinningen zaalvoetbal

ORANJESTAD — De nieuwe zaalvoetbalcompetitie is in Centro di Barrio Savaneta voortgezet met drie wedstrijden. In de 3A divisie won Unistars/Wema met 5-4 van Asics Tigers, die bij rust nog een 3-1 voorsprong had. Cedric Tromp scoorde vier van de vijf Unistars-doelpunten.

NWK/Gatorade behaalde in de tweede divisie een 5-3 zege op Barak Boys. De ruststand was 3-1 voor NWK. Richinell de Jong scoorde vier doelpunten voor NWK. In de eerste divisie was Dakota/Coca Cola goed voor een 5-3 overwinning op Volvox/Hedwina Carrental. De twee ploegen stonden bij rust met 2-2 gelijk. Topscorer was Omar Tromp (Dakota) met twee doelpunten.

De competitie wordt vanavond in Centro di Barrio Savaneta voortgezet met drie wedstrijden: Nacional tegen Young Boys (19.30 uur, 3B divisie); Happy Old Boys/Poppy's Place tegen Tool Boys/Olifant (20.30 uur, tweede divisie); Sporting Manuelito's tegen Formosa Stars (21.30 uur, eerste divisie).

Softballmatch loopt uit op vechtpartij

ORANJESTAD — De politie gelastte de nachtelijke softball-wedstrijd zaterdag op het Caribeveld af, nadat een meningsverschil tussen twee mannen uitmondde in een over en weer schelden van een grote menigte.

Eén van de vechtersbazen, C.K., viel zelfs in de nabijheid van de politie een man aan maar werd toen hij tegen een agent aanbotste met een gummiklap tot andere gedachten gebracht. Familie en vrienden van K. kwamen vanwege deze klap tegen de politie in opstand.

Verschillende patrouilles kwamen ter plaatse en hadden de situatie meteen onder controle. Verder liep de man B.E. letsel op, maar wist niet door wie deze was toegediend. Om nog meer problemen te voorkomen werden de wedstrijden stopgezet.

K. met zijn groep kwamen later naar het politiebureau om een klacht in te dienen tegen de agenten, maar werden door de wachtcommandant naar de justitiële instanties verwezen. Hierdoor verliet de groep kwaad het bureau, waarbij twee geparkeerde dienstauto's het moesten ontgelden. De wagens liepen verschillende deuken op. De afdrukken van sportschoenen waren nog duidelijk te zien.

Deschamps bij dammen aan kop

ORANJESTAD — Joseph Deschamps heeft zijn laatste partij tegen Rolin Croes gewonnen en gaat nog steeds aan kop met elf punten uit zeven wedstrijden. Delbert Albert Alexander bewees met zijn overtuigende zege tegen Lionel Ferdinand dat hij nog steeds een serieuze kandidaat is voor de titel; hij staat op de derde plaats met tien punten uit zes wedstrijden. Jose Bastien, die op de tweede plaats staat met tien punten uit vijf wedstrijden, versloeg Haye Kroodsma, die met zes punten uit zeven wedstrijden vierde staat. Jose Bastien kan zich reeds subkampioen noemen indien hij Rolin Croes van het lijf weet te houden. Volgende week vindt het beslissend treffen plaats tussen Jose Bastien en Delbert Alexander. De spanning ziet er nog steeds in.

Olympische delegatie naar zeventiende Spelen

ORANJESTAD — Op 19 november is een grote delegatie van het Comité Olimpico Arubano (COA) met vijftig atleten, die tien sporten vertegenwoordigen, in Ponce te Puerto Rico aanwezig bij de opening van de zeventiende Spelen van Centraal Amerika en het Caribisch gebied. De Spelen duren tot 30 november.

Aruba wordt door COA-voorzitter Dooley Tromp en secretaris Rufo de Cuba ook vertegenwoordigd op de algemene vergaderingen van de Organizacion Deportiva Pan America (ODEPA) en die van Organizacion Deportiva Centro Americana y del Caribe (ODECABE). De leiding van de delegatie bestaat uit voorzitter Dooley Tromp, secretaris Rufo de Cuba, delegatieleider Rudy Leysner met assistentie van Jesus Halabi en therapeut Renato van Putten.

De atletiekploeg bestaat uit Miguel Jansen en Kim Reynierse met Harry Janssen als trainer. De grootste delegatie, bestaande uit 26 personen, zijn de baseballers Felix Thiel, Milton Croes, Rudolph Angela, Robert Spencer, Lucas Wever, Gregory Paulina, Rudy Ras, Pierre Richardson, Randy Roga, Luigene Eduarda, Lyle Rombley, Norman Silvania, Clem Wernet, Ronald Wernet, Franklin Danies, Michael Rasmijn, Rolando Dix, Lodrico Briesen, Gregory Milano, Joseph Hodge met trainer Karel Williams en assistentie van Casildo van der Biezen, Teofilo Wester en Manuel Atencio, masseur Rafael Plata en gedelegeerde John Zara.

De bowlingploeg bestaat uit: Edna Maduro, Rose Marie de Jongh, Glenda Dirksz, Maria Arends, Rita Werleman, Fransisco Oduber, Sannin Daou, Elden Leest, Pedro Tromp en Richard Lopez Henriquez met Miguel Marcial als trainer en Jacobo Arends als delegatieleider.

Wielrenploeg: Lucien Dirksz, Reynaldo MacIntosh, Gert van Vliet en William Winfield met Theo Wammes als trainer en Leo Maduro als delegatieleider. Schermen: Raquelle Mingo met trainer Austin Thomas. Judo: Richard Kelly en Alonso Tromp met Hector Perez als trainer. Zwemmen: Gilbert Croes, Michael Richardson, Jarino Toppenberg en trainer Katleen Walsh. Kunstzwemmen: Eline Leydekkers, Heler Leydekkers, Nicole Hoevertsz als trainster en Esther Croes als jurylid. Gewichtheffen: Hugo Themen en Hubert Dania als trainer. Taekwondo: Rodolfo Escudero, Gerard Bikker, Augustin Tromp en Alberto Klaber, Kwie Sjong Fat als trainer, Castro Perez gedelegeerde en Antero Dirksz lid van de jury. Schieten: Harold Heyliger en Gloria Rombley trainster.

Met de uitzending van de Arubaanse delegatie zou een bedrag van 300.000 florin gemoeid zijn. Het COA-bestuur verstrekt hier echter geen nadere mededelingen over hoe dit bedrag bijeen werd gebracht. Wel werd dank gebracht aan alle medewerkers. COA-voorzitter Dooley Tromp was niet meer voor commentaar bereikbaar, aangezien hij zondag reeds naar Puerto Rico vertrok.

Atletiek Bond kiest bestuur

ORANJESTAD — Tijdens een zondag gehouden buitengewone algemene ledenvergadering heeft de Arubaanse Atletiek Bond (AAB) met algemene stemmen een nieuw bestuur gekozen, dat per eind januari 1994 zal optreden. De uitslag van de verkiezing is als volgt: voorzitter Harry Janssen, vice voorzitter Marcial Conradus, eerste secretaresse Bea Hernandez, tweede secretaresse Monique Schuit, penningmeester Jacques Thönissen, Frank Velasquez. Marlies Tempelaars werd als nieuw lid van het bestuur gekozen. Zij neemt de plaats in van Hubert Gibbs als commissaris.

Uitslagen Nederlands betaald voetbal

HILVERSUM — De loting voor de vierde ronde KNVB-beker is als volgt: Winnaar Dordrecht/Emmen - Feyenoord; RKC - Telstar; ADO Den Haag - MVV; PSV - Willem II; Helmond Sport -FC Den Bosch; NAC - AZ; Ajax - FC Twente; NEC - De Graafschap.

De wedstrijden worden gespeeld op woensdag 15 december. Het inhaalduel uit de derde ronde tussen Dordrecht'90 en Emmen vindt plaats op 30 november.

De uitslagen van het afgelopen weekeinde waren:

KNVB-beker, derde ronde:

Holland - FC Twente	1-7

Eredivisie

VVV - Willem II	0-0

Eerste divisie

Veendam - excelsior	2-0
Den Bosch - emmen	2-2
Fortuna Sittard - helmond sport	2-2

Programma

Vrijdag 19 november: VVV -FC Utrecht. Zaterdag 20 november: GA Eagles - Willem II, NAC - Sparta, Cambuur -Roda JC. Zondag 21 november: FC Groningen -Ajax, Volendam - MVV, Feyenoord - Vitesse, FC Twente -PSV, RKC - Heerenveen. Zaterdag 20 november: NEC - Emmen, Helmond Sport -Haarlem, Eindhoven - RBC, Fortuna S. - Excelsior, De Graafschap - Dordrecht'90, Den Bosch - Veendam, TOP -FC Zwolle, Telstar - Heracles. Zondag 21 november: AZ - ADO Den Haag.

Parcours uitgebreid

Giro ook met etappes buiten landsgrenzen

MILAAN — De Giro d'Italia wil niet achterblijven bij de Ronde van Frankrijk. Hebben de Franse organisatoren voor 1994 een uitstapje via de Kanaaltunnel naar Engeland op het programma gezet, de Italiaanse ronde treedt volgend jaar drie keer buiten de landsgrenzen. Opzienbarend is dat het peloton op 2 juni Slovenië aandoet. Daarnaast trekt de karavaan ook door Oostenrijk (Linz) en Frankrijk (Alpen). Totale lengte: 3739 kilometer.

De Giro d'Italia start op 22 mei in Bologna met een dubbele opdracht: een criterium over 85 kilometer en een individuele tijdrit over zes kilometer. Op 12 juni beëindigt het peloton de ronde volgens traditie in Milaan. De ronde telt vier ritten met aankomst op een bergtop. De eerste bergrit staat voor 25 mei op het programma, de rest volgt in de slotweek van de ronde.

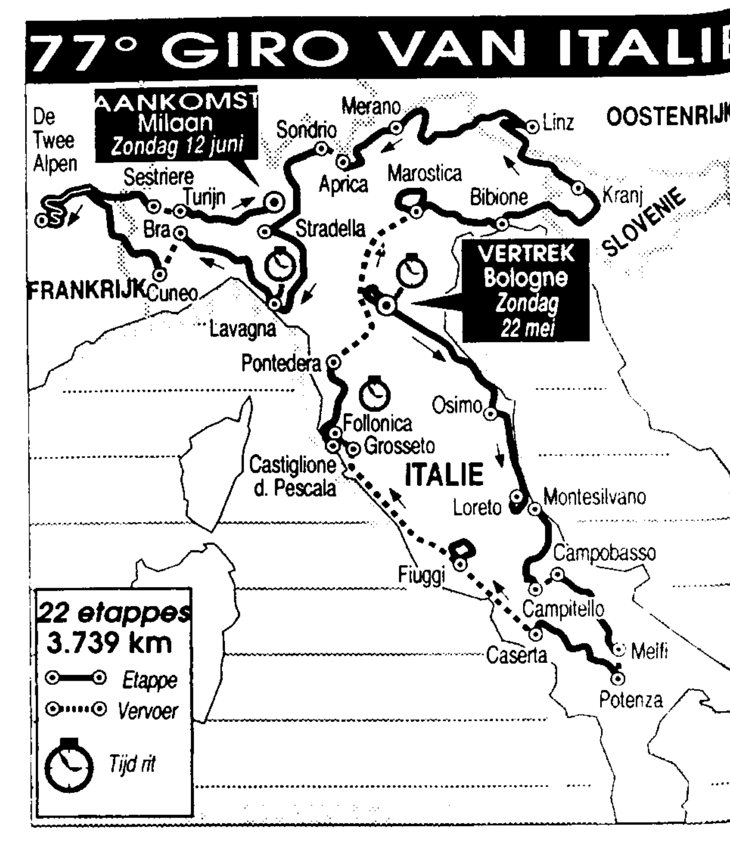
Maurizio Fondriest, winnaar van de wereldbekercyclus en volgend jaar weer door zijn landgenoten in de Giro te bewonderen, kon zich goed vinden in het voorgelegde programma. "Het is zwaarder dan afgelopen jaar. Ik heb weliswaar nog nooit een zware ronde gewonnen, maar ik hoop volgend jaar tot het einde mee te doen."

Miguel Indurain is volgens de Italianen opnieuw de te kloppen man. De winnaar van de laatste editie krijgt het moeilijk, voorspelt zijn ploegleider Echevarri. "Elk terrein is voor Miguel geschikt, maar hij zal zich perfect moeten voorbereiden om opnieuw te winnen."

Het zwaartepunt van de ronde ligt op twee dagen van het einde. Tussen Cuneo en Deux Alpes moet flink geklommen worden. In die rit komen ook de Agnello en de Izoard voor. "Het parcours is me op het lijf geschreven. Ik ben niet van plan verstoppertje te spelen", klonk het als vanouds strijdlustig uit de mond van Claudio Chiappucci.

Naast de klimtijdrit op 8 juni over 38 kilometer staat er nog een tweede lange chronorit op het programma. Tijdens de achtste etappe moet 45 kilometer tegen de klok gereden worden. Gianni Bugno constateerde tevreden dat de organisatoren de specialiteit van Indurain beperkt hebben. "Maar ook in de bergen staat hij natuurlijk zijn mannetje", meende de oud-wereldkampioen, die komend seizoen het shirt van de Italiaanse ploeg Polti draagt.

77° GIRO VAN ITALIË

België zonder Preud'Homme

BRUSSEL — De Belgische bondscoach Paul van Himst kan woensdag in het beslissende WK-kwalificatieduel tegen het Verenigde team van Tsjechie en Slowakije niet beschikken over de ervaren doelman Michel Preud'Homme. De keeper van KV Mechelen, al jarenlang een vaste kracht in het Belgische elftal, wordt geplaagd door een hardnekkige liesblessure.

Preud'Homme wordt woensdag vervangen door Filip de Wilde van Anderlecht. Danny Verlinden van Club Brugge is door Van Himst aan de selectie toegevoegd.

Het Belgische elftal oefende zaterdag tegen het militaire elftal en won met 5-1. Alex Czerniatynski scoorde twee keer, de overige treffers kwamen van Oliveira, Versavel en Wilmots. Luc Nilis van Anderlecht bleef aan de kant. De licht geblesseerde spits van Anderlecht werkte alleen een looptraining af. Hij is woensdag wel inzetbaar.

* * * * *

ZEILEN / MEDEMBLIK — Ter gelegenheid van het tienjarig bestaan zal de SPA Regatta Zeilen met ingang van het volgend jaar het prijzengeld verhogen van 10.000 naar 50.000 gulden. Het evenement, waarvoor circa duizend zeilers uit veertig landen worden verwacht, kent een open inschrijving. De regatta wordt gehouden van 23 tot en met 29 mei.

Brazilië nee[...] wiskundige [...] naar WK-lot[...]

RIO DE JANEIRO — Brazilië wil direc[...] de groepsindeling [...] eindronde van het [...] Voetbal weten [...] kans het op de h[...] prijs maakt. Bo[...] coach Carlos Alb[...] Parreira hecht ke[...] lijk zoveel waarde [...] statistieken, dat hij [...] 19 december een [...] kundige meene[...] naar de loting in [...] Vegas. Osvald de So[...] maakt ter plekke [...] kansberekening [...] de Brazilianen.

Osvald de Souza [...] berekent niet alleen [...] kansen van Brazilië [...] hij geeft ook aan [...] landen de grootste co[...] renten zullen worden. [...] voorbeeld van zijn [...] wijze nam de Brazili[...] de huidige wereldk[...] pioen Duitsland. De D[...] sers waren bij de laa[...] vijf edities vier keer [...] list, wonnen twee keer [...]

"Ze spelen op elk [...] nooi beter naarmate [...] verder komen, gaan [...] plaatsing voor de twe[...] ronde bij voorbeeld [...] kenen op welke manie[...] de gevaarlijkste tegens[...] ders in eerste insta[...] kunnen ontlopen", [...] beerde De Souza de [...] tergronden van zijn [...] keningen uit te leggen.

Steven en Adams komen niet uit voor Engeland

LONDEN — T[...] Engelse internatio[...] zijn in het weekeinde [...] de selectie voor de [...] strijd tegen San Ma[...] gevallen. Verdediger T[...] Adams en middenve[...] Trevor Steven zu[...] maandag niet meere[...] naar Bologna, waar E[...] land voor zijn laatste [...] kans strijdt.

Steven, speler van G[...] gow Rangers, liep tijdens [...] training een liesblessure [...] Hij keerde terug naar Sc[...] land. Steven is de laatste [...] veelvuldig gekwe[...] geweest. Bondsco[...] Graham Taylor: "Sinds [...] Europese titelstrijd [...] Zweden is hij geregeld op[...] roepen, maar door alle[...] blessures heeft hij sinds [...] interland tegen Frankrijk [...] Zweden nooit meer voor [...] nationale ploeg gespeeld [...] Adams kampt met griep.

Ondanks het feit [...] beiden niet beschikbaar zi[...] vond Taylor het niet no[...] iemand van zijn reservel[...] op te roepen. Hij zal wacht[...] met het bekendmaken [...] de opstelling, omdat Pallist[...] en Shearer licht geblesse[...] zijn. Engeland gaat alle[...] naar het WK. als het [...] tenminste zeven doelpunte[...] verschil van San Marino wi[...] en Nederland met een treffe[...] onderuit gaat tegen Polen.

* * * * *

VOLLEYBAL / SYDNEY — De mannenteams van Japan en China hebben zich geplaatst voor de eindronde van het wereldkampioenschap volleybal, eind september 1994 in Griekenland. Aziatisch kampioen Japan werd winnaar van het kwalificatietoernooi in Sydney. China won in de beslissende wedstrijd met 3-0 van Australië.

AGENDA

...NTRO DEPORTIVO KORSOU
...mbad:
...n van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; ...dag- en donderdagmorgen gesloten.

...INA BENNIE LEITO
...uverneur Van Slobbeweg z/n, Rif)
...n voor publiek-zwemmen (toegang kin-...n t/m 14 jaar één gulden en volwas-...en twee gulden): vrijdag van 20.00-...0 uur; zaterdag van 14.00-17.00 uur ...ondag van 12.00-17.00 uur.

...NTRO DI BARRIO JANWE
...mmen:
... donderdag van 15.00-18.00 uur ...les en -training voor de jeugd vanaf ... tot achttien jaar en van 19.30-23.00 ... voor geïnteresseerden vanaf zestien ...

...aakvereniging Janwé:
... zaterdag van 09.00-12.00 uur ...aakles en -training voor de jeugd vanaf ...en tot 23 jaar.

...ST & BURGH
...haakvereniging Curaçao)
...re maandagavond om 20.00 uur gele-...heid tot schaken.

****

...ennissters naar ...K-teamtennis

HILVERSUM — Ste-...anie Rottier voert de ...rouwenploeg aan op het ...K-Teamtennis in Shef-...eld. Ze wordt vergezeld ...n Kristie Boogert en ...ationaal kampioene ...etra Kamstra. De vrou-...enploeg verloor vorig ...ar in de finale van de ...hampions division met ...2 van Engeland.

Toen bestond de ploeg uit ...iriam Oremans, Nicole ...uns en Monique Kiene. Sta-...anie Rottier en consorten ...llen van 24 tot en met 28 ...ovember gecoached worden ...or Elly Appel, ooit 32ste op ... wereldranglijst en thans ...ofdtrainer in Amsterdam.

De mannenploeg speelt ...an 8 tot en met 12 december ... de promotiedivisie in het ...uxemburgse Esch Sur ...lzette. De ploeg bestaat uit ...ibier, Bok en Van Schep-...ngen. Michiel Schapers is ...angewezen als *playing cap-...in.*

Atlete Pippig vestigt nieuw persoonlijke record

Espinoza eindelijk de snelste in 24ste Marathon van New York

NEW YORK — De dertigjarige Mexicaan Andres Espinoza won de 24ste editie van de Marathon van New York. Dat nadat hij zowel in 1991als in 1992 de tweede loper was die door de finish in Central Park ging. Twee jaar geleden was zijn landgenoot Salvador Garcia te sterk en het vorig jaar moest Espinoza in de slotfase buigen voor de Zuid-afrikaan Willie Mtolo. De Mexicaan zegevierde in 2.10.04, de zevende tijd van dit jaar.

Bij de vrouwen ging de winst, 40.000 dollar (ruim 75.000 gulden) en een luxe automobiel ter waarde van ruim 80.000 gulden, naar de Duitse Uta Pippig in 2.26.24.

Espinoza bleek zondag in een warm en zonnig New York geleerd te hebben van de voorgaande twee jaren. Hij was de eerste zeven kwartier van de wedstrijd nauwelijks in de steeds wisselende kopgroep te vinden. Dit in tegenstelling tot Pippig, die direct na het kanonschot dat onderaan de Verazzano Brug de start aankondigde, vrijwel voortdurend aan de leiding liep.

De 28-jarige Duitse studente medicijnen schudde halverwege haar laatste concurrenten, de Russin Ljoedmilla Boerangoelova en de opmerkelijk sterk lopende Française Nadia Prasad af en zegevierde onbedreigd in de nieuwe persoonlijke recordtijd van 2.26.24, de achtste tijd van dit seizoen. Pippig was 29 seconden sneller dan zij ooit heeft gelopen. De Mexicaanse Olga Appell verloor als tweede ruim tweeëneenhalve minuut. Prasad bijna vier minuten.

Eduardo Carrasco, een onbekende Chileen, liep vijftien kilometer alleen op kop. Aanvankelijk in gezelschap van de Fransman Jean-Baptiste Protais. Achter de Chileen joeg een groep met ondermeer de Kenyanen Sammy Lelei, Andrew Masai en Moses Tanui, de Amerikaan Bob Kempainen en de Mexicanen Salvador Garcia en Espinoza alsmede de Noor Frank Bjorkli.

De groep streek kort voor de Pulaski brug, de eerste in het parkoers, op de Zuidamerikaan neer. Lelei waagde een uitlooppoging maar werd teruggehaald. Na 35 kilometer achtte Espinoza zijn tijd gekomen. Hij nam de leiding maar kreeg Kempainen en Lelei mee. De Afrikaan haakte als eerste af, waarna Espinoza en Kempainen kilometers gelijk opliepen.

Achter de drie koplopers kwam een andere Mexicaan, Arturo Barrios, sterk naar voren. De oud-wereldrecordhouder op de 10.000 meter en de uurloop passeerde in de laatste kilometers de duidelijk aan het einde van zijn krachten zijnde Lelei.

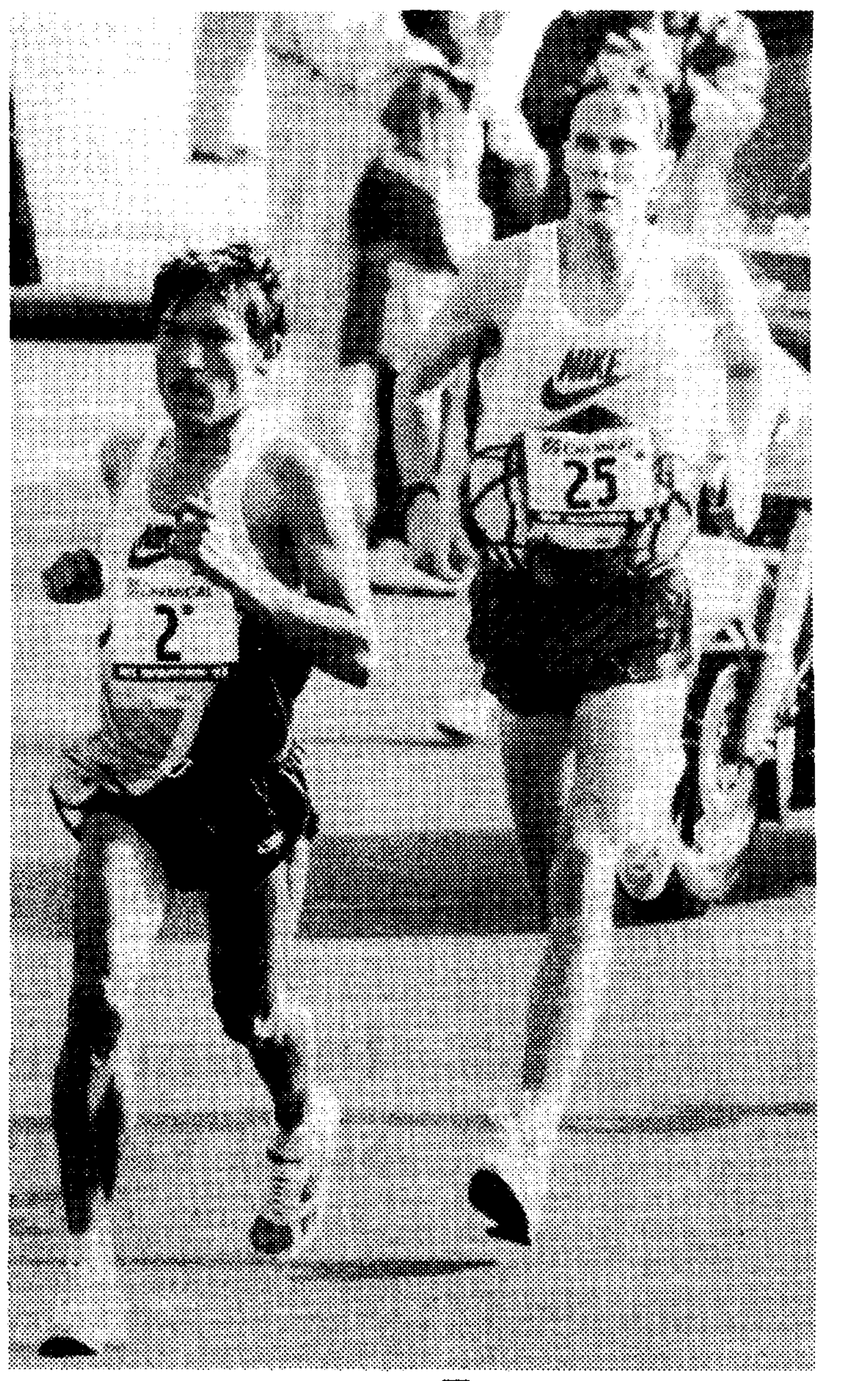
Kempainen hoopte de eerste Amerikaan sedert Alberto Salazar in 1982 te worden die de 'Big Apple' op zijn naam bracht. De atleet uit Minnesota was echter niet bestand tegen de taaie Mexicaan, die kort voor het binnengaan van Central Park waarin nog bijna zes kilometer moest worden afgelegd, versnelde. Espinoza liep in die laatste zware kilometers nog 59 seconden uit op de Amerikaan.

De Mexicanen, die bij het WK in Stuttgart op de marathon verstek lieten gaan, hadden drie lopers bij de eerste zes. Achter Espinoza werd Barrios derde en Ignacio Miranda zesde. Moses Tanui bij het WK in Stuttgart bekend geworden door het spike-incident in de laatste ronde van de 10.000 meter, debuteerde op de 42 kilometer en 195 meter in 2.15.36. Hij finishte als tiende.

UITSLAGEN

De uitslag van de New York City Marathon: 1. Espinoza (Mex) 2.10.04; 2. Kempainen (VS) 2.11.03; 3. Barrios (Mex) 2.12.21; 4. Pinheiro (Por) 2.12.40; 5. Brantley (VS) 2.12.49; 6. Miranda (Mex) 2.12.52; 7. Evans (VS) 2.13.36; 8. Lelei (Ken) 2.13.56; 9. Gajdus (Pol) 2.15.34 en 10. Tanui (Ken) 2.15.36.

Bij de vrouwen: 1. Pippig (Dui) 2.26.24; 2. Appell (Mex) 2.26.24; 3. Prasad (Fra) 2.30.16; 4. Narloch (Bra) 2.32.23; 5. Peterkova (Tsj) 2.33.43; 6. Scaunich (Ita) 2.35.02; 7. Boerangoelova (Rus) 2.36.13; 8. Iljina (Rus) 2.37.58; 9. Rogiers (Bel) 2.38.41 en 10. Klotsjko (Oek) 2.41.44.

■ *NEW YORK — Andres Espinosa (borstnummer 2) heeft de Marathon van New York gewonnen. Dit nadat hij de twee voorgaande seizoenen tekort schoot en tot tweemaal toe als subkampioen was geëindigd. De Mexicaan bleef voor Bob Kempainen uit de VS. Espinosa registreerde een tijd van twee uur, tien minuten en drie seconden (02.10,03).*

Vriesekoop/Noor claimen tweede plaats in Linz

LINZ — Bettine Vriesekoop en Emily Noor zijn zondag tijdens de Open Oostenrijkse tafeltenniskampioenschappen in Linz tweede geworden in het vrouwendubbelspel. Het duo, dat van plan is zich voor de Olympische Spelen van Atlanta in 1996 te kwalificeren, verloor met 17-21en 11-21van het Chinese koppel Wang Chen en Zhu Quinli.

Het Nederlandse paar zorgde voor een verrassing door in de kwart- en halve finales achtereenvolgens af te rekenen met Nemes/Schall (Duitsland) en Timina/Palina (Rusland). Vorig jaar tijdens het WK waren de Russinnen in de landenwedstrijd nog te sterk voor Bettine Vriesekoop en Mirjam Hooman. Laatstgenoemde trad niet aan in Linz omdat ze zich heeft teruggetrokken voor de nationale selectie. Ook Paul Haldan kreeg van de NTTB geen startgelegenheid.

In het enkelspel verloor Vriesekoop in de kwartfinale van de Hongaarse Batorfi. Na een slecht begin herstelde de Amsterdamse zich goed. Enkele pechpuntjes in de derde game werden haar echter fataal: 7-21, 21-17, 18-21 en 16-21. Batorfi won in de eindstrijd van de Duitse Strüse. Bij de mannen zegevierde de Belg Cabrera over de Oostenrijkse Chinees Ding Yi.

Oranje wint oefenduel tegen Jong Oranje: 4-0

AMSTERDAM — Het Nederlands elftal heeft de gebruikelijke oefenwedstrijd tegen Jong Oranje, zaterdag in het Olympisch stadion, afgesloten met een overwinning van 4-0. Opmerkelijke zaken deden zich in het nogal saaie duel nauwelijks voor. Wel viel het op dat Ulrich van Gobbel startte als basisspeler. Dat duidt erop dat de verdediger van Feyenoord woensdag tegen Polen in aanmerking komt voor de positie, die tegen Engeland nog toebehoorde aan ploeggenoot John de Wolf.

Bondscoach Dick Advocaat wilde nog niet precies zeggen wat hij van plan is. Het is echter verre van onwaarschijnlijk dat Ulrich van Gobbel wegens zijn snelheid een van de twee beweeglijke spitsen van Polen dient te schaduwen. Als bekend is John de Wolf wat aan de statische kant. Van Gobbel debuteerde op 9 juli tegen Noorwegen. Tegen Engeland beleefde hij zijn tweede 'cap'. Hij speelde de laatste wedstrijd twee minuten.

Op de open positie van de geschorste Frank Rijkaard speelde zaterdag Aaron Winter. De speler van Lazio zal dat woensdag waarschijnlijk ook doen. Wim Jonk kwam in het twee keer een half uur durende duel met Jong Oranje alleen het tweede deel in actie. Desondanks gaat hij ervan uit tegen Polen van de partij te zullen zijn. Winter meent overigens ook te zullen spelen.

Hoewel tegen Polen een punt genoeg is denkt Advocaat er niet aan zijn doorgaans aanvallende taktiek aan te passen. "Wat moet ik met een extra verdediger als die toch geen tegenstander heeft?" Oranje speelt daarom opnieuw met vier spitsen, drie middenvelders, twee mandekkers en een libero. Of wel: Ed de Goey, Van Gobbel (of De Wolf), Ronald Koeman, Frank de Boer, Winter (of Jonk), Jan Wouters, Dennis Bergkamp, Erwin Koeman, Marc Overmars, Ronald de Boer en Bryan Roy.

Advocaat: "Het is een geruststellende gedachte dat een gelijkspel voldoende is. Desondanks zullen we daarop niet spelen. Dat kan riskant zijn. We gaan uit van onze eigen kwaliteit. Met aanvallend spel zijn we succesvol geweest. We zouden ongeloofwaardig worden wanneer we het nu over een andere boeg gooien."

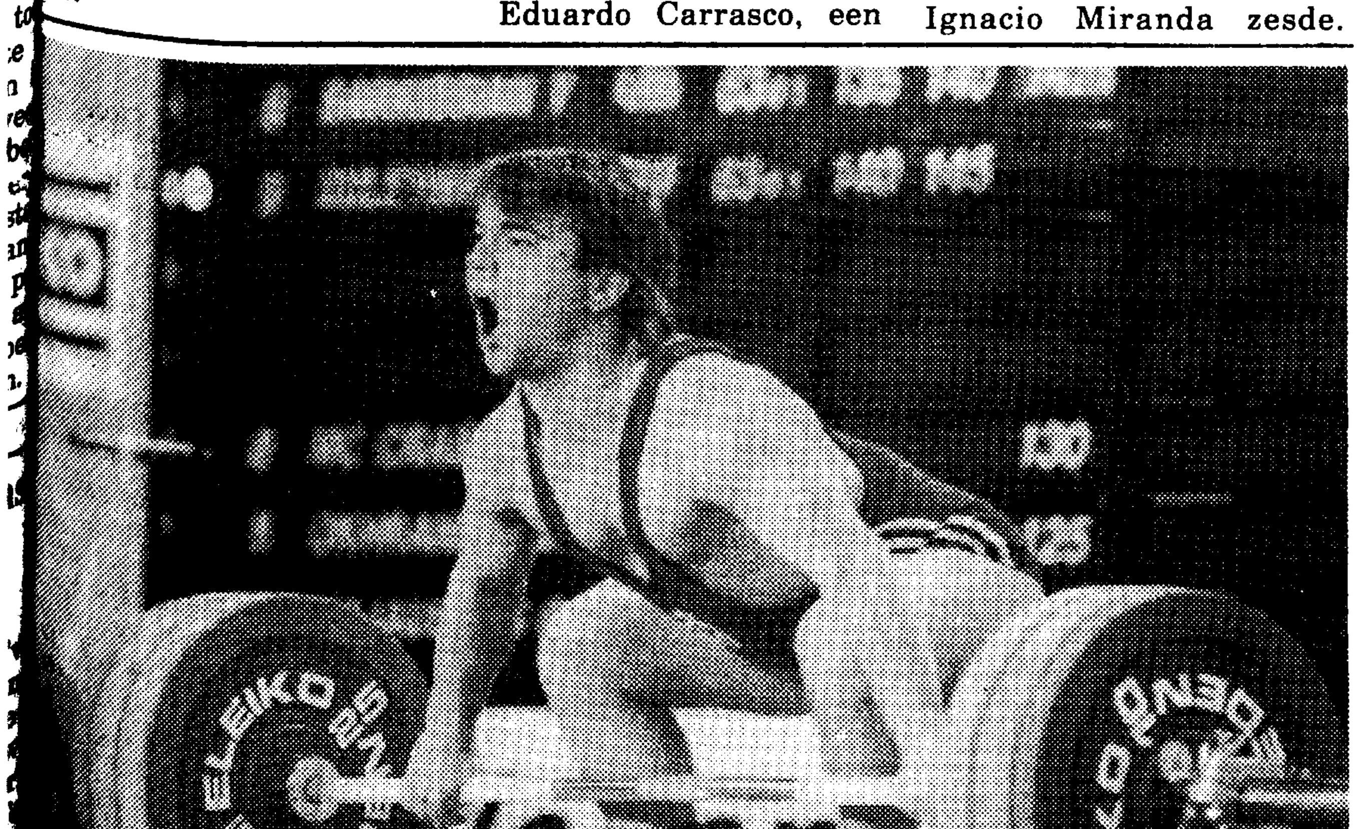
In voorbereiding op de zwaar beladen interland tegen Engeland, die vorige maand een overwinning van 2-0 opleverde, speelde Oranje fanatiek en agressief in de oefensessie met de jeugd. De instelling was zaterdag aan de matige kant. In de rust wees Advocaat erop dat het best van fanatieker mocht. "Dat hebben ze toen opgepikt", zei de bondscoach.

Binnen vijf minuten vielen vervolgens drie doelpunten. Bosman, Winter en Bergkamp maakten ze. Na een kwartier zorgde Bergkamp voor de vierde treffer. Daar bleef het bij. Overmars speelde zaterdag een half uur. Uit voorzorg bleef de licht geblesseerde Ajacied na rust langs de kant.

Uitslagen van bridgepartijen

WILLEMSTAD — Woensdag 10 november is bij bridgeclub Baranca het Toyota Kersttoernooi van start gegaan. Deze competitie is verdeeld over zes speelavonden, waarvan de vier beste scores tellen. Els en Ad Maas openden dit toernooi met een monsterscore van 66.20%

De rest van de uitslag is als volgt: 2. heren Groot - Cloose 59.49%; 3. dames Nebbeling - Van Vliet 57.64; 4. dames Saladin - De Vries 54.63; 5/6 dames Van Beek - Bustraan/dames Bergsma - Geenen 53.70; 7. dames D. Geenen - Pieters Kwiers 52.55; 8. dames Leerentveld - B. Fontilus 51.85; 9. dames Hollman - Henriquez 51.62 en 10. dames Nijdam - Boudewijns 50.93. De overige 10 paren scoorden beneden het gemiddelde.

■ **MELBOURNE — De Turkse gewichtheffer van Bulgaarse afkomst Naim Suleymanoglu, die zondag in Melbourne met een totaal van 322,5 kg wereldkampioen werd in de categorie tot 64 kilogram, is vast van plan in 1996 in Atlanta zijn derde gouden Olympische medaille te veroveren. De 26-jarige atleet was bij de Olympische Spelen van Seoul en Barcelona ook al onaantastbaar in zijn gewichtsklasse.**

De nog geen anderhalve meter metende Suleymanoglu, die bij de wereldtitelstrijd in Australië voor het eerst sinds Barcelona weer in actie kwam, wordt al beschouwd als de beste gewichtheffer aller tijden. In zijn tweede vaderland werd hij onsterfelijk na het veroveren van zijn eerste Olympische goud. Op de vraag of hij er in 2.000 in Sydney ook nog bij zal zijn, antwoordde de veelvoudig wereldkampioen: "Ongetwijfeld. Maar dan wel als trainer."

Suleymanoglu verliet in 1986, ook in Melbourne, de Bulgaarse selectie en vestigde zich in Turkije. Als ethnische Turk voelde hij zich door het communistische regime in Sofia gediscrimineerd. Hij werd onder meer gedwongen zijn naam naar de aard van het land aan te passen tot Sjalamanov.

Conchita Martinez struikelblok

Steffi Graf verliest in finale Philadelphia

PHILADELPHIA — Steffi Graf belecfde zondag in de finale van het toernooi in Philadelphia een slechte generale repetitie voor de komende Masters. De 24-jarige titelverdedigster kwam er tegen de Spaanse Conchita Martinez niet aan te pas: 3-6 en 3-6. Voor Graf was het haar eerste toernooi na vijf weken pauze wegens een voetoperatie. De partij duurde een uur en dertien minuten.

Het was pas de eerste zege van de 21-jarige Conchita Martinez tegen Steffi Graf na negen achtereenvolgende nederlagen: Graf liet haar 79ste titel in 102 finales liggen. Het zou de tiende toernooizege van het jaar, dat voor haar begon met een virusziekte, zijn geweest. Bovendien kwam een einde aan een reeks van 44 partijoverwinningen.

"Ondanks veel blessuretjes was het een zeer succesvol jaar. Het was niet gemakkelijk, want de overwinningen waren niet vanzelfsprekend", meende Graf. In de Masters van de komende week in New York treft ze in de eerste ronde de Witrussische Natalja Zvereva.

In Moskou greep Marc Rosset de Kremlin-cup. In de finale kogelde de Zwitser met zijn harde services de Duitser Patrick Kuhnen, die verrassend ver was gekomen, omver. Met Boris Jeltsin onder de toeschouwers won de als eerste geplaatste Olympische kampioen met 6-4 en 6-3. Rosset was zelf niet zo tevreden over zijn spel.

"Ik speelde niet mijn beste tennis, maar won wel het toernooi. Dus al te rouwig ben ik daar niet om", zei de Zwitser. Het evenement in de Russische hoofdstad mocht zich dagelijks verheugen in een grote opkomst van het publiek. Rosset: "Het is een prachtig stadion en het publiek is prima. Het zou mooi zijn als het toernooi verder uit kon groeien." Carlos Costa won in een Spaanse finale het toernooi van Buenos Aires. De als tweede geplaatste Costa versloeg Alberto Berasategui met 3-6, 6-1 en 6-4.

UITSLAGEN

De volledige uitslagen in Philadelphia: (Halve finales) Martinez (Spa/2)-Frazier (VS) 6-2 en 6-4 en Graf (Dui/1)-Po (VS) 6-3 en 6-1. Finale: Martinez-Graf 6-3 en 6-3.

De geboekte resultaten in de halve finale van het toernooi van Moskou: Kuhnen (Dui)-Braasch (Dui) 7-6 en 7-6 en Rosset (Zwi/1)-Poljakov (Oek) 6-3, 2-6 en 6-3. Finale: Rosset-Kuhnen 6-4 en 6-3. Finale dubbelspel: Haarhuis/Eltingh (Ned)-Apell/Bjorkman (Zwe) 6-1 en opgave.

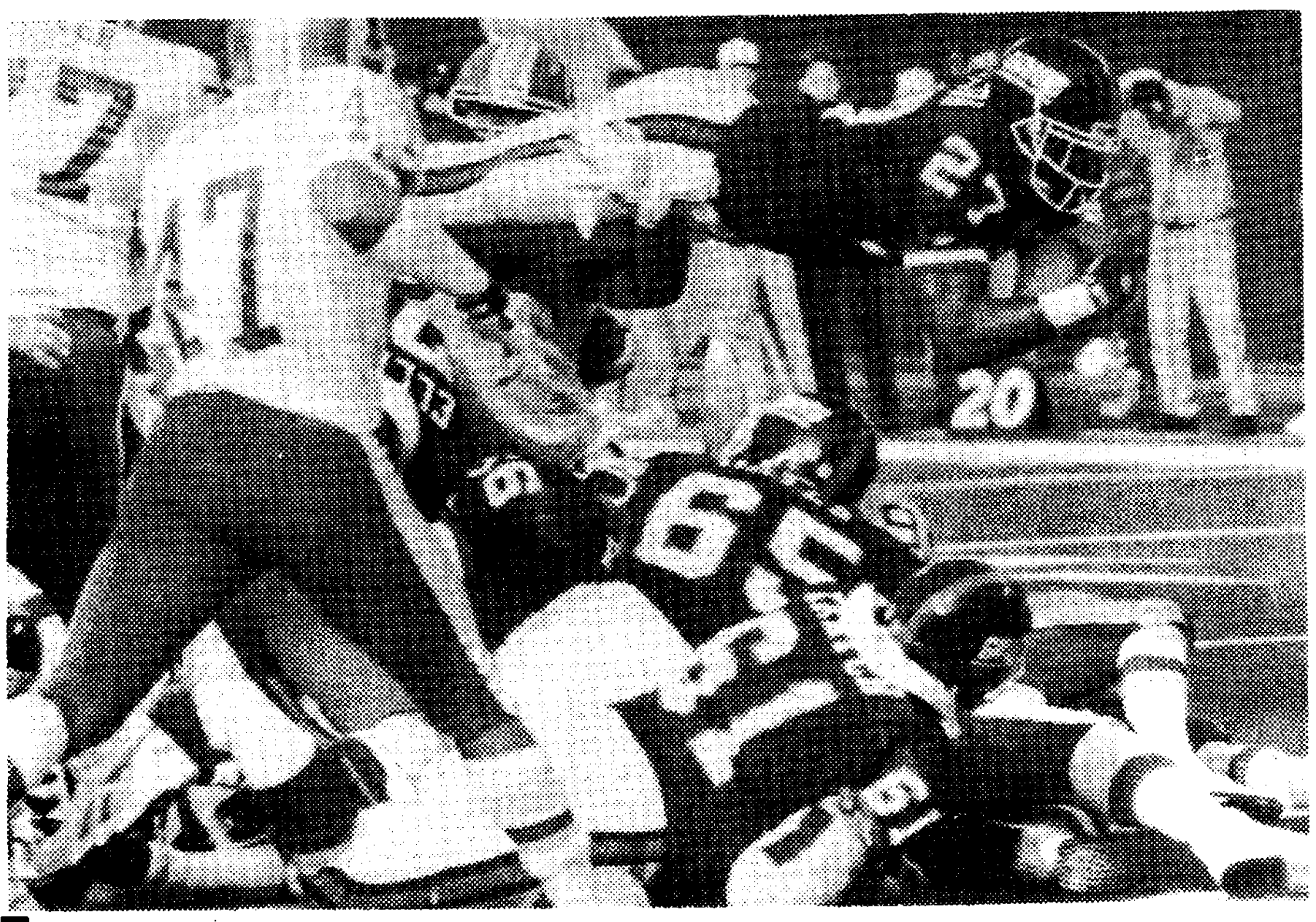
In Buenos Aires speelden de mannen voor 500.000 gulden. De volgende uitslagen werden er in de halve finales genoteerd: Berasategui (Spa/6)-Arrese (Spa) 6-4, 3-6 en 6-3 en Costa (Spa/2)-Frana (Arg) 6-4 en 6-3. Finale: Costa-Berasategui 3-6, 6-1 en 6-4.

Pete Sampras zeer comfortabel op eerste plaats

MONACO — Pete Sampras heeft na zijn overwinning in Antwerpen een voorsprong van ruim vijfhonderd ATP-punten op zijn naaste concurrent. De Amerikaan, nummer één op de wereldranglijst, heeft 3917 punten, terwijl Jim Courier hem op de tweede plaats opvolgt met 3390 atp-punten.

De ranglijst ziet er als volgt uit (de eerste vijftien plaatsen): 1. Sampras (VS) 3.917 punten; 2. Courier (VS) 3.390; 3. Stich 3.003; 4. Bruguera (Spa) 2.590; 5. Edberg (Zwe) 2.571; 6. Medvedev (Oek) 2.399; 7. Chang (VS) 2.154; 8. Ivanisevic (Kro) 2.088; 9. Muster (Oos) 2.033; 10. Pioline (Fra) 2.012; 11. Becker (Dui) 1.958; 12. Korda (Tsj) 1.742; 13. Martin (VS) 1.695; 14. Gustafsson (Zwe) 1.586 en 15. Krajicek (Ned) 1.572.

De andere Nederlanders zijn als volgt ingedeeld: 42. Haarhuis 807; 53. Siemerink 650; 63. Eltingh 610; 202. Wibier 178; 231. Nijssen 144; 254. Koevermans 128; 264. Schapers 121 en 281. Winnink 109.

EAST RUTHERFORD — New York Giants won zondag met de grote score van 20-6 van Washington Redskins. In die confrontatie in de National Football League (NFL) deed Rodney Hampton (nummer 27) van zich spreken in de eerste helft. Geholpen door de verdedigers die de weg voor hem vrij maakten, scoorde hij op grote wijze een 'touchdown'. Zijn verdedigers blokkeerden namelijk de 'Redskinners', gingen liggen waardoor Hampton met een sprong over hen heen alsnog kon scoren via een 'touchdown'.

Na 3-0 zege in finale op Jong Colombia

Sithoc voor vierde keer op rij Antilliaanse voetbalkampioen

WILLEMSTAD — Een superefficiënt Sithoc-elftal eiste gisteravond met éclatante 3-0 score tegen Jong Colombia in de finalewedstrijd van het Antilliaanse voetbalkampioenschap de overwinning en de daaraan verbonden kampioenstitel voor zich op. Het keurkorps van trainer Nooi Girigorie bevestigde daarmee zijn suprematie die het in de afgelopen jaren op Curaçao heeft opgebouwd ook op landelijk niveau. De Antilliaanse titel is namelijk de vierde op een rij voor de Collegialen. Een prestatie die geen enkele ploeg daarvoor heeft weten te bereiken.

Tegenstander van de Collegialen in de eindstrijd was wederom Jong Colombia. De beide Curaçaose teams hadden, ondanks een niet al te sterke start in het toernooi van Jong Colombia, niet veel moeite om van de Kopa Antiano 1993 opnieuw een Curaçaose aangelegenheid te maken. De Bonaireaanse vertegenwoordigers Vitesse en Vespo hadden niet veel in te brengen in de kwalificatiewedstrijden. Vespo eindigde met nul punten terwijl Vitesse met een tegen Jong Colombia geforceerd gelijkspel het enige Bonaireaanse winstpunt wist te veroveren. Van het totaal van 31 doelpunten die er in de voorronden werden gescoord, waren 23 van Curaçaose makelij.

Het met succes bespelen van Jong Colombia wordt zo langzamerhand een routinezaak voor de Collegialen. Ook gisteravond bleken zij de juiste greep te hebben gemaakt uit hun arsenaal van taktische varianten. De strategie was gisteravond de Bocaploeg terrein en bewegingsruimte te geven waarvan de Jong Colombianen gretig gebruik maakten. Hun honger naar offensieve daden tegen de Collegialen leidde echter naar verwaarlozing van de defensie.

En dat was precies waarop de informatie van Nooi Girigorie — met voorin talentvolle spitsen als Dennis Mathew, Derrel Dorotal en Monchi Rovina — loerde. Terwijl Jong Colombia voortdurend in de aanval was maar bijzonder royaal met zijn kansen omsprong, was het Sithoc-elftal een toonbeeld van efficiëntie.

Gedurende de gehele wedstrijd lanceerde het slechts een tiental counters maar dat bleek voldoende om niet minder dan drie keer toe te slaan. De eerste keer in de 22ste minuut toen Oswin Luciano en Monchi Rovina doorbraken. In een twee-tegen-een situatie had keeper Eugène Constancia geen kans. Luciano rondde af met een beheerst schot. Nog voor de 37ste minuut werd de score opgevoerd tot 2-0. Een soortgelijke doorbraak met ditmaal een supersnelle combinatie tussen het tweetal Dennis Mathew en Derrel Dorotal werd door eerstgenoemde verzilverd.

In de tweede helft veranderde er niet veel aan het spelbeeld. Alleen dat Sithoc nog iets meer nadruk legde op de verdediging wat de Collegialen er echter niet ervan weerhield om — in de slotfase weliswaar — de kroon op het werk te zetten met een tweede treffer van Dennis Mathew, de grote aan-

winst van Sithoc va[n] ... Mathew bepaalde de stand op 3-0 in de ... minuut; hij nam zij... waar toen keeper Co... zich te ver uit zijn doe...

De finalewedstrijd ... afgesloten met de uit... van de Kopa door ... voorzitter Andrea Co... die in zijn toespra... belofte maakte dat ... jaar de competities ... twee districten (Cur... Bonaire) beter op elka... stemd zullen ... Behalve een mogelijk... name aan het Co... toernooi — zowel Si... Jong Colombia zijn zi... over aan het beraden ... band met de hoge kos... hieraan verbonden ... wacht Sithoc de verd... van zijn titel als ... kampioen. Dit to... tussen de kampioene... de Aruba, Bonaire en C... wordt dit jaar weer op... verspeeld en wel ein... maand.

In Whitbread Zeilrace

Intrum Justitia: goede start van tweede etappe

PUNTA DEL ESTE — De bemanning van Intrum Justitia heeft de nieuwe schipper Lawrie Smith snel voor zich gewonnen. Het Europese zeilteam ging zaterdag in Uruguay uitstekend van start bij de tweede etappe van de Whitbread-race om de wereld. Intrum Justitia, met de Nederlander Marcel van Triest als navigator, voerde het veld van veertien deelnemers aan bij de ronding van de eerste boei na drie mijl. De straffe Zuidoostenwind maakte het gebruik van de spinnaker mogelijk.

Lawrie Smith kent zijn bemanning nauwelijks. De Britse zeilfanaat werd vorige week in allerijl overgevlogen naar startplaats Punta del Este om kapitein Roger Nilson te vervangen. De Zweed moest plotseling afhaken vanwege een ernstige knieblessure, waaraan hij inmiddels is geopereerd.

"Het is allemaal heel snel gegaan. Maar ik voorzie geen problemen", liet Smith vlak voor de start weten. "Ik heb vertrouwen in de boot en de bemanning. Iedereen is ervaren genoeg om mij op te vangen. Ik geef ons zelfs een goede kans op de overwinning in deze etappe."

Intrum Justitia kwam eind vorige maand in Punta del Este als zevende binnen. De eerste etappe werd gewonnen door het maxi-jacht New Zealand Endeavour, dat door het uitvallen van Fortuna nog slechts drie concurrenten heeft. In de nieuwe zestigvoet-klasse, waartoe ook het schip van Van Triest behoort, zegevierde Tokyo. Winston, met de Nederlander Bouw Bekking, eindigde als zesde. Peter Tans moest op Brooksfield genoegen nemen met de tiende plaats.

Intrum Justitia moet in de tweede etappe, met 7558 zeemijlen de langste en zwaarste van de zes tochten, een achterstand van zestien uur goedmaken op Tokyo. Naast de normale zeilcompetitie is de tweede race ook een zware strijd tegen de elementen op de zuidelijke oceaan. De schepelingen worden op weg naar Fremantle (Australië) geconfronteerd met ijzige kou, walvissen, onvoorspelbare golven en ijsbergen. Over ongeveer vier weken wordt de eerste boot in de tweede finishplaats verwacht.

Op Punta del Este was alles en iedereen aan boord van Uruguay Natural zaterdag klaar voor de start van de tweede etappe in de Whitbread Zeilrace om de wereld. Een bemanningslid bleek evenwel geen zin te hebben. De rat was in Uruguay aan boord gegaan en vond het niet nodig mee te gaan, maar inzien echter geen trek meer te hebben in een overlevingstocht van ruim een maand naar Fremantle.

Vlak voor het startschot sprong de spijtoptant het water in. Hij werd snel opgepikt door een van de honderden plezierjachten. De uitgedunde bemanning zette kort daarna een tikje ontgoocheld koers naar volle zee. De zeiler die het liet afweten zit inmiddels weer veilig thuis.

Pete Sampras verslaat Gustafsson in finale van ECC-toernooi Antwerpen

ANTWERPEN — De zaal was voor Magnus Gustafsson, terwijl de baan aan Pete Sampras toebehoorde. Na de finale van het ECC-toernooi stapte Sampras het toernooi uit, zoals hij er tegen Wheaton was binnengekomen: Met een overwinning in iets meer dan vijftig minuten. De setstanden: 6-1 en 6-4.

Pete Sampras heeft een aantal bijnamen, die hem koud laten. "Zolang men maar niet zegt saaie Piet." Zondagmiddag werd het opnieuw 'Perfect Pete'. Een heel andere speler dan de man, die een avond eerder stond te ploeteren tegen Cedric Pioline. "De nummer één van de wereld", vond Magnus Gustafsson, "is niet te peilen. Als je tegen Jim Courier speelt, weet je wat je kunt verwachten, bij hem nooit."

De Zweed verder: "Hij toont geen emoties als het goed gaat en zeker niet als het minder lukt. Geef mij een tegenstander, zoals Boris Becker zaterdagavond, die geprikkeld raakt. Dan weet ik dat hij nerveus en kwetsbaar is. Maar op Sampras krijg je geen greep, je hebt geen grond onder je voeten. Wanneer je *service* en *volley* kunt spelen, zoals Goran Ivanisevic, Stefan Edberg en Michael Stich, heb je een kans tegen hem, ook als hij geconcentreerd is. Dit keer zette hij mij zelf in mijn service-games onder druk."

Gustafsson begon nerveus: "Ik heb veel minder ervaring dan Sampras in finales. Ik ben slecht begonnen en daarna nooit meer echt in de wedstrijd gekomen. Het verschil tussen zaterdag en zondag was maar voor een gedeelte de tegenstander, ik zelf was het grote verschil."

Sampras had iets opgepikt van de strijd van zaterdag met Pioline, die in de eerste set had gewonnen en in de tweede met 5- 3 voorstond en een game later zelf voor de wedstrijd en voor zijn plaats in het ATP-masters van Frankfurt mocht serveren. Een game, twee punten van een plaats bij de laatste acht in het toernooi van de allerbesten uit 1993. Pioline was woedend, na zijn verlies en vernielde een paar bloembakken op zijn weg naar de kleedkamer.

Omdat hij zijn plaats in Frankfurt had verspeeld? "Nee, omdat ik voor de derde keer, na New York en onlangs Lyon, van Sampras heb verloren. Omdat ik er zo pal bij was. Mijn enige voldoening is dat ik weer iets dichter bij hem ben gekomen, mijn hoop is dat ik eens ook iets van zijn ervaring krijg, want in de derde set ben ik overspeeld."

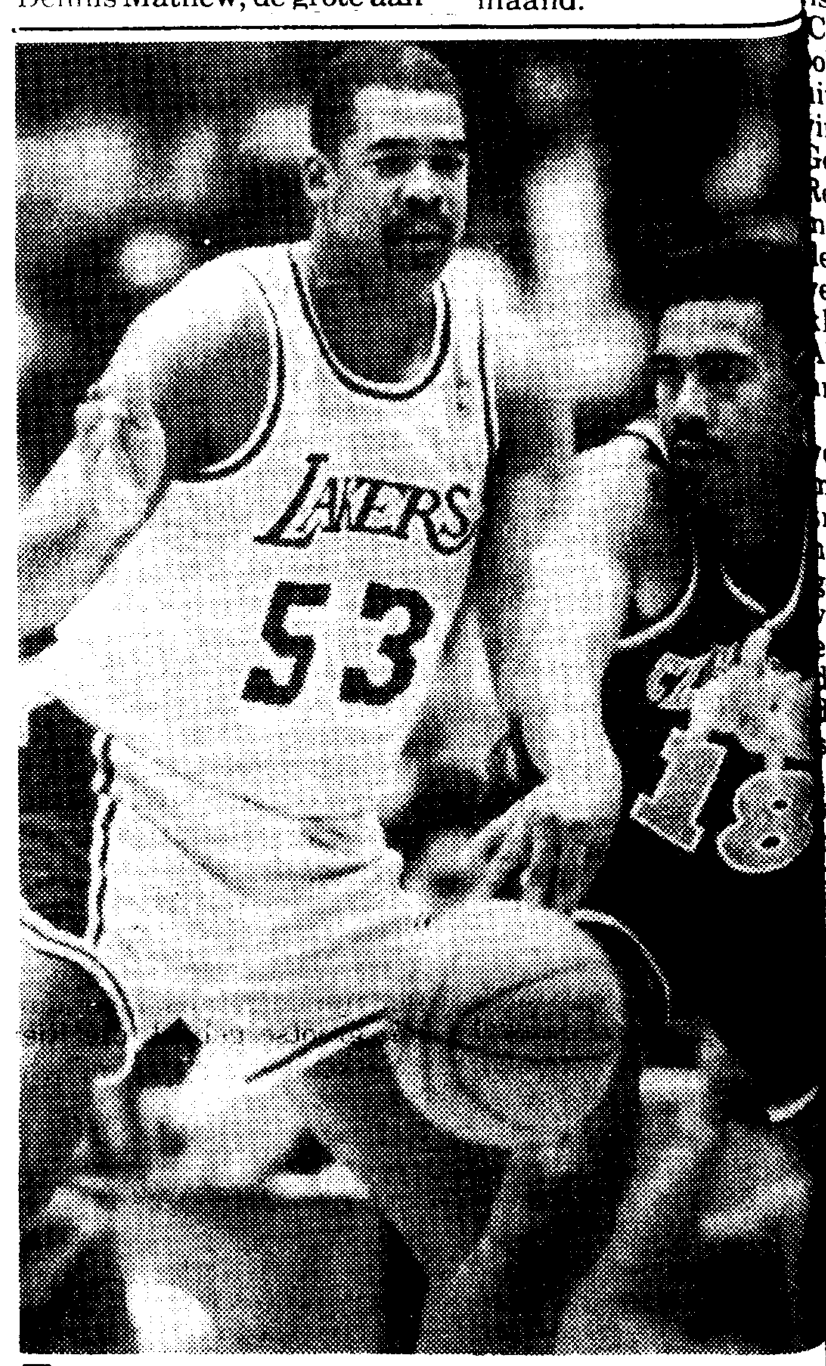
In de finale wachtte Sampras geen moment. Hij begon met een onhoudbare opslag en stond Gustafsson in de eerste set op zijn service slechts een puntje (een dubbele fout) toe. De Zweed won in achttien minuten slechts negen schamele punten.

Antwerpen gunde hem meer, de zaal stelde zich als een man op achter de zwakkere. Sampras verblikte noch verbloosde toen Gustafsson eindelijk richting en kracht in zijn opslag ging combineren. Hij wachtte op het kansje dat moest komen.

De doorbraak viel in de vijfde game en werd bijna teniet gedaan in de achtste. "Toen had ik iets meer durf moeten tonen", vond Gustafsson. Het zou niet geholpen hebben. "Ik speelde mijn beste partij uit het toernooi", stelde Sampras zonder een spoortje bluf, want dat past niet bij hem, op noch buiten de baan.

UITSLAGEN

De volledige uitslagen waren als volgt in de halve finales: Gustafsson (Zwe)-Becker (Dui/3) 7-6 en 6-3 en Sampras (VS/1)-Pioline (Fra) 4-6, 7-5 en 6-1. Finale: Sampras-Gustafsson 6-1 en 6-4. Finale in het dubbelspel: Connell/Galbraith (Can/VS)-Ferreira/Javier Sanchez (Z-Af/Spa) 6-3 en 7-6.

LOS ANGELES — Los Angeles Lakers won zondag met zeven punten verschil van Cleveland Cavaliers in de NBA-competitie. Op de foto een actiemoment waar nummer 18 van Cleveland, John Williams de bal door- speelt aan een teamge[noot] terwijl James Edwards [van] Los Angeles Lakers de [bal] van dichtbij volgt. De strijd eindigde in een 100 overwinning voo[r de] Lakers.

Richard Krajicek keldert naar vijftiende plaats

DEN HAAG — Richard Krajicek is naar de vijftiende plaats van de wereldranglijst gezakt. Dat is de laagste positie die de Hagenaar sinds ruim een jaar inneemt. In de herfst van vorig jaar stapte Krajicek voor het eerst in zijn loopbaan de top-tien binnen nadat hij het ECC-toernooi van Antwerpen op zijn naam had gebracht.

De Nederlanse topper kon evenwel zijn titel niet verdedigen wegens een lichte knieblessure. Daardoor verspeelde hij 287 punten. Op de computerlijst streefden de Tsjech Petr Korda, de Amerikaan Todd Martin en de Zweed Magnus Gustafsson Richard Krajicek voorbij. Gustafsson verloor zondag de finale in Antwerpen van de Amerikaan Pete Sampras, die onbetwist de beste speler van de wereld blijft.

Ook Boris Becker kelderde op de ranglijst. De Duitser duikelde van de zevende naar de elfde positie, waardoor hij ook het recht op deelneming aan het Masters-toernooi van Frankfurt kwijtraakte. De Amerikaan Andre Agassi, die wegens een blessure al een tijd op non-actief staat, is in zijn vrije val op de 24ste plaats beland.

Holland met man minder te zwak voor FC Twente

UTRECHT — Holland is uitgebekerd. De kampioen van de zondagamateurs verloor in het stadion van FC Utrecht met 1-7 van FC Twente. Daarmee verdween de laatste amateurclub uit het toernooi. Het duel werd na precies een half uur beslist. De Bruin was zo slim een inzet van Mols met de hand voor het doel weg te slaan. Arbiter Van der Neut gaf de amateur de rode kaart en de professional een strafschop. Die werd benut door Vurens.

In de periode daaraan voorafgaand was Holland beter geweest. Georganiseerder en gevaarlijker.' Goede kansen kwamen er voor Jan Godee, Gert van Hanegem en Edwin Grunholtz. "Het geluk is duidelijk aan onze kant geweest", zei de Enschedese trainer Baan. "Voor hetzelfde geld hadden we op achterstand komen te staan. Pas met een man meer hebben we de wedstrijd in handen gekregen."

Twente, wisselvallig in de competitie, scoorde voor de rust nog twee keer. Door Mols en Vurens. Na de hervatting waren Pahlplatz (2), Polley en Boerebach nog succesvol. Grunholtz, een van de vijf oud-profs bij Holland, scoorde uit een strafschop voor de amateurs, nadat Ten Hag invaller Mahtala had neergelegd. De middenvelder van Twente kreeg voor die actie de gele kaart.

Trainer Raboen van Holland stond naderhand nauwelijks nog bij de wedstrijd stil. Hij wond zich slechts op over de beslissing de wedstrijd uit veiligheidsoverwegingen in Nieuw Galgenwaard, het stadion van Utrecht te spelen. "Er was eerlijk geloot en wij hadden het recht op een thuiswedstrijd. Dat we hier moesten optreden was voor mij een grote teleurstelling. Ik had ook geen enkele ambitie om te komen, maar het moest nu eenmaal." Holland gaat ervan uit dat het duel op het eigen terrein een kleine 15.000 gulden meer zou hebben opgeleverd.

GENEVE — De Europese voetbalunie (UEFA) heeft de Italiaanse club Parma een forse boete opgelegd naar aanleiding van de ongeregeldheden in het Europese bekerduel tegen Maccabi Haifa.

Parma, houder van de Europa cup voor bekerwinnaars en in de kwartfinales van dat toernooi tegenstander van Ajax, moet bijna 70.000 gulden betalen omdat de fans zich gewelddadig gedroegen.

Parma plaatste zich uiterst moeizaam voor de kwartfinales. Maccabi gaf zich pas gewonnen in de strafschoppenserie. Dertien clubs kregen van de UEFA flinke geldstraffen. Tot de bestrafte clubs behoorden ook Feyenoord en Porto.

Op Interpolis Schaaktoernooi in Tilburg

Eric Knoppert naar tweede ronde na dubbele zege op oudkampioen Kuijf

TILBURG — Het was dit weekeinde spitsroeden lopen voor de achttien Nederlandse deelnemers bij het Interpolis Schaaktoernooi. Voor een keer voelden ze zich net zulke gokkers als al die andere schakers, die zich door een kans op de hoofdprijs van een ton naar Tilburg hadden laten lokken. Uit een van de twee ingestelde kampen meldde Eric Knoppert zich aan met twee overwinningen. Weliswaar ook beroepsschaker, maar dan op het niveau van de open toernooien, won de Utrechtse speler tweemaal van de oud-Nederlandse kampioen Rini Kuijff.

Eric Knoppert stond aanvankelijk eerste reserve. Hij werd ingezet toen de Pool Wojdewicz in een file aan de Poolse grens was blijven steken. "Het waren uiteraard mijn vrienden, die hem de weg versperden", aldus de lachende Knoppert. "Als ik het zo zie, ben ik de enige niet- grootmeester in de tweede ronde."

De aangemelde Nederlandse schakers namen in Tilburg het risico na twee of drie partijtjes de straat te worden opgeschopt en de rest van hun tijd te verdoen in de plaatselijke schaakcafe's. Dat als de van heinde en verre gekomen schaakprofs tenminste al niet direct met de koffers in de hand vanuit de speelzaal weer op de trein stappen.

Het is een goede gewoonte dat schakers bij zulk een tegenspoed hun standing ophouden, zoals vorig jaar al bleek. Niemand stortte zich van de trappen en het meubilair bleef gespaard. Dat was voor Jan Rennings, directeur-pr van Interpolis reden bij de 17e editie de *knockout*-formule opnieuw te hanteren. "Het is democratisch omdat het iedereen een kans geeft. Het is leuk voor de toeschouwers en als dat vechtschaak een beetje ten koste gaat van het mooie van het spel, neem ik dat graag voor lief."

De schakers doen dat zelf kennelijk ook. Op Paul van der Sterren na, die als kampioen van Nederland een beschermde status wilde hebben, kwamen ze allemaal. Bij de 96 deelnemers die dit weekeinde aan de eerste ronde begonnen, bevonden zich 25 grootmeesters met een elo van 2600 of ... Voor de Nederl... schaaktop was dat a... hele kluif, laat staan degenen die eronder ... en op speciale uitno... ook eens hun kra... mochten meten.

In beide ingestelde ca... rieen deden de Nederla... het even slecht. Uit ... kampen was er maar e... rechtstreeks de tweede ... bereikte. Loek van Wel... 21 en een jaar schaak... meester, won tweemaal ... cideerd van de vijfenz... jarige Efim Geller. Eric ... pert was succesvol tege... Kuijff.

De nog nauwelijks va... tweekamp in Nederla... Indonesië bekomen A... Karpov en Jan Tim... behoren tot de zestien ge... sten, die er dan ook ... moeten geloven. De twee... beerden weliswaar wat ... de privileges te redden ... genoten, toen Interpoli... een elitaire achtkamp ... Toen Rennings echter ... woordde dat daar geen ... ake van kon zijn, beslot... toch te komen.

Ze hadden er Gari ... parov en Nigel Short ku... treffen. Interpolis stuurde ... de rebellen een uitnodi... Kasparov had echter ... plichtingen in Zuid-Ame... en Short voelde zich te ... "Jammer", aldus Renni... die de eventuele confront... met de wereldschaak... wel had zien zitten.

Werkgroep 'Triangel' van CTDB-cursus:

'Curaçao moet meer investeren in de restauratie van historische gebouwen'

WILLEMSTAD — Er moeten nog miljoenen worden geïnvesteerd in de restauratie van oude historische gebouwen in Otrobanda. Dit concludeert de werkgroep 'Triangel', die aan de cursus Tourism Awareness van het Curaçao Tourism Development Bureau (CTDB) deelneemt. De groep stelde, als onderdeel van het praktische gedeelte van de CTDB-cursus, een project samen getiteld 'Otrobanda: Ajera i awe'. Naar aanleiding van dat project, nam de werkgroep onlangs 26 BVO-leerlingen van het Andreas College mee op een tocht door de straten van Otrobanda.

De werkgroep 'Triangel' bestaat uit vijf deelnemers van de Tourism Awareness Course van het Curaçao Tourism Development Bureau (CTDB). De groep telt dan ook met een breed draagvlak uit de Curaçaose samenleving bestaande uit: Clarinda Gomes (leerkracht), Denise Rekwest (hotel reservation manager), Lisette Wong (studente guest relation), Bienvenida Jimenez (eigenaresse kledingzaak) en Luis de Abreu Ladeira (systeemanalist).

Triangel is een driehoekvormig stalen slag-instrument, dat nog door bepaalde traditionele en culturele muziekformaties wordt gebruikt. Bij het bespelen van dat instrumentje met een eveneens stalen staaf, door het tegen de kanten van de triangel te slaan, ontstaan er bepaalde tonen.

"Die tonen vormen de basis van een muzikaal geheel, net zoals het toerisme zich baseert op componenten uit de samenleving die ook een samenspel vormen. Zonder de ene component kan men moeilijk tot positieve danwel coherente resultaten komen. Een belangrijke component is bij voorbeeld een goed geïnformeerde bevolking, waarbij de eilandbewoners onder andere bewust gemaakt worden van het belang van het toerisme", aldus cursiste Bienvenida Jimenez desgevraagd.

Bijvoorbeeld het behouden en de restauratie van monumentale gebouwen in Otrobanda, vormt als component ook deel van het toeristenbeleid. "Curaçao staat in het Caribisch gebied bekend als een eiland rijk aan historische gebouwen. Het is dan geen wonder dat naast de toerist die ons eiland bezoekt om uit te rusten, voor de recreatie of om simpelweg inkopen te doen er ook bezoekers zijn die op die historische gebouwen afkomen", zegt Jimenez namens de groep.

Zij meent dat veel gebouwen die in slechte staat zijn alsnog gerestaureerd kunnen worden. Dat is een vereiste wil Curaçao op de nominatielijst van landen met monumenten blijven. Echter moet er dan veel meer geïnvesteerd worden in de restauratie van die gebouwen dan nu het geval is.

De werkgroep 'Triangel' maakte een tocht door Otrobanda met BVO-leerlingen en diverse historische gebouwen werden bezocht. De vijf cursisten gaven aan de BVO'ers uitleg en gingen in op de geschiedenis van desbetreffende monumentale gebouwen.

De route ging via de Emmabrug, het Brionplein, Sint Martinus School naar het Molenplein, Sebastopolstraat, onder het viaduct, door de Conscientiesteeg, Rifwaterstraat en via de Zaantjessteeg naar de Breedestraat, Hanch'i Bientu en de symbolische Mei 1969-stenenmuur naar Hotel Otrobanda.

Op het Harbourview Terras gaven de vijf cursisten een uiteenzetting van hun project aan de aanwezigen, terwijl de leerlingen van het Andreas College ook aan de aanwezige toeristen en andere aanwezigen een uitleg gaven over de produktie van de Curaçaose likeur. De BVO'ers die de tocht door Otrobanda hebben gemaakt, moeten ook een opstel maken over wat ze hebben gezien en geleerd tijdens het uitstapje met de werkgroep 'Triangel'. Dat uitstapje werd mogelijk gemaakt door diverse sponsors. De CTDB-cursus Tourism Awareness wordt donderdag besloten met een eindexamen voor de cursisten.

■ *Werkgroep 'Triangel' bestaat uit vijf cursisten van de cursus Tourism Awareness. Deze activiteit die dient om de Curaçaose bevolking bewust te maken over het belang van het toerisme, wordt onder auspiciën van het Curaçao Tourism Development Bureau (CTDB) gehouden. Op de foto vlnr de leden van werkgroep 'Triangel': Bienvenida Jimenez, Lisette Wong, Luis Ladeira, Denise Rekwest en Clarina Gomes.*

Cruisetoerisme verdubbeld in regio; hier niet

WILLEMSTAD — Het cruisetoerisme in het Caribisch gebied groeide tussen 1985 en 1992 met 105procent. De groei voor Curaçao bleef met 49 procent ver achter bij die regionale ontwikkeling.

In 1992 ontving Curaçao zes procent van de cruisetoeristen die in het Caribisch gebied rondvaren. Dat meldt de Curaçao Hotel And Tourism Association. Volgens de CHATA brengt het cruisetoerisme per jaar 10 miljoen dollar binnen aan deviezen. De organisatie werkt samen met de havenautoriteiten aan een strategie om in 1994 meer cruiserederijen te interesseren voor een bezoek aan de Willemstadse haven.

Riet Wieske's natuurliefde leidt tot poëzie in aquarel

-door Nel Casimiri-

TOEN RIET Wieske in 1992 haar 'speelgoed'aquarellen toonde op de tentoonstelling ter afsluiting van haar opleiding aan de Akademia di Arte, viel het me op dat het leek of het haar eigen speelgoed was dat daar op het doek stond: ze had het lief en speelde er nog steeds mee. Diezelfde indruk laten haar nieuwe aquarellen na, die nu op haar eerste solo-expositie, ook in de Akademia di Arte, te zien zijn. Het is geen speelgoed meer, maar Riet Wieske heeft deze keer de natuur als centraal punt van haar aquarellen genomen. Ze heeft die natuur lief en laat ons zien waarom. De schitterende transparante kleuren, het harmonieuze lijnenspel, het zijn de details, meer dan het grootse geheel, die Riet Wieske onder onze aandacht brengt.

Zij gaf aan een van haar aquarellen en daarmee aan haar hele expositie de spreuk mee: "God schiep de aarde en aan Curaçao besteedde hij de meeste tijd". Het is die uitgewerkte schoonheid van suikerriet, van bacoba, van bamboe, van cayenna die ze ons toont. In die bloemen en stengels overheersen de kleuren en vormen, in een voet van een boom, 'Ancrá' overheerst het lijnenspel. En dat elke boom haar eigen lijnenspel meebrengt toont 'Dominante'.

Riet Wieske won met een van haar 'Bacoba'aquarellen dit jaar de publieksprijs van de 'Ekshibishon di nos Arte' in het Curaçaosch Museum. Dat de toekenning van zo'n prijs niet alleen vreugde, maar ook zelfvertrouwen kan opleveren laten haar cayenna's zien. Zijn de bloemen in april nog wat voorzichtig en vooral vlak op papier gezet, in september springen zij vol vuur open, de lijnen zijn geaccentueerd, er is diepte in het werk gekomen, uitbundigheid en en zekerheid.

De expositie van aquarellen van Riet Wieske werd zondagochtend geopend door Dito Abbad. Hij vertelde hoe Riet Wieske in Limburg opgroeide in een gezin waar vooral de muziek en de zang voorop stond. Vanuit deze kunsten groeide haar liefde voor de schilderkunst. Riet Wieske volgde een cursus aan de schilderschool in Venlo (1952-1955), trouwde, stichtte een gezin en deed de bewuste keuze zich hieraan te wijden. Door familieomstandigheden bond die keuze haar bijna veertig jaar vast aan haar familie. Pas de laatste jaren kon zij zich weer overgeven aan het schilderen. In haar werk doet zij een poging de perfecte schoonheid van de natuur weer te geven, in de droge tijd het overleven, in de regentijd de overdaad. De techniek, aldus Dito Abbad, van gedwongen rust tussendoor, van wachten tot het voorgaande droog is, staat daarbij in dienst van haar stijl.

Naast de aquarellen laat Riet Wieske op deze expositie ook een paar gemengde technieken zien. Ze zijn minder poëtisch dan haar aquarellen. Dat komt gedeeltelijk door de techniek. Het transparante van de aquarel wordt door het krijt overstemd. Aan de andere kant is dit werk eigener. Ook hier geeft zij details weer, maar nu worden de details persoonlijker, is in het beeldenspel van gever en ontvanger via een tussenpersoon die tussenpersoon veel prominenter aanwezig.

Kun je bij de aquarellen nog de illusie hebben dat de tussenpersoon alleen aanwezig is met aanwijsstok, in haar gemengde technieken zie je wat Riet Wieske laat zien. Het is een begin van een nieuwe ontwikkeling waarin weer haar nieuwe zekerheid naar voren komt. Die nieuwe techniek moet verder ontwikkeld worden, waarbij vooral het effect van de aquarelverf niet verloren mag gaan, net zo min als de poëzie die zo kenmerkend is voor het werk van Riet Wieske. Maar poëzie wordt geschilderd in vele vormen en maten.

Het is voor Curaçao erg jammer dat Riet Wieske binnenkort naar Nederland verhuist. Curaçao heeft schilders nodig die de schoonheid van het eiland zo dichterlijk naar voren brengen. Niet alleen een straatje in Otrobanda schilderen, maar dit mini-stukje straat, met die tak van die druif op dit moment en met deze lichtval.

De tentoonstelling van het werk van Riet Wieske-Zeelen is te bezichtigen tot 28 november in de Akademia di Arte aan de Roodeweg (Thomascollege) van maandag t/m vrijdag.

Besprekingen op Sint Maarten

WILLEMSTAD/PHILIPSBURG — Ambtelijke werkgroepen van Nederland en Sint Maarten zullen woensdag overleg voeren over een voorstel tot full internal selfgovernement voor Sint Maarten. Dit in voorbereiding op bilaterale gesprekken op politiek niveau die voor eind november staan gepland.

Als op ambtelijk niveau deze week geen voortgang wordt geboekt, zijn ook de gesprekken op politiek niveau zinloos, aldus SPA-leider Vance James.

Vandaag en morgen komen daarnaast de bovenwindse eilanden bijeen om te praten over toekomstige samenwerkingvormen tussen de drie eilanden. Hoe die samenwerking er uit gaat zien, hangt weer af van de invulling van het begrip Koninkrijkseiland. Sint Maarten lijkt niet erg geporteerd van het idee dat in die samenwerking uiteindelijk Nederland aan de toowtjes blijkt te trekken.

Renovatie van politiecellen in gunningsfase

WILLEMSTAD — De gunning van het project renovatie van de politiecellen van het stadhuis is nog niet rond. Wel is bekend dat Bohama n.v. en Konstrukta n.v. de enige twee bedrijven zijn die hebben ingetekend op de openbare aanbesteding. Bohama zegt de klus te kunnen klaren voor 280.000 gulden. Konstrukta gaat uit van een prijs van 380.000 gulden. De regeringsvoorlichtingsdienst maakt dat bekend. De politiecellen zullen gebruikt worden als opslagruimten voor het hof van justitie.

■ *WILLEMSTAD — Het Andreas College, een BVO-instelling, werd door de werkgroep 'Triangel' uitgekozen voor een 'rondreis' door Otrobanda. Dat als onderdeel van het project 'Otrobanda: Ajera i Awe' dat onderdeel uitmaakt van het praktische gedeelte van de CTDB-cursus Tourism Awareness. Op de foto een van de BVO-leerlingen die aan een aanwezige in Hotel Otrobanda een fles Curaçao Likeur en een toeristeninformatieboekje overhandigt.*

Intern onderzoek rond met kapmes gewonde agent

WILLEMSTAD — De politie start een intern onderzoek naar de rol van een politieman die buiten diensttijd ruzie kreeg met een man en voor diens huis met een kapmes in de pols werd gehakt. Het Bureau Interne Relaties is ingeschakeld omdat de dader en de politieman als slachtoffer uiteenlopende verklaringen hebben afgelegd.

Openbaar vervoer vrijwel plat

Algemene staking in België uit protest tegen crisisplan

BRUSSEL - België is vandaag in de ban van een massale 24-uursstaking, die een protest is tegen het voorgenomen crisisplan van de regering van premier Jean-Luc Dehaene. Op de spoorwegen na, waar volgende week vrijdag wordt gestaakt, ligt het openbaar vervoer nagenoeg stil.

De staking werd gisterenavond ingezet in de Antwerpse haven. Alle sluizen en bruggen werden geblokkeerd. Zeeschepen met bestemming Antwerpen mogen daardoor tot nader order vanaf de Noordzee de Westerschelde niet meer opvaren.

Bij de politie in de Scheldestad lieten tientallen agenten in de avondploegen het afweten, al werden cruciale posten bezet. Een twintigtal rijkswachters verleende bijstand voor het patrouillewerk. Ook bij de brandweer wordt gestaakt.

In Brussel lag het tram-, bus- en metroverkeer in de ochtendspits volledig stil. Maar bij Sabena zullen alle vluchten gewoon doorgaan. Volgens de nationale luchtvaartmaatschappij is er voldoende personeel op komen dagen. Er staan wel stakingsposten bij de luchthaven, maar die beletten werkwilligen de toegang tot het gebouw niet.

Ook in en om Gent is bij tal van metaalbedrijven het werk platgelegd. Bij het staalbedrijf Sidmar in Zelzate doen alle 5.000 werknemers mee aan de staking. Bij het grootwinkelbedrijf GB in Brussel en Vlaanderen zijn veel werknemers gewoon aan het werk gegaan. In Wallonië bleven alle GB-winkels echter dicht.

De meeste ministeries werken niet vanwege het feest van de Dynastie, als gevolg waarvan alle ambtenaren vrij hebben. Bij de Belgische spoorwegen en de PTT wordt wel gewoon gewerkt. Zij houden hun kruit droog tot vrijdag 26 november.

De stakingsdag is georganiseerd door de christelijke, socialistische en liberale bonden. Zij keren zich daarmee tegen het voorgenomen crisisplan, dat is bedoeld om de werkgelegenheid te bevorderen, de concurrentiepositie van het bedrijfsleven te verbeteren en het stelsel van de sociale zekerheid te saneren.

De vakbonden vrezen dat de werknemers flink moeten inleveren zonder dat daar garanties voor de werkgelegenheid tegenover staan. Om hun eisen te onderstrepen, zijn er verdere acties aangekondigd op 22 en 26 november, 3 en 10 december. De laatste actiedag valt samen met de Europese Top van regeringsleiders in Brussel, waar een Europese aanpak van de economische malaise bovenaan de agenda staat.

Speelplaats in Mogadishu

■ *MOGADISHU - Somalische kinderen spelen op en rond een volledig vernielde pantserwagen van de troepen van de Verenigde Naties in Mogadishu, de hoofdstad van Somalië. De carrier werd begin november opgeblazen tijdens een vuurgevecht tussen aanhangers van krijgsheer Mohamed Farah Aidid en een Amerikaanse legereenheid. Hierbij kwamen 18 Amerikanen om het leven.*

(AFP-satellietfoto)

Het Internationale Monetaire Fonds (IMF) en de Wereldbank zullen Pakistan de komende drie jaar in totaal 1,55 miljard dollar lenen op basis van een programma voor versterking van de economie, zo heeft een regeringsfunctionaris verklaard. De overeenkomsten moeten nog worden goedgekeurd door de besturen van IMF en Wereldbank en door de regering van Pakistan.

Enkele grote hypotheekverstrekkers in Nederland brengen hun tarieven omlaag. RABOBANK laat de hypotheekrente per 3 november met 0,2 tot 0,3 procent zakken. ING doet per 4 november hetzelfde en de Rabobank heeft de bij haar aangesloten banken aangeraden de rente voor hypotheken per 3 november met soortgelijke percentages te verlagen.

Multi-etnisch Bosnië maakt weinig kans

SARAJEVO - De Bosnische moslim-president Alija Izetbegovic acht een gezamenlijke regering van moslims, Serviërs en Kroaten in Bosnië-Herzegowina niet meer mogelijk. Dat meldt de door moslims gecontroleerde Bosnische radio vandaag.

Voor Izetbegovic is het een gepasseerd station, dat de Servische en Kroatische tegenstanders nog deelnemen aan een collectief presidentschap. "Een gemeenschappelijke leiding met de Cetniks en Ustashas kan niet meer. Bosnië-Herzegowina is met hen niet mogelijk", aldus de president. Cetnik en Ustasha zijn de benamingen voor de radicale Servische en Kroatische nationalisten.

Het door moslims gedomineerde parlement in Sarajevo verwierp eind september een internationaal aanbevolen vredesplan om Bosnië op te delen in drie etnische ministaatjes met nog slechts een ondergeschikt centraal gezag. De Bosnische Serviërs controleren ongeveer zeventig procent van het land, de Kroaten ongeveer tien procent. Om de overige twintig procent van Bosnië leveren de Kroaten en moslims een felle strijd.

Izetbegovic erkent, dat door Serviërs veroverde steden als Drvar en Banja Luka eerder door politiek overleg, dan door strijd weer terug te krijgen zijn. Maar andere gebieden waar voornamelijk moslims wonen zouden wel heroverd kunnen worden met de inzet van wapens.

Troepen van de Bosnische Kroaten begonnen vanochtend met een aanval op de door moslims geleide regeringstroepen in en rond de midden-Bosnische plaats Gornji Vakuf, meldden militaire bronnen van de VN. Vanaf zes uur kwamen raketten neer ten zuiden en oosten van de stad.

De in Gornji Vakuf gelegerde Britse blauwhelmen overwegen opnieuw de evacuatie van medewerkers, die niet direct noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de vredestaken, nadat de basis van de Britten onder vuur kwam te liggen.

* * *

PACIFIC TELESIS, een telecom-onderneming in Californië, geeft de komende zeven jaar zestien miljard dollar uit aan een netwerk voor de overdracht van spraak, data en videobeelden.

Uitvoerend Comité PLO debatteert met Arafat

TUNIS - Onder leiding van Yasir Arafat is het Uitvoerend Comité van de Palestijnse bevrijdingsorganisatie PLO gisteren begonnen aan overleg over de nadere invulling van het beginselakkoord met Israël. Ook wordt er gesproken over plannen voor een overgangsbestuur in de bezette gebieden, zo hebben functionarissen verklaard.

Arafat bekortte donderdag een bezoek aan Portugal om tijdig in Tunis terug te zijn voor de bijeenkomst van het Uitvoerend Comité, en voor de vergadering van zijn Fatah-factie. Zowel van binnen de PLO als door Israël is er druk op Arafat uitgeoefend.

Topfiguren binnen de PLO willen, dat Arafat zijn stijl van leiding geven aanpast en zijn politieke tactiek wijzigt. Israël wil, dat hij in het openbaar zijn afkeuring uitspreekt over het doden, vorige maand, van een joodse kolonist in bezet gebied. Arafat heeft dit laatste inmiddels vandaag gedaan.

GUATEMALA-STAD - Het Hooggerechtshof van Guatemala heeft gisteren besloten het Nationale Referendum over de vraag of de gehele volksvertegenwoordiging moet aftreden op te schorten.

Met dit plebisciet, dat voor 28 november was vastgesteld, wil president Ramiro de Leon steun verwerven om de wetgevende macht in Guatemala te zuiveren. Parlementariërs, maar ook veel rechters, worden beticht van grootschalige corruptie.

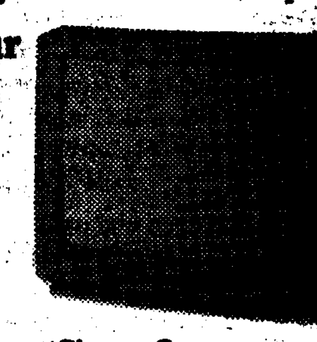
Het Hof verklaarde ten minste vijftien dagen nodig te hebben om te beoordelen of het uitschrijven van een dergelijk referendum grondwettelijk is. Hierdoor verloopt de schorsende werking pas twee dagen voor de oorspronkelijke datum van de volksraadpleging en lijkt De Leon te worden gedwongen tot uitstel.

De uitspraak van h[...] is een tegenslag voor [...]sident. De Leon was '[...] belangrijkste mensenr[...] activist en werd tot [...] verrassing in juni do[...] parlement, met inste[...] van de machtige m[...] elite, tot president ge[...] Zijn voorganger, Jorg[...]rano, moest het veld r[...] nadat de militairen he[...] steunden bij zijn pogi[...] dictatuur te vestigen.

KLM-manager Van Hijfte in 'Cur'

'Ruimte voor het verlagen van de tarieven is er niet'

WILLEMSTAD — Amsterdam-Curaçao een gouden route voor de KLM? General Manager mr. Emile van Hijfte trekt deze stelling in twijfel. "Misschien qua bezettingsgraad, maar wat de opbrengsten betreft gaat dat niet op. Om van een gouden route te kunnen spreken moet er sprake zijn van een goed gevulde Business Class en Royal Class en dat is op het traject Amsterdam- Willemstad niet het geval". Van Hijfte doet deze uitspraak in het artikel *It takes two to Tango!* in het kwartaalblad van [illegible].

"Hoe hoger de bezetting in de duurdere klassen, des te hoger de gemiddelde opbrengst. De tarieven in de duurdere klassen tussen bij voorbeeld Amsterdam en de Verenigde Staten liggen hoger dan de duurste tarieven binnen het koninkrijk", stelt Van Hijfte, die in [illegible] benoemd werd tot KLM-manager voor het Caribisch gebied. Daarnaast constateert hij dat het zakenverkeer tussen Curaçao en Amsterdam minder is dan op de route naar de Verenigde Staten. Een hoge bezetting in de duurdere reisklassen biedt de maatschappij voldoende de ruimte om de [illegible]-*class* tarieven aantrekkelijker te maken.

"De gedachte dat de KLM-tarieven op vergelijkbare routes veel lager zouden zijn dan de Koninkrijkstarieven moet dus worden genuanceerd. Deze tarieven zijn nog hetzelfde als acht jaar geleden. Eigenlijk zouden de tarieven omhoog moeten. Ruimte voor een verdere verlaging is er niet".

Van Hijfte heeft zich in [illegible]

[illegible] heeft hij zich gedurende zijn 37-jarige loopbaan bij de KLM wel eigen gemaakt. Van [illegible] verbleef het grootste deel van de tijd in het buitenland, waaronder in Polen, [illegible], Guinee, Nigeria, [illegible] en Canada. Het verschil met vorige vestigingsplaatsen is dat er moet worden samengewerkt met lokale luchtvaartmaatschappij. "Maar", stelt Van Hijfte, "participatie is de KLM niet vreemd. Ook in [illegible] en North West Airlines heeft de KLM een aandeel van respectievelijk 15 [illegible] procent. In Europa is de KLM op dit moment met Swiss Air, Scandinavian Airlines System en Austrian Airlines om het Alcazar-project van de grond te krijgen. De vier maatschappijen zouden over een jaar of [illegible] moeten fuseren tot een internationale luchtvaartmaatschappij".

Van Hijfte acht het niet ondenkbaar dat de ALM steeds meer taken van de KLM over gaat nemen. De rol die hij de ALM toebedeelt is die van draaischijf voor het Caribisch gebied. Dat houdt in dat passagiers door de KLM aangeleverd en door de ALM verder vervoerd worden in de regio. De kleine toestellen van de ALM kunnen dat volgens de algemeen manager beter dan de grote *jets* van de Nederlandse maatschappij. Hij voegt eraan toe dat het samenwerkingsverband uiteindelijk moet leiden tot lagere kosten en hogere omzetten voor beide partijen.

De vraag of dat ook tot lagere vliegtarieven leidt, beantwoordt hij negatief. De KLM heeft de Antilliaanse autoriteiten volgens hem juist al diverse keren om toestemming gevraagd voor verhoging van de tarieven. Aanleiding daarvoor zijn de stijgende kosten van de verkeersleiding, de afhandeling, de lonen alsmede de inflatie. De brandstoftoelage, die in IATA-verband werd overeengekomen, weegt daar niet tegen op.

CHARTERS

Chartervervoer tussen Nederland en Curaçao is volgens Van Hijfte overbodig. Hij wijst daarbij op het rapport van de Rijks Luchtvaart Dienst waaruit naar voren komt dat er alleen tijdens de piekperioden een tekort aan vliegtuigstoelen is. Die situatie is volgens hem niet anders dan op andere plaatsen. "Veel andere bestemmingen zijn in het hoogseizoen ook ruim van te voren volgeboekt", verdedigt hij, eraan toevoegend dat de KLM het capaciteitstekort probeert op te vangen door het inzetten van extra vluchten. Van Hijfte benadrukt [illegible] maatschappijen die het in het laagseizoen af laten weten.

Samengevat komt het erop neer dat de markt van de KLM wordt bedreigd wanneer een chartermaatschappij met goedkope tickets reizigers afsnoept. De prijs van een KLM-ticket is gebaseerd op de kosten die over een heel jaar worden gemaakt, dus ook in het laagseizoen.

Van Hijfte vraagt zich vervolgens af of de winst van periodieke chartervluchten opweegt tegen het verlies van bij voorbeeld twee lijnvluchten, wat volgens hem het gevolg van charters zou zijn.

Een totaalpakket aanbieden aan de vakantiegangers is, meent Van Hijfte, de beste manier om het toerisme richting Nederlandse Antillen te stimuleren. Hij wijst op de tweehonderd toeristen die Van der Valk [illegible] ere week naar Curaçao lokt. "Dat moeten reisorganisaties toch ook kunnen", oordeelt hij. Van der Valk heeft zich contractueel verplicht tot de wekelijkse afname van 225 stoelen. In ruil daarvoor betaalt het hotel een lager tarief per stoel. Het risico dat de stoelen niet allemaal bezet zijn wordt daarin inbegrepen. Van Hijfte: "Wanneer andere reisorganisaties onder dezelfde voorwaarden met de KLM in zee willen gaan kunnen zij ook betere prijzen bedingen".

Amerikaanse pers te gast op Curaçao

WILLEMSTAD — Het toeristenbureau is dezer dagen gastheer van een groep Amerikaanse persmensen die de inaugurele vlucht van Air Aruba vanuit Baltimore meemaakte en tevens het Curacaose jazz festival zal bijwonen. Zij worden begeleid door twee vertegenwoordigers van de Newyorkse vestiging van het toeristenbureau.

INGEZONDEN

Verzuchting uit Canada

HET MOET MIJ van het hart dat ik Curaçao zal missen. Ik heb al het mogelijke gedaan om zaken hier aan te trekken, en onze eigen activiteiten professioneel op te zetten, doch, nee, het kwam maar niet van de grond. Wij hebben nimmer gebruik willen maken van één van de zeven, elkaar kapot concurrerende "investment agencies" van de regering noch van de regering zelf. Wij wilden nooit met foto's in de krant. Wij hebben ook altijd pertinent geweigerd enige gedeputeerde of ambtenaar te lijmen met snoepreisjes of andere presentjes. Ach, misschien lukte het ons daarom niet.

Maar, met of zonder "hulp" zou het ons toch niet gelukt zijn, aangezien dit eiland te kampen heeft met serieuze communicatieproblemen. In ons wereldwijd netwerk van Business Consultants vindt uitwisseling van informatie op vele manieren plaats, waarbij wij vooral gebruik maken van computergestuurde electronic mail, en informatieverschaffing en rapportering middels computer diskettes en compact disks (CD-ROM). Tot mijn grote spijt was ik, als klein onderdeel in dit grote netwerk, een vreemd buitenbeentje, dankzij mijn plaats van (gepoogde) vestiging, Curaçao.

Ik was de enige in ons netwerk die te maken had met de volgende problemen: 1) Telefoonverbindingen vanuit Curaçao waren de duurste binnen ons netwerk van 48 landen, en als enige binnen dat netwerk had ik geen kans om gereduceerde off-peak tarieven te krijgen. Bovendien waren storingen op de telefoonlijnen dusdanig frequent, dat het doorseinen en/of ontvangen van informatie bijna altijd onderbroken werd, terwijl betaling voor dergelijke incomplete en slechte verbindingen wel door Setel werd geëist. Dezelfde problemen ondervonden wij trouwens met onze faxverbindingen.

2) Het ontvangen van informatie op diskettes en compact disks was een dure grap: als enige binnen ons netwerk betaalde ik invoerrechten op deze communicatiemiddelen, welke absoluut geen commerciële waarde bezitten. De Douane op Curaçao schatte (altijd te hoog) wat de waarde van een diskette of compact disk was, en voegde daarbij transportkosten en verzekering.

Ook als ik een 10-maal gebruikte diskette met een restwaarde van 1 cent verschillende keren Curaçao in- en uitstuurde, betaalde ik iedere keer invoerrechten op datzelfde, goedkope plastic schijfje. Waarom men wel invoerrechten op moderne, electronische communicatiemiddelen betaalt, en niet op brieven en geschreven rapporten, was mij een raadsel.

Bovendien begrijp ik niet dat een Douane hier niet in staat is kolossale, illegale zendingen van [illegible] (of drugs?) te onderscheppen, maar wel een minuscuul klein pakje met een diskette (of een eenvoudig verjaardagskado voor mijn zoon, een schoolagenda uit Australië: invoerrechten en -kosten NAf.12).

Onze organisatie bleek verder niet in staat onze cliënten te adviseren dat Curaçao een goede locatie kon zijn voor hun activiteiten in de regio en Latijns Amerika. Zij vonden een bezoek aan tropisch Curaçao wel aangenaam, mits ik erin geslaagd was de vervuiling en andere problemen op het eiland buiten hun kijkveld te houden. Uiteindelijk kwamen zij toch vanwege de vele problemen niet verder dan een enkelbezoek.

Misschien komen er verbeteringen na het referendum. Het is dan wel belangrijk dat Curaçao zich gaat scharen onder de betere en efficiëntere landen in deze regio: momenteel scoort Curaçao bij enquête binnen onze groep, niet hoger dan een aantal landen in Afrika en Zuid Azië, hoofdzakelijk vanwege een corrupt en slecht bestuur, stijgende lonen, lasten en werkeloosheid, onzakelijke en lange sluitingstijden en een onaanvaardbare inmenging van de regering in het bedrijfsleven.

Curaçao is verder te duur voor wat men krijgt, "no value for money": te hoge invoerrechten, belastingen, lonen en sociale lasten zorgen voor te hoge hotelrestaurant en consumentenprijzen in het algemeen, met daartegenover een te lage produktiviteit, een volledig gebrek aan werkethiek en slechte service.

Als de bevolking van Curaçao hier zelf niets aan wil en kan doen, dan is er slechts één uitweg: Optie C. Als men de bezem door eigen huis wil halen, alle politici naar huis stuurt, staatsinmenging en corruptie beëindigt en er hard tegenaan wil: Optie B.

Als men verder verval wenst, en de weg van Haïti, Cuba of Irak op wil: Optie D.

Als het de bevolking niets interesseert, bang is voor verandering, en bang is haar onderstandsuitkering en [illegible]-kaart te verliezen, laat dan alles zoals het is: Optie A.

N.B. Nederland zal dan wel in moeten grijpen, dus wordt dit uiteindelijk toch een (geforceerde) Optie C.

Ach, als B [illegible], zijn wij misschien [illegible] terug, want één ding is duidelijk; Curaçao heeft de potentie om een paradijselijk eiland te zijn, met in het algemeen een vriendelijke en tolerante bevolking, een heerlijk klimaat en een mooie natuur (als men het laatste in leven weet te houden).

J. MACINNERNEY
Canada

Culturele elite

DE BESPREKING in de Amigoe van 11 november 1993 (N.H.). van de film van Sherman de Jezus en Rudi Kross is nogal onevenwichtig, door de irritatie die N.H. vertoont ten aanzien van het middelste luik, waarin de titel van de film boven op de Christoffelberg uitgeschreeuwd wordt door Frank Martinus Arion: Yukang a pari gui ne: De Indiaan baarde een neger.

Door het sarcasme over het aandeel van deze schrijver wordt niet duidelijk, dat we Arion hier o.a. bezig zien, op een originele manier, met het landschap en met mensen van nu als schrijvers opzetten, een historische roman te con[illegible] de film is genoemd. Dat de hele film zijn naam kreeg vanuit dit, middelste deel is voorts niet zo onbegrijpelijk als Aart Broek in zijn inleiding opmerkte.

Immers in de luiken en het werk van Boeli van Leeuwen en Tip Marugg, hun worsteling met de gegevens van het eiland, het landschap, het isolement, de geschiedenis van de verschillende sociale groepen, de dramatische ontmoeting van de verschillende rassen, komt de relatie tot de ex-slaaf, als dringend, nog onopgelost vraagstuk naar voren.

De filmers kiezen er voor de invalshoek van Arion, die voor de Neger een volwaardige ruimte opeist, te onderstrepen. Dit is kennelijk, zoals uit de reactie van N.H. naar voren komt, een voor het culturele establishment nogal ongemakkelijk uitgangspunt. (Voor een goede schildering van dit establishment, leze men het originele interview van Gerard van Westerloo met Alex Reinders in Vrij Nederland).

Jammer is dat hierdoor de film zelf als geheel, visueel schitterend, intelligent en soms ontroerend, van N.H. niet de bespreking op niveau heeft gekregen, die zij verdient.

TRUDI MARTINUS GUDA
Curaçao

NASCHRIFT: Meningen verschillen. De recensent blijft erbij dat het middelste deel van de drieluik minder sterk is dan de andere twee - Red.

Twee gewonden bij botsing op EEG-weg

WILLEMSTAD — Twee personen zijn vrijdagavond gewond geraakt bij een eenzijdige botsing op de EEG-weg ter hoogte van het Royal Palm Resort. Een van hen ligt in het ziekenhuis met een gebroken arm en heup.

De bestuurder van de pickup reed in de richting van Westpunt, verloor in de bocht de macht over het stuur en week uit naar links. Hij ramde een reclamebord en kwam tot stilstand tegen de vangrail. De auto is zwaar beschadigd. De bestuurder werd met botbreuken in het ziekenhuis opgenomen. Een tweede inzittende kreeg een klap tegen de borst en bezeerde de knieën. Na poliklinische behandeling mocht hij naar huis.

…or overleg in Den Haag

…ooi vraagt financiële hulp …oor uitvoering plan Pourier

…RALENDIJK — De uit…ing van het rapport …de commissie Pourier …grale Sociaal Econo…che Aanpak Bonaire …agt meer geld dan …aire met de huidige …nciële middelen kan …rengen. Het rapport …d samengesteld ten …oeve van het Bestuurs…ege van Bonaire, mede …de opdracht van de …erlandse en de Neder…ds-Antilliaanse rege…. Opzet was dat het …port Pourier zal …en als een basis voor …samenwerkingsbeleid …sen Nederland, de …illen en Bonaire.

…gelopen vrijdag is gede…erde van Staatkundige …ctuur en Toerisme Ramoncito Booi aan de vooravond van zijn vertrek naar Nederland. …Booi naar Nederland ver…ken. Daar zal hij …rekken voeren met het …inet van de Nederlandse …illen (KabNa) en …ister voor Antilliaanse-Arubaanse Zaken mr …st Hirsch Ballin. Booi wil …nciële hulp voor de inte…e uitvoering van infra…cturele voorstellen die …begin moeten zijn van de …istische ontwikkelings…ning van het eiland.

…ooi zal in Nederland naar …en brengen dat de …aakte keuze tussen wel …een vestiging van een …naderij op Bonaire een …de redenen tot de samen…ling van het rapport Pou… is. Zoals bekend was …sch Ballin fel tegen deze …estering.

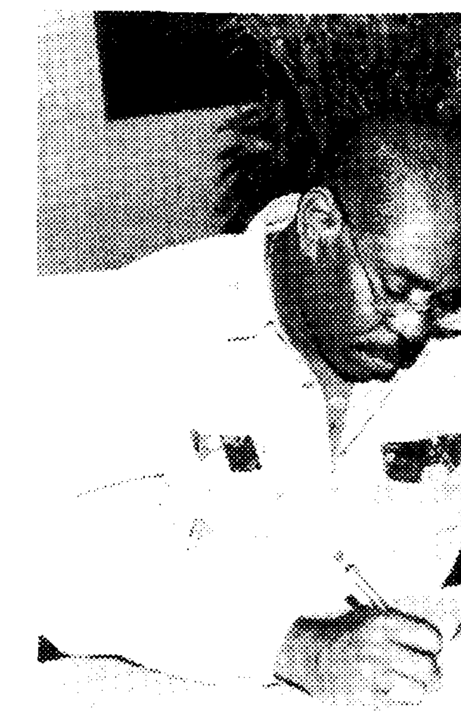
…ooi presenteert de Neder…dse bewindsman nu de …ening daarvoor. Hij zegt, … de uitvoering van het …port wel tijd vraagt. …ral omdat het rapport …duidelijk andere beleids…rs vraagt dan Bonaire …spronkelijk voor ogen had. …j zullen vooruitlopend op …uitvoering van het rap…t dit aan het KabNa dui…jk maken. In alle opzic…n is Bonaire in een infra…ctuur die Curaçao en …ba wel hadden, achterge…ven. Als wij ons verder …eid nu gaan baseren op … toerisme, zoals dat voor…teld wordt in het rapport …urier, zal de basis goed …eten zijn".

Dat zei gedeputeerde Ramoncito Booi aan de vooravond van zijn vertrek naar Nederland. Naar de mening van Booi kan Bonaire niet blijven afwachten tot begonnen wordt met de uitvoering van de voorstellen en aanbevelingen in het rapport. Hij acht het een dringende noodzaak, dat in de huidige overgangsfase een extra financiele steun door Nederland op tafel gelegd zal worden. In afwachting van de financiële bijdrage voor de totale uitvoering van het rapport Integrale Aanpak. "Wij kunnen niet accepteren dat de beschikbare financiering van 11 miljoen gekort wordt voor de uitvoering van het rapport. Dat zou betekenen, dat het beschikbare geld voor urgente projecten op het gebied van de medische zorg en onderwijs niet meer voldoende zijn om die projecten uit te voeren", zegt gedeputeerde Booi. Hij wil in overleg met het KabNa nu een modus zoeken om de komende twee jaar financieel uit te zingen. Daarna kan zijn inziens het rapport Pourier uitgevoerd worden.

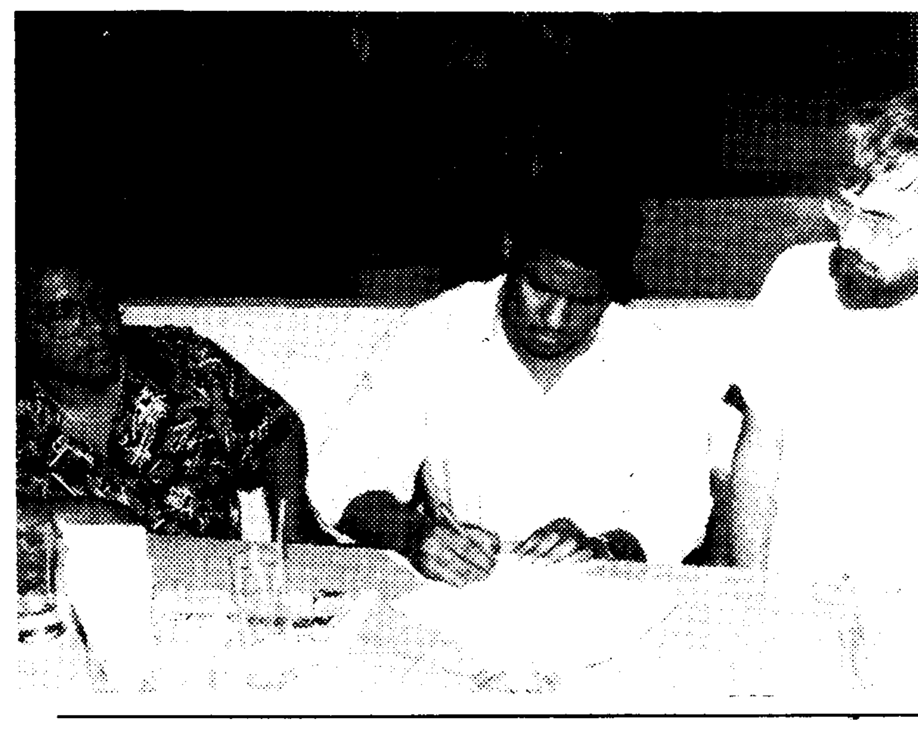
Booi zal bij zijn bezoek niet praten over nieuwe projecten in het kader van ontwikkelingshulp. De lopende projecten zullen besproken worden als Hirsch Ballin een november of in december een bezoek brengt aan Bonaire. Wel zal Booi er de nadruk opleggen, dat niet opnieuw projecten gestagneerd worden omdat daarvoor de financiële middelen ontbreken. "Als wij beginnen met de uitvoering van het haven- en loodsproject waardoor meer schepen afgehandeld kunnen worden op Bonaire, dan hebben we de financiële hulp vrijwel geheel opgebruikt", benadrukt Booi.

De Bonaireaanse gedeputeerde gelooft dat het steeds moeilijker wordt de door Nederland voorgestelde plannen uit te voeren, als de infrastructuur zoals Nederland wenst uitgesteld wordt.

Gedeputeerde Booi wordt volgende week op Bonaire terug verwacht.

■*Het protocol werd medeondertekend door de vertegenwoordigers van de sociale partners. Op de foto AFBW-voorzitter Nilco Rollan en rechts ABVO-voorzitter afdeling Bonaire Luti Balentien. De laatste wijkt daarmee af van de mening van het ABVO-hoofdbestuur.*

■*Voor de VBB tekende onder andere Benito Dirksz. Links naast hem Fedebon-voorzitter Glen Bernabela en rechts adviseur mr Michiel Bijkerk.*

Extra financiële steun volgens draaiboek Pourier

KRALENDIJK — De kans dat gedeputeerde Booi extra financiële hulp krijgt in Nederland is zeer groot. Het gaat hier niet om problemen met de exploitatiebegroting die door de infrastructuur zijn veroorzaakt, maar om de financiering van de infrastructuur die moet leiden tot exploitatiemogelijkheden. Het is een van de aanbevelingen in het rapport van de commissie Pourier.

De rode lijn in het rapport Integrale Sociaal-economische Aanpak van Bonaire verwijst steeds naar het toeristische produkt. Een infrastructuur, zoals nodig voor de haven, de luchthaven, wegen en de telecommunicatie, is vrijwel vereist om een toeristisch produkt ook produktief te maken. Het rapport gelooft dan ook dat de toerist een kwalitatief hoge dienstverlening zal eisen van het aangeboden vervoer, communicatie met de buitenwereld en ook van de beschikbare water- en stroomleverantie. Die infrastructuur ontbreken niet geheel, dankzij de ontwikkelingshulp van Nederland en de Europese Gemeenschap (EG).

Maar de exploitatie van een goede infrastructurele voorziening betekent een zware last voor het eilandgebied. Het bouwen van een school, een bushalte of de aanleg van een containerhaven kan gefinancierd worden door ontwikkelingsgelden. Is het project echter eenmaal gerealiseerd, dan zal het bijvoorbeeld ook onderhouden moeten worden. Dat geld zal nooit uit de ontwikkelingspot komen, maar moet opgehoest worden door het eilandgebied.

"Het is primair de zorg van het eilandgebied om uit het toeristische produkt een economisch rendement te halen", zegt het rapport Pourier. Naar de mening van de samenstellers van het rapport zal Nederland echter moeten bijspringen als blijkt dat de benodigde infrastructurele voorzieningen niet geheel zelf bekostigd kunnen worden. Dat is de reden van de reis die gedeputeerde Booi naar Nederland maakt.

VBB-voorzitter: 'Belangen Bonaire liggen in Unie-model'

KRALENDIJK — De uitslag van het referendum dat vrijdag 19 november op Curaçao gehouden zal worden, zal ook gevolgen hebben voor Bonaire. Eerder heeft een groep bezorgde Bonaireanen via advocaat mr Michiel Bijkerk getracht het referendum uit te stellen. De Vereniging van Bedrijfsleven Bonaire (VBB) polste afgelopen week de mening van de leden van zijn vereniging en die van de sociale partners.

Bonaire is geen partij in het referendum van Curaçao omdat in feite de bevolking kiest voor een optie die het gunstig is voor hun eigen toekomstige staatkundige structuur. De gevolgen voor Bonaire kunnen echter zeer vergaand zijn. Zeker wanneer blijkt, dat optie A voor het verder samengaan in een Antilliaanse constellatie wordt afgewezen. Om er verzekerd van te zijn, dat de Curaçaose bevolking zich bewust is van het belang er ten aanzien van een toekomstige structuur leeft onder de bevolking van Bonaire, heeft de VBB de positie van Bonaire duidelijk willen maken.

Vrijdag werd op de patio van Lisboa een protocol getekend door de VBB en de sociale partners. Daarin werd aangedrongen op het zelfbeschikkingsrecht van de eilanden, maar wel in wederzijds respect, autonomie en gelijkwaardigheid binnen een vaste staatsrechtelijke structuur tussen Curaçao en Bonaire en mogelijk ook met de andere eilanden.

Het samenwerkingsverband zal voor alle eilanden een voordeel moeten opleveren en daarbij wordt gedacht aan een gezamenlijke rechterlijke macht, een aantal uniforme wetten en een structurele samenwerking, waar alle eilanden zich in kunnen terug vinden. Daarbij zal er een vrij verkeer van goederen, kapitaal en dienst tussen de eilanden gehandhaafd blijven. Dat betekent dus ook, dat de Antilliaanse gulden het betaalmiddel blijft.

Het protocol van de Patio van Lisboa stelt verder voor dat er een kleine commissie wordt gevormd, bestaande uit een algemeen en een monetair jurist en een bedrijfseconoom, die gedrieën een nieuwe staatsregeling zullen moeten opstellen. Uitgaande van de in de beginselverklaring opgenomen principes. Tijdens de uitvoering zullen er met de politieke groeperingen van de betrokken eilanden telkens vergaderingen en besprekingen gehouden moeten worden. Daardoor wordt bereikt, dat de eindtekst van de beginselverklaring iedere goedkeuring kan wegdragen.

Met de ondertekening van het protocol hebben de sociale partners dus duidelijk stelling genomen ten gunste van het uniemodel. VBB-voorzitter Magdalena hoopt daarmee bereikt te hebben, dat de Curaçaose bevolking vrijdag zal kiezen voor optie A, waardoor de mogelijkheid van een Antilliaanse constellatie blijft bestaan.

Op westelijke Jordaanoever

Israëlische kolonist schiet Palestijnse aanvaller dood

JERUZALEM - Een joodse kolonist heeft vandaag in Hebron, op de bezette westelijke oever van de Jordaan, een Palestijn gedood. Deze had hem eerst bewerkt met een bijl, waardoor de Israëli gewond raakte.

De kolonist was, op weg naar het ochtendgebed in Jeruzalem, gestuit op twee Palestijnen, die elk een bijl bij zich hadden. Ze vielen de man aan, waarbij deze ernstig gewond raakte aan het hoofd. Maar hij zag kans zijn pistool te trekken en een aantal schoten te lossen. Een van de Palestijnen trof hij dodelijk.

De andere Palestijn bewerkte de kolonist hierop met de bijl, waardoor die zijn pistool moest laten vallen. De Palestijn maakte zich van het pistool meester, weaarop hij de vlucht nam. Dit is uit militaire bron in Jeruzalem vernomen.

In het gebied waar het incident plaatsvond, heeft het Israëlische leger een uitgaansverbod ingesteld. Het is een grote zoekactie begonnen naar de gevluchte Palestijn.

Eind oktober en in de tweede week van november leidden moorden op twee joodse kolonisten op de bezette westelijke oever van de Jordaan tot gewelddadigheid van joodse kolonisten tegen auto's en huizen van Palestijnen. Circa tien Palestijnen zijn door kogels gewond geraakt.

Palestijnse militanten, onder wie het radicale Volksfront voor de Bevrijding van Palestina, hebben aangekondigd dat ze hun aanslagen op joden zullen opvoeren om het vredesproces tussen Israël en de Palestijnse bevrijdingsorganisatie PLO te frustreren.

Stichting wil Fort Oranje inrichten als maritiem museum

KRALENDIJK — Sedert het begin van deze maand wordt er hard gewerkt aan de verwezenlijking van een maritiem museum op Bonaire. "Een 'must' op een eiland als Bonaire waar de zee en de bouw van houten vissersboten niet alleen een deel van de cultuur, maar ook van de geschiedenis van het eiland vormen", dat zegt Albert Romijn voorzitter van de Stichting Maritiem Museum Bonaire en achterkleinzoon van de fameuze botenbouwer Cach Craane.

In november 1992 werd feest gevierd op Bonaire omdat de Captain Don Stewart 30 jaar geleden op Bonaire arriveerde met zijn schoener 'Valerie'. In de loop van de jaren is de uit Californië afkomstige Stewart — vooral door zijn uiterlijk van een middeleeuwse piraat — een legendarische figuur geworden voor de Amerikaanse toeristen. Bij de viering van zijn feest, werd in het regattagebouw een kleine tentoonstelling ingericht over de zeevaart en de wereld onder water. Don Stewart wordt op Bonaire ook beschouwd als de grondlegger van het duiktoerisme. In feite werd deze kleine tentoonstelling de voorloper van de Stichting Maritiem Museum Bonaire.

Voorzitter Albert Romijn gelooft in het museum, maar hij gelooft vooral in de doorzettingsvermogen van zijn mede-bestuursleden". Dat museum komt er. Op eigen kracht en zonder subsidie of financiële medewerking van de overheid. Ons plan is een toeristische attractie die zichzelf bedruipt".

Het museum wordt op professionele wijze opgezet. Allereerst zal er een archivering worden gemaakt van alles wat voorradig en bekend is over Bonaire en de banden met de zee. Tevens wordt er met man en macht gewerkt aan het verzamelen van gereedschappen en gebruiksvoorwerpen uit de rijke historie van de vissers- en zeilboten op Bonaire. "Het is de cultuur van Bonaire en cultuur is ten slotte een onderdeel van het toerisme. Maar het is niet slechts de culturele-toeristische kant die een rol speelt. Een maritiem museum is ook van educatieve waarde. De schoolkinderen kunnen door de voorwerpen die zij zien in het museum een beeld vormen van het leven van hun voorouders", zegt Albert Romijn.

Een museum openen en inrichten zonder geld is onmogelijk. Er moet een beginkapitaal zijn. "Dat klopt", zegt voorzitter Romijn, "daarvoor zijn we afhankelijk van de hulp van de bevolking. Met nadruk moet ik opmerken, dat ons museum wel een toeristisch aspect heeft, maar primair is het maritiem museum voor onze eigen bevolking".

Een van de manieren om de benodigde centen bijeen te krijgen is het lidmaatschap van de Stichting Maritiem Museum. Het museum heeft nog geen onderkomen. Voor het Stichtingsbestuur is er trouwens maar een aanvaardbare plaats. Dat is Fort Oranje naast het bestuurskantoor. "Een historisch gebouw dat op de monumentenlijst thuishoort", zegt Romijn.

Zijn tweede optie is het huidige douanekantoor dat tegenover Fort Oranje ligt. Deze week heeft het Stichtingsbestuur een afspraak met gezaghebber mr Frits Goedgedrag. Zal Fort Oranje, dat in 1973 diende als vestiging van Bonaires eerste museum, beschikbaar zijn voor de Stichting Maritiem Museum Bonaire? Dat zal voor een groot deel afhangen van de plannen die het Bestuurscollege heeft bij de reorganisatie van het overheidsapparaat.

Het bestuur van de Stichting Maritiem Museum Bonaire bestaat uit voorzitter Albert Romijn, vice-voorzitter Steve Gustowski, secretaresse Lilian de Geus, penningmeester Marcel Nahr en de leden Pancho Cecilia, Doei Diaz en Jan Mol.

De Amerikaanse luchtvaartmaatschappij AMR Eagle heeft opties op de aankoop van twintig vliegtuigen van het type atr 72 omgezet in definitieve orders, zo heeft het Frans-Italiaanse consortium ATR meegedeeld. Het gaat om tweemotorige toestellen voor regionaal verkeer die worden gebouwd door het Frans-Italiaanse consortium ATR. De order heeft een waarde van 1,5 miljard frank (f 485 miljoen). AMR Eagle, een dochterbedrijf van American airlines, heeft ook 42 nieuwe opties genomen op de ATR 72.

***

Mafiabaas overleden

NUORO - Luciano Liggio, één van de beruchtste bazen uit de geschiedenis van de Siciliaanse maffia, is vandaag in een ziekenhuis in Nuoro op Sardinië overleden.

De 69-jarige maffialeider, die al twintig jaar gevangen zat, was kort voor zijn overlijden met hartklachten opgenomen in het hospitaal.

Liggio stond tot zijn arrestatie in 1974 aan het hoofd van de maffia-clan, die zijn thuisbasis had in het dorpje Corleone, ten zuiden van Palermo. Hij werd na zijn arrestatie tot levenslang veroordeeld wegens de moord op een rivaliserende maffiabaas.

Liggio's toenmalige naaste helper, Salvatore 'Toto' Riina, wierp zich na 1974 op als de nieuwe leider van de Corleonesi. Met een gewelddadige terreurcampagne maakte hij in de jaren '80 de Corleonesi tot de machtigste clan van de Siciliaanse maffia.

Justitie kreeg eerder dit jaar Riina in handen. De maffia-leider wordt verdacht van de dodelijke aanslag op anti-maffiarechter Giovanni Falcone in mei 1992. De moord op Falcone wordt als het keerpunt gezien in de strijd tegen de georganiseerde misdaad in Italië. Justitie boekt sindsdien steeds meer successen bij het terugdringen van de maffia.

Libische grens zondag gesloten

TUNIS - Libië heeft zondag zijn grens met Tunesië gesloten, aldus de Tunesische autoriteiten.

De controlepost bij Ras Ajdir, de enige grensovergang op de route naar de Libische hoofdstad Tripoli, is dicht. De sluiting komt nadat de Verenigde Naties strengere sancties tegen Libië afkondigden. Tripoli weigert twee mannen uit te leveren, die verdacht worden van de aanslag op een passagiersvliegtuig boven het Schotse Lockerbie in 1988.

Melaan beste zanger

■*KRALENDIJK— Het songfestival 'Voz di Airport' werd gewonnen door de bekende Bonaireaanse zanger Nico Melaan. Op de tweede plaats eindigde Ramiro Carolina en derde werd Jerome Rafaela. Het was de eerste maal dat de werknemers van de Flamingo luchthaven hun krachten hebben gemeten op het artistieke vlak. Op de foto Nico Melaan ontvangt zijn trofee uit handen van Pempi Winklaar.*

Cecilia: 'Pers speelt vitale rol'

KRALENDIJK — Naar de mening van woordvoerder Willem Cecilia van de PDB, speelt de pers een belangrijke rol bij het in standhouden en functioneren van de democratie. De taak van de media is om de bevolking op de juiste wijze te informeren.

Cecilia ziet het dan ook van groot belang, wanneer de overheid zelf de informatie verstrekt die de bevolking dient te weten. Naar zijn mening kan dan pas gecontroleerd worden of de bestuurders hun werk goed doen of niet. Het is daarom voor de leden van de eilandsraad erg belangrijk om over alle informatie te beschikken waarover ook het Bestuurscollege beschikt.

Willem Cecilia wijst er op, dat dit recht van de raadsleden is verankerd in de ERNA. "Op een verantwoordelijke manier mogen zij hun kennis doorgeven aan de bevolking. De lokale media zijn dan weer een kanaal waarop de kiezers hun vrede of onvrede over de gang van zaken kenbaar kunnen maken. Het is uiteraard wel te hopen dat verslaggevers hun werk zo positief en objectief mogelijk verrichten. Zij moeten er vooral van doordrongen zijn, dat hun werk uitermate belangrijk is in het democratische systeem". Aldus woordvoerder Willem Cecilia van de Partido Democratico Boneriano.

…AIRE
AGENDA

…LITIE: 8000/
…rmnr.: 11
…ANDWEER: 8222/
…rmnr.: 11
…XICENTRALE: 8845
…SPITAAL: 8900/
…x 7446/
…rmnr. 14
…EJAARDENTEHUIS: 8350

****

…PENBARE BIBLIOTHEEK
…eningstijden voor het publiek:
…ralendijk:
…aandag van 14.00-18.00 uur; dinsdag, …ensdag en donderdag van 08.00-12.00/ …00-18.00 uur; vrijdag van 08.00-12.00/ …00-17.30 uur.
…incon:
…ensdag van 14.00-18.00 uur en vrijdag …n 14.00-17.30 uur.

****

…OSTKANTOOR
…peningstijden)
…egelverkoop
…ralendijk (tel.: 8508): maandag t/m don…rdag van 07.30/12.00.13.30-17.00 uur; …rijdag van 07.30-12.00/13.30-16.00; zat…dag gesloten.
…incon (tel.: 6214): maandag t/m vrijdag …n 07.30-12.00/13.00-16.00 uur; zaterdag …esloten.
…eldloket
…ostwissels, Postspaarbank, Sigu…eque en Giro Betaalkaart)
…ralendijk en Rincon: maandag t/m …rijdag van 07.30-12.00/13.00-16.00 uur; …terdag gesloten.

****

…ERVICE CLUBS
…ons: informatie H. van Bommel, tel.: …896.
…otary: woensdag 12.00 uur - Restaurant …eefeater.

****

…LACHTHUIS LVV
…el.: 4393)
…pen van maandag t/m vrijdag van 06.00-…4.30 uur. In verband met planning van te …oren aantal slachtdieren bij keurmeester …elden.

****

…IERENARTS
…aya Lagoen 24-A, Antriol)
…preekuren maandag, woensdag en …rijdag van 13.30-14.30 uur; spreekuur te …incon elke donderdag van 17.00-17.30 …ur bij Hulpbestuurskantoor.
…oor spoedgevallen gelieve tel.: 4255 te …ellen of fax 7655.

…TICHTING DIERENASIEL BO…AIRE
…onaire Animal Shelter Foundation
…agunweg 26. Tel.: 4989)
…peningstijden maandag t/m zaterdag van …0.00-12.00/15.00-17.00 uur.

****

…LACHTEN(BEZORGING)
…on Ma Carolina, Blvd. J. Abraham 15, …l. 8204 (na 18.00 uur tel.: 8342).

KOERSEN CENTRALE BANK

NOTERINGEN BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN (CENTRALE BANK) GELDIG OP MAANDAG 15 NOVEMBER 1993 EN TOT NADER ORDER:

VALUTA	AANKOOP		VERKOOP AAN PUBLIEK
US DOLLAR	1.77	1.78	1.80
CAN DOLLAR	1.325	1.345	1.365
PND STERLING	2.585	2.640	2.700
NED GLD	93.49	94.21	95.01
ZW FRANCS	119.01	119.73	120.53
FR FRANCS	29.04	30.14	30.84
DUITSE MARK	105.07	105.79	106.59
IT LIRE	0.75	1.05	1.11
AR FLORIN	98.00	100.00	*100.20 **100.00
JAPANSE YEN	168.17	169.03	169.83
ECU	-.-	202.87	203.67

*VOOR BANKPAPIER
**VOOR OVERBOEKINGEN EN BANKCHEQUES

INGEVOLGE ARTIKEL 12 VAN HET CENTRALE BANK-STATUUT STELT DE BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN (CENTRALE BANK) DE KOERSEN VAST VOOR HET DEVIEZENVERKEER:

DISCONTO: 6%
BELENINGSRENTE: 7%

7,125% obl. 1981/1993 koers: 100,20% Eff. rendement 6,33 % Land
7,25 % obl. 1989/1994 koers: 99,58% Eff. rendement 7,50 % Land
8,625% obl. 1990/1995 koers: 101.99% Eff. rendement 7,875% Land
8,50 % obl. 1991/1996 koers: 99,58% Eff. rendement 8,625% Land
8,00 % obl. 1989/1999 koers: 96,24% Eff. rendement 8,75 % Land
8,25 % obl. 1989/2004 koers: 95,52% Eff. rendement 8,875% Land
7,00% obl. 1990/1993 koers: 100,20% Eff. rendement 6,33 % Eiland
8,50% obl. 1991/1997 koers: 99,56% Eff. rendement 8,625% Eiland
8,625% obl. 1992/1997 koers 100.00% Eff. rendement 8,625% Eiland

FINANCIEEL NIEUWS

Damrak weer in goede doen

AMSTERDAM - Het Damrak vatte maandagochtend de draad van vrijdagmiddag op. Toen werd de zeer flauwe stemming van de ochtenduren "in no time" ongedaan gemaakt. Na opnemen van het aanbod brak toen een zeer vriendelijke stemming baan waardoor de EOE-index na 5,5 punten verlies de dag nog met een stijging van ruim 3 punten wist af te sluiten. Maandagochtend overheerste de vraag en kwam de EOE-index al vlug op meer dan 4 punten winst te staan, waarna een afkalving tot 3,47 punt volgde.

De index kwam zodoende op 381,32 weer boven 380 te staan. De kooplust was onder meer het gevolg van forse dekkingsaankopen omdat handelaren hun baissseposities ongedaan wilden maken.

Uitspringend vast waren Unilever, Ahold, VNU en Hunter Douglas, maar ook elders kwamen aardige winsten voor. De Duitse beurs lag er zeer vast bij met een 28 punten hogere Dax-index. Parijs won 15 punten en Londen 3,5. De obligatiemarkt in Amsterdam was vriendelijk met winsten tot 0,2 punt.

Van de internationale aandelen noteerde Unilever ex-interimdividend van f 1,48. Hiermee rekening gehouden klom de koers f 2,40 tot 210,90. Koninklijke Olie werd f 0,60 meer waard op f 197,40. Philips werd twee kwartjes duurder op f 39,40. Akzo herstelde f 0,80 tot f 178,20 en KLM klom f 0,50 tot 40,80.

Aandelen Ahold werden maandag voor het eerst in gesplitste vorm genoteerd. Dit betekende een optische halvering van de koers. Gebaseerd op het slot van vrijdag zou de koers f 46,40 moeten bedragen en een prijs van 47,50 betekende derhalve een winst van f 1,10. Maandagmiddag wordt Ahold voor het eerst in New York verhandeld en met spanning keek men uit naar de koersvorming aldaar.

Zeer vast in de markt lag luxaflex-producent Hunter Douglas met een avance van f 3 op f 72. Uitgever VNU mocht zich ook weer in een levendige belangstelling verheugen. Het aandeel werd f 4 duurder op f 185,50. Voor Elsevier was een stijging van f 1,40 weggelegd op f 152,30.

Eveneens goed lagen de financiële waarden. ABN Amro rukte f 1,20 op naar 69,20, Aegon werd f 1 meer waard op f 96,30, ING ging 1,20 naar boven tot f 81,90 en Amev stoomde f 1,40 door naar f 81,90. Verder werd Hoogovens gevraagd met een vooruitgang van f 1,30 op 48,60 als gevolg.

Op de lokale markt was Hagemeyer f 2,50 vaster op 109,50. Voor KBB werd 1,40 meer gegeven op 105,20.

Unilever doet bod op Bertolli

ROTTERDAM - Unilever heeft met de Italiaanse groep Fi.Svi in principe overeenstemming bereikt over de aankoop van het deel der activiteiten met betrekking tot eetbare oliën van Cirio-Bertolli-De Rica. De voorgenomen overneming omvat het wereldbekende olijfoliemerk Bertolli, de produktie en de afzet in Italië en verkoopactiviteiten in het buitenland, zo heeft Unilever donderdag bekendgemaakt.

Bertolli is bekend in de Verenigde Staten, Canada, Australië en een aantal Europese landen. De omzet bedraagt f 280 miljoen waarvan f 130 miljoen in de Verenigde Staten. Het aantal personeelsleden bedraagt in totaal driehonderd.

Dollar begint aan week lager

AMSTERDAM - De Amerikaanse dollar is de week op de Europese wisselmarkten begonnen met een lagere koers. Maandagmorgen werd in Amsterdam voor de dollar een koers neergezet van f 1,8925 na een slotkoers van f 1,9035 aan het eind van vorige week. Vrijdagavond was de koers in New York al gezakt tot f 1,8910 als gevolg van winstnemingen en het afnemende vertrouwen van de Amerikaanse consument.

De aandacht van de dollarhandelaren is deze week vrijwel geheel gericht op handelsaangelegenheden. Zo wordt dinsdag de handelsbalans van Japan gepubliceerd, met vermoedelijk weer een groter overschot. Belangrijker is de stemming in het Amerikaanse congres van woensdag over de Nafta, het vrijhandelsakkoord tussen de VS, Canada en Mexico. Wordt dat verdrag weggestemd, dan kan dat een negatief effect op de dollar hebben. Verder heeft president Clinton vrijdag een ontmoeting met de Japanse premier Hosokawa. Ongetwijfeld zal de Japans-Amerikaanse handel op de agenda van het overleg staan.

Het pond sterling zette hoger in. De koers van de Britse valuta stond maandagmorgen op f 2,8225 na een slotkoers van f 2,8170 van vorige week vrijdag. De Duitse mark ging van f 112,175 (per honderd) naar f 112,225. De koersen van de andere munteenheden waren lager.

De effectenbeurs van Japan had een slechte dag. De nikkei-index van de 225 fondsen daalde met 418,94 punten tot 18.074,61 punten, het laagste peil van de afgelopen acht maanden. De daling kwam overeen met 2,3 procent. Tijdens de handel zakte de index even onder de 18.000-grens. De aandelenkoersen gingen naar beneden als gevolg van de sterke daling van enkele december-contracten. Ook de stijging van de yen ten opzichte van de dollar speelde een rol.

DAF Bus lijkt gered na overname door VDL

HAPERT/EINDHOVEN - De failliet verklaarde chassisfabrikant DAF bus, onderdeel van het verdwenen busconcern United Bus, lijkt gered. De Hapertse onderneming VDL groep neemt een meerderheidsbelang in DAF Bus. Andere aandeelhouders worden DAF Trucks en het transportbedrijf De Rooy uit Son, zo heeft VDL-directeur Wim van der Leegte maandagmorgen bevestigd.

Een definitief akkoord ligt nog niet op tafel. In de loop van de middag wordt de overeenkomst waarschijnlijk ondertekend, zo meldde de topman. Bij de chassisbouwer in Eindhoven werken 160 mensen.

VDL is geen onbekende meer. Eerder al had de groep een minderheidsbelang genomen in Bova, eveneens een voormalig onderdeel van United Bus. VDL houdt zich voornamelijk bezig met metaal- en kunststofbewerking. Het conglomeraat was toeleverancier van Bova.

Het bedrijf van directeur Van der Leegte bestaat uit ruim twintig werkmaatschappijen die zich bezighouden met het bewerken van metaal en kunststof. In Hapert staat het hoofdkantoor. In die Brabantse plaats werken 1200 mensen voor VDL.

Dit jaar verwachtte de onderneming een omzet van ongeveer f 250 miljoen (exclusief de onderdelen van United Bus). Er werken ongeveer 1400 mensen. De groep had en heeft zeer sterke banden met DAF Trucks en United Bus. Zo kwam de Britse vestiging van VDL in de problemen door het faillissement van het "oude" DAF.

Rotterdamse haven lijkt langzaam uit dal te klimmen

ROTTERDAM - De Rotterdamse haven lijkt langzaam uit het dal te klimmen. Daalde de overslag in de eerste helft van het jaar nog met 7 procent, in het derde kwartaal was er weer sprake van een geringe stijging (... procent) ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar. Dat blijkt uit maandag gepubliceerde cijfers van het gemeentelijk havenbedrijf.

Directeur Rob van Dijk van het havenbedrijf waarschuwt echter voor al te optimistische conclusies. "Het is nog te vroeg om te zeggen dat dit [illegible]. Daarvoor zijn eerst vier tot vijf goede kwartalen nodig. Bovendien was het derde kwartaal van vorig jaar ook al niet goed. Een goed kwartaal is [...] miljoen ton of meer, daar zitten we met 71,4 miljoen nog steeds onder."

[...] blijven de eerste [...] maanden van dit jaar [...] 4 procent achter bij dezelfde periode vorig jaar. Het totaal van aan- en afvoer beliep in de eerste drie kwartalen van dit jaar [...] miljoen ton.

De verbetering in juli, augustus en september komt [...] voor rekening van [...], aardolieprodukten en containers. Minder rooskleurig zijn de overlagcijfers voor [...]goed, kolen en chemische produkten.

De groei in de overslag van ruwe olie schrijft het havenbedrijf toe aan het prijsverschil tussen de goedkope olie en afgeleide produkten. [...] is het voor klanten aantrekkelijk grote hoeveelheden olie te kopen en te [...]. De totale overslag van ruwe olie steeg in het derde kwartaal met meer dan [...] procent tot 26,1 miljoen ton.

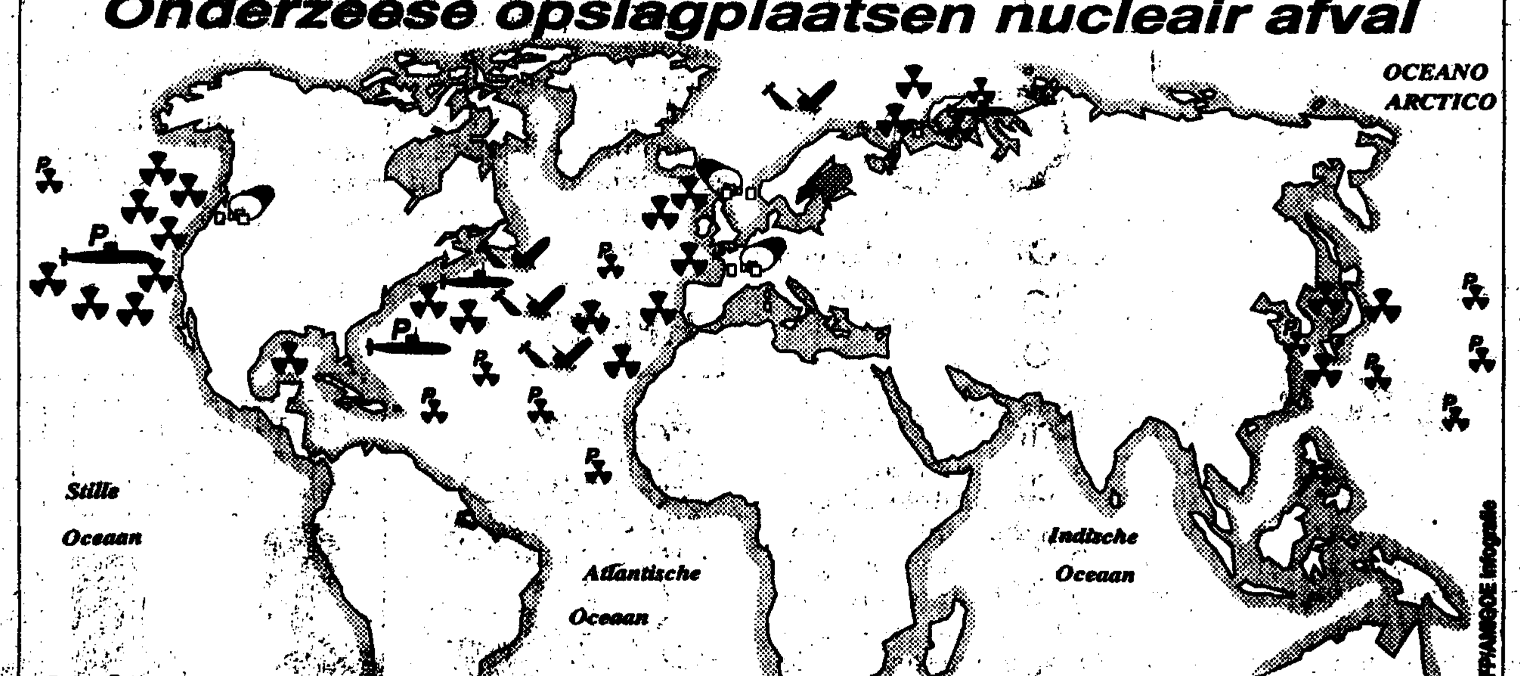
De containeroverslag boekte [...] afvoer een stijging van [...] procent, het beste kwartaal ooit. Vooral [...] in het Verre Oosten naar bestemmingen in Europa steeg de [...]. Over de gehele [...] maanden werd in containers 33,6 miljoen ton aan- en afgevoerd. [...] procent meer dan dezelfde periode vorig jaar.

De sector ertsen en schroot behoort tot de [...] (6 procent in het derde kwartaal). Vooral de afvoer van schroot [...] is hier debet aan. China, Taiwan en [...] draaien de schroot[...] op volle [...] voor een aanhoudende vraag zorgt.

[...]k slechter ging het in de kolenoverslag, waar in het derde kwartaal een -door een incidentele meevaller zelfs ietwat flatteuze -daling van 15,4 procent werd geboekt. De aanvoer bereikte het dieptepunt van de afgelopen drie jaar. De klassieke stukgoedsector brokkelde verder af en kwam in de eerste negen maanden niet verder dan een overslag van 8,4 miljoen ton. Door de wereldwijde structurele overcapaciteit in de chemische industrie, zat ook het natte massagoed in de hoek waar de klappen vielen. Hier daalde de overslag in het derde kwartaal met 16,1 procent.

[...] industriële produktie in GROOT-BRITTANNIE is in [...] 0,1 procent groter dan in augustus en [...] procent groter dan in [...] 1992. Dit blijkt uit voorlopige cijfers van het centraal bureau voor statis[...]

Onderzeese opslagplaatsen nucleair afval

In zee gestort radio-actief afval
Bij ongelukken gezonken nucleaire onderzeeboten
Opzettelijk gezonken onderzeeboten
Gebied aangewezen voor afzinken onderzeeboten
Gebied voor afzinken nucleair afval
Afvalbronnen van vloeibaar nucleair materiaal
Beschikbare opslagplaatsen onder de zee (bereikbaar via tunnels)

De conventie van Londen heeft vrijdag een totaal verbod voorgesteld op het dumpen van nucleair afval in zee. Deze praktijk heeft - zoals bovenstaand kaartje laat zien - in de afgelopen jaren onrustbarende proporties aangenomen.

[illegible]

AMSTERDAM - Het Antilliaanse parallelmarktfonds European Development Capital Corporation (EDCC) schort de aanvraag voor beëindiging van de beursnotering op. De onderhandelingen met een groep aandeelhouders over de inkoop van hun aandelen zal nog geruime tijd vergen, meent het participatiefonds.

EDCC zegt in een persbericht dat de onderhandelingen over de inkoop worden voortgezet en dat het voornemen "onverminderd van kracht blijft om te zijner tijd de notering van de aandelen te beeindigen".

EDCC deelde begin juni mee te onderhandelen met een groep aandeelhouders, die een groot minderheidsbelang bezit, over inkoop van dat pakket aandelen. Bij succesvolle afronding zou de beursnotering worden beëindigd. Verwacht werd dat dit binnen zes weken zou gebeuren. In augustus liet EDCC weten dat de onderhandelingen meer tijd vergden.

EDCC gaf als reden voor het verzoek tot stopzetting van de beursnotering het grote verschil tussen de beurskoers en de intrinsieke waarde. Het fonds noteerde donderdag f 6,40, terwijl de intrinsieke waarde per aandeel in de eerste zes maanden van dit jaar is gestegen tot f 15,87.

EDCC bood beleggers aan uit te stappen tegen f 6,25 per aandeel. Tien jaar geleden moesten beleggers f 54 neertellen voor een aandeel. EDCC participeert in kleine en middelgrote ondernemingen in de Verenigde Staten en Europa.

* * *

Uitgeverij/Drukkerij BOSCH + KEUNING verwacht binnen kort overeenstemming te bereiken over de verkoop van uitgeverij Hollandia in Baarn aan de directie. Hollandia noteerde vorig jaar een boekenomzet van f 2 miljoen.

British Airways pakt uit met forse winstgroei

LONDEN - British Airways heeft in het tweede kwartaal van het op 1 april begonnen boekjaar een winstgroei van 26,5 procent behaald. Het resultaat voor belasting kwam uit op 172 miljoen pond sterling (f 485 miljoen) vergeleken met een winst van 136 miljoen pond (f 384 miljoen) in dezelfde periode in het vorige boekjaar, zo heeft de Britse luchtvaartmaatschappij maandag bekendgemaakt.

Volgens de bestuursvoorzitter, sir Colin Marshall, zijn de resultaten het gevolg van "een aantal bemoedigende tekenen van een economisch herstel in verscheidene markten die wij bedienen, waaronder Groot-Brittannië". Ook heeft British Airways geprofiteerd van de daling van de koers van het pond sterling. Bovendien weerspiegelen de winstcijfers volgens de topman "de vooruitgang in de verbetering van ons produkt en dienstverlening aan onze klanten."

Vooruitblikkend stelde Marshall: "De werkomstandigheden zullen deze winter moeilijk blijven als gevolg van de overcapaciteit in de industrie, hoewel het economisch klimaat in Groot-Brittannië en de Verenigde Staten, onze twee belangrijkste markten, volgens verwachting verder herstel zullen vertonen." Volgens de bestuursvoorzitter zal British Airways de winst verder kunnen opvoeren door zowel de kosten terug te dringen als de inkomsten op te schroeven.

De omzet groeide in de maanden juli, augustus en september van 1497 miljoen pond tot 1779 miljoen pond (f 5017 miljoen), wat neerkomt op een verbetering van 18,8 procent. Het bedrijfsresultaat schoot met 39,6 procent omhoog tot 236 miljoen pond (f 666 miljoen). Het aantal passagiers dat met de lijnvluchten van British Airways vloog [...] miljoen.

De luchtvaartmaatschappij boekte over de eerste helft van het boekjaar een winstverbetering van 3,5 procent tot 235 miljoen pond (f 663 miljoen) bij een omzetgroei van 14,1 procent tot 3295 miljoen pond (f 9292 miljoen).

MENSEN

Café verbouwd na programma over fascistische jeugd

In Amsterdam heeft een groep van ongeveer vijftien jongeren in de nacht van zaterdag op zondag café Harry aan het Rapenburgplein "**verbouwd**" naar aanleiding van de IKON-tv-serie 'De bom tikt'. Deze vierdelige dramaserie, een coproduktie van Duitsland en Nederland, gaat over een jongen die verstrikt raakt in een netwerk van neo-nazi's.

Volgens de politie was de groep jongeren, waarschijnlijk skinheads, boos over het programma over rechtse en fascistische jongeren, waarin het bewuste café een centrale rol speelt. Alle ruiten van het établissement werden ingeslagen en twee cafébezoekers raakten licht gewond. De herrieschoppers konden niet worden aangehouden, zij maakten zich uit de voeten met auto's.

■ *Met z'n vijfentwintigduizenden renden ze over de Verrazano-Narrows Brug bij de start van de zondagse stadsmarathon van New York. Andres Espinoza uit Mexico ging het eerst over de finish: twee uur, tien minuten en drie seconden deed hij erover.*

Oostenrijkse rel over pro-nazi-uitspraak

Waarderende woorden voor het nazisme, afkomstig van een liberale politicus, hebben in Oostenrijk opnieuw geleid tot **commotie**. "Nieuw, aantrekkelijk, doelgericht en ideeënrijk", antwoordde Reinhart Gaugg van de liberale FPO op de vraag wat hij met het woord Nazi associeert. Toen de betrokken journalist vroeg of Gaugg werkelijk meende wat hij zei, reageerde hij met: "Ja". Woordvoerders van alle andere partijen hebben daarop het aftreden van Gaugg geëist. De politicus is waarnemend voorzitter van de FPO in de bondsstaat Karnten en tevens locoburgemeester van de stad Klagenfurt. Partijleider Jorge Haider zorgde voor een golf van kritiek toen hij twee jaar geleden, ook al in Klagenfurt, het Derde Rijk prees wegens de succesvolle bestrijding van de werkloosheid.

Allochtone lijsttrekker

Het bestuur van de Partij van de Arbeid in Utrecht heeft de Marokkaan **Abdu Najib** voorgedragen als lijsttrekker voor de gemeenteraadsverkiezingen van volgend jaar. Najib is directeur van het Centrum Buitenlanders Midden Nederland. Hij maakt al deel uit van de Utrechtse raadsfractie van de PvdA.

Whodunnit: Lee Harvey Oswald

Op het geweer waarmee de Amerikaanse president John F. Kennedy is doodgeschoten, staan vingerafdrukken van **Lee Harvey Oswald**. De ontdekking lijkt de steeds meer in twijfel getrokken theorie te bevestigen, dat Oswald inderdaad de aanslag pleegde. Bijna dertig jaar na de aanslag analyseerde een deskundige enkele recent opgedoken foto's van het moordwapen met daarop vingerafdrukken. Volgens de voormalige New-yorkse politiemedewerker Vincent Scalese zijn de sporen zonder enige twijfel van Oswald, die zelf enkele dagen later na de aanslag werd doodgeschoten. Een tweede expert, een voormalige FBI-agent die onbekend wil blijven, is echter sceptisch over de onthulling. Volgens hem zijn de foto's te onscherp voor identificatie van de afdrukken.

De officiële Warren-onderzoekscommissie kwam na de moord op 22 november 1963 tot de conclusie, dat Oswald de enige dader was. Die theorie is altijd in twijfel getrokken, enkele jaren geleden nog prominent door de regisseur Oliver Stone in zijn film JFK. Stone suggereerde dat een onbekende man het geweer in de hand van de gedode Oswald heeft gestopt.

Rotterdam wordt dertiende provincie

Op 1 januari 1997 wordt **de nieuwe provincie Rotterdam** ingesteld. Die omvat het gebied van zestien samenwerkende gemeenten in het Rijnmondgebied en het dan in waarschijnlijk twaalf zelfstandige gemeenten opgedeelde Rotterdam. Zaterdag werd daar feestelijk de voorlopige versie gepresenteerd van de speciale wet die de boedelscheiding tussen de provincie Zuid-Holland en de nieuwe provincie moet regelen. In deze wet worden de verantwoordelijkheden vastgelegd tussen de deelnemende gemeenten, het nieuwe provinciebestuur en het rijk, evenals de financiële verhoudingen binnen de nieuwe provincie. Met deze beslissing krijgt Nederland zijn dertiende provincie.

Auteur Reve is boos op krant

De Nederlandse auteur **Gerard Reve** wil niet langer schrijven voor het **Algemeen Dagblad** (AD). Oorzaak is een artikel in deze krant waarin het werk van Reve onvertaalbaar wordt genoemd. Een en ander blijkt uit een commentaar van hoofdredacteur Peter van Dijk in het Algemeen Dagblad. Van Dijk schrijft dat Reve "tot onze grote verrassing en teleurstelling" heeft besloten de geplande twintig afleveringen van zijn feuilleton 'Zelf ziek zijn en blijven' niet te voltooien. Maandag verscheen de zesde aflevering in deze serie, en wat Reve betreft blijft het daarbij.

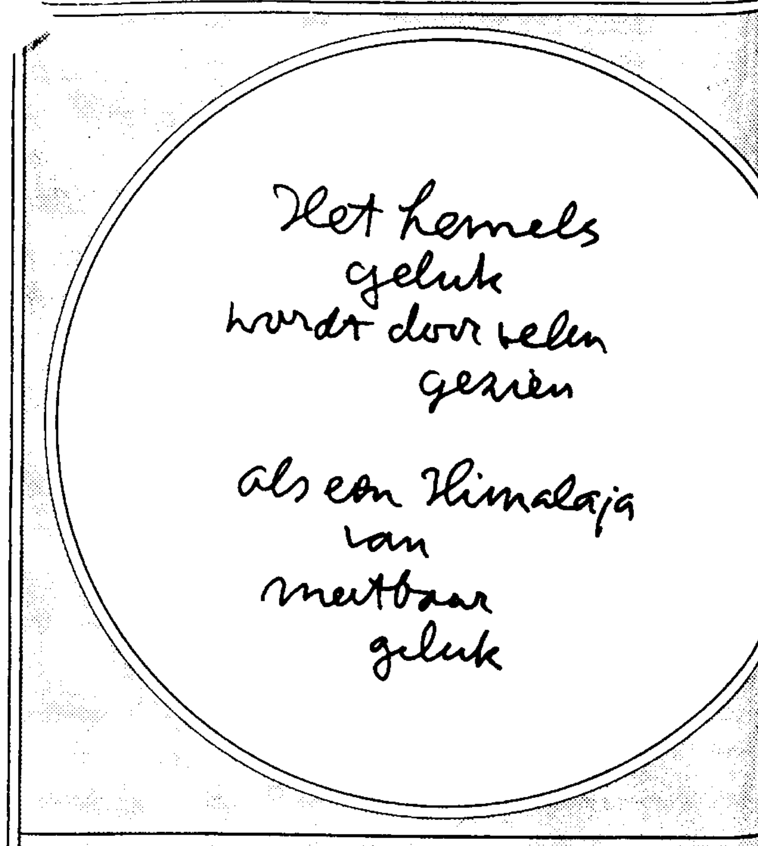
De toorn van Reve is gewekt door een artikel in het AD van 30 september, waarin Frank Ligtvoet van het Nederlands literair produktie- en vertalingenfonds het literaire werk van Reve "onvertaalbaar" noemt. Volgens hoofdredacteur Van Dijk was dat zeker niet denigrerend bedoeld. Ligtvoet sprak over het bijzondere taalgebruik van Reve, en gaf als voorbeeld de spelling van het woord God. "Reve maakt daar Godt van. De dt, dat is zo door en door Nederlands, wat doet een vertaler daarmee? Onvertaalbaar."

In een brief aan het AD wijst Reve erop dat zijn werk nu al in vele talen is verschenen. Het gewraakte artikel zou toekomstige uitgaven in vreemde talen kunnen bemoeilijken, zo meent hij.

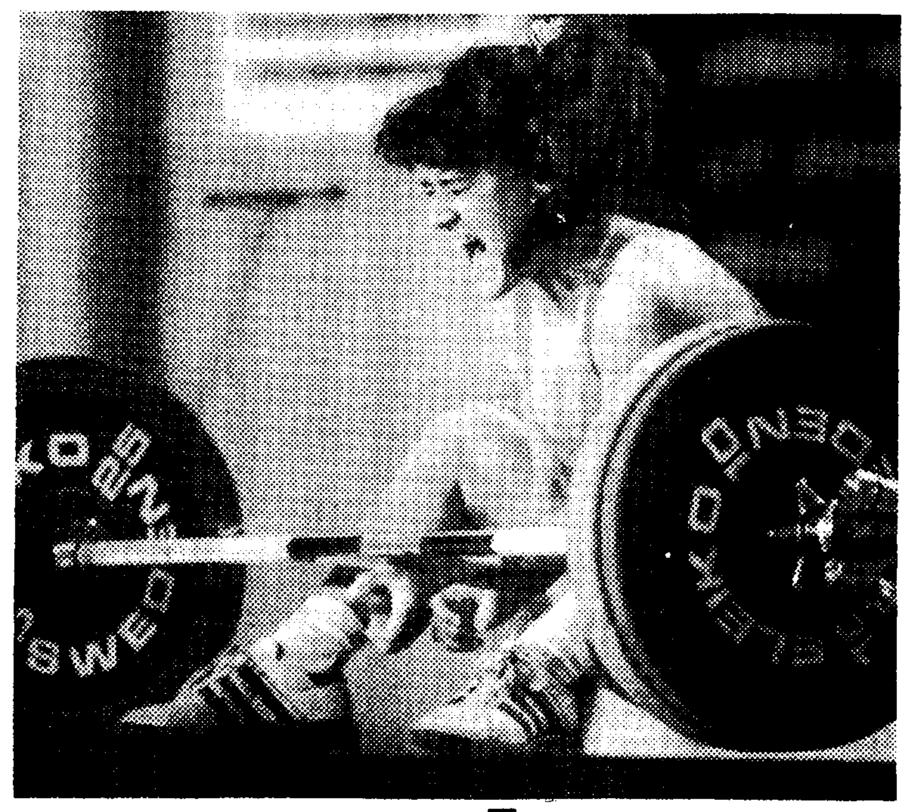
Einde in de Sahara

De Algerijnse politie heeft in de Sahara hoogstwaarschijnlijk de **stoffelijke overschotten gevonden** van twee Nederlanders die sinds 25 juli werden vermist.

De beide lichamen moeten nog worden geïdentificeerd, maar de Algerijnse politie gaat ervan uit dat het om de Arnhemmers Peter Teggelaar en Marc Gilsing gaat. Vlak bij de stoffelijke overschotten werd namelijk een dagboek met aantekeningen van de Nederlanders gevonden. De toeristen kregen pech met hun auto en zijn vervolgens in de woestijn door dorst omgekomen. Ze hadden hun auto in brand gestoken om de aandacht te trekken, maar hulp bleef uit. In augustus en september zijn uitgebreide resultaatloze zoekacties op touw gezet.

PATER BRENNEKE

■ *Oef. Robin Boyd schreeuwt als haar poging om 100 kilo te tillen mislukt. In Melbourn, Australië deed de Amerikaanse een poging in het wereldkampioenschap. Zelf weegt ze ongeveer 54 kilo.*

Geestelijk leven (1)

Een rooms-katholieke **priester** van Ierse afkomst is in New York aangehouden op verdenking van **betrokkenheid bij een overval** op een geldauto. De buit, 7.4 miljoen dollar (14 miljoen gulden), is waarschijnlijk naar de IRA gegaan. De politie in New York arresteerde de afgelopen dagen drie mannen in verband met de roofoverval, die in januari in Rochester (600 km ten noorden van New York) plaats vond. De 61-jarige priester Patrick Moloney werd in 1982 in Dublin gearresteerd op verdenking wapens voor de IRA in Ierland te hebben binnengesmokkeld. Niet hij maar een broer werd overigens veroordeeld.

In memoriam jazz-blazer Erskine Hawkins

De Amerikaanse trompettist en componist **Erskine Hawkins** is donderdag op 79-jarige leeftijd aan een hartaanval overleden in zijn woonplaats Willingboro (New Jersey). Hawkins laat enkele legendarische composities na, zoals 'Tuxedo junction' (1939), 'After hours' (1940), 'Holiday for swing' (1945) en 'Steel guitar rag' (1952).

Geen doe[...]

Twee Marok[...] meisjes zijn in he[...] franse stadje Nant[...] school gestuurd, o[...] blijven weigeren hun **doekjes** af te doen. M[...] gingen ze voor het ee[...] naar school, nadat z[...] week waren ge[...] wegens hun kledij. [...] stakende leerkracht[...] hoofddoek een religie[...] bool dat niet in overe[...] ming is met de s[...] status van de scho[...] Turkse islamitische[...] ganger uit Nantua [...] een vliegtuig naar zij[...] land gezet nadat [...] verklaard dat de [...] wetten boven de [...] staan.

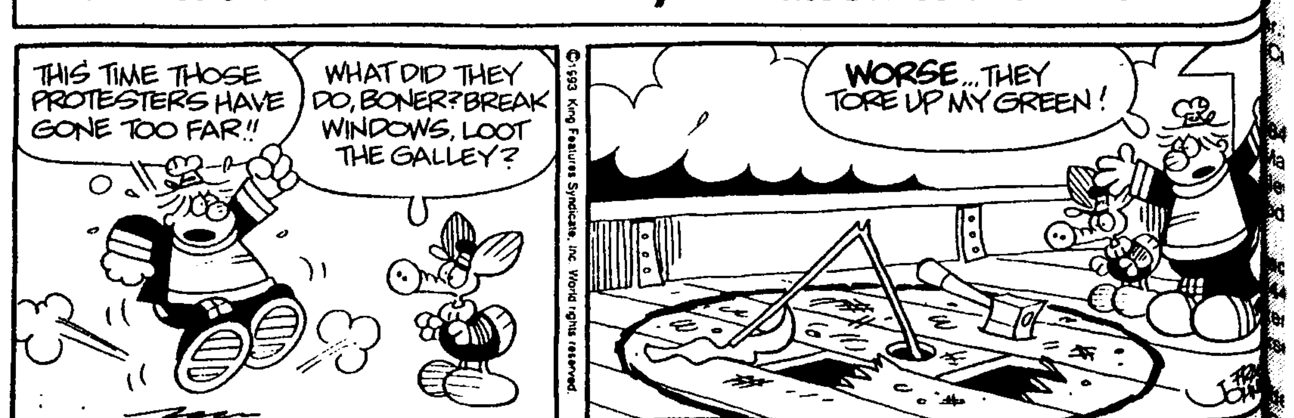
Geesteli[jk] leven (2)

Met zijn linkerha[...] **Paus Johannes Pa[...]** eigenlijk rechtshand[...] dag de menigte op [...] Pietersplein de zegen [...] val op donderdag, [...] hij zijn schouder ble[...] zit zijn rechterarm [...] mitella. De paus kan [...] onmogelijk twee van [...] iefde sporten beoefene[...] mmen en skiën. O[...] staat is zijn handteke[...] zetten, bijvoorbeeld o[...] benoeming van een [...] bisschop, is niet beke[...] journalist die don[...] foto's van de gevalle[...] heeft gemaakt, heeft [...] gend verzoek van h[...] caan zijn filmpje nie[...] ontwikkelen.

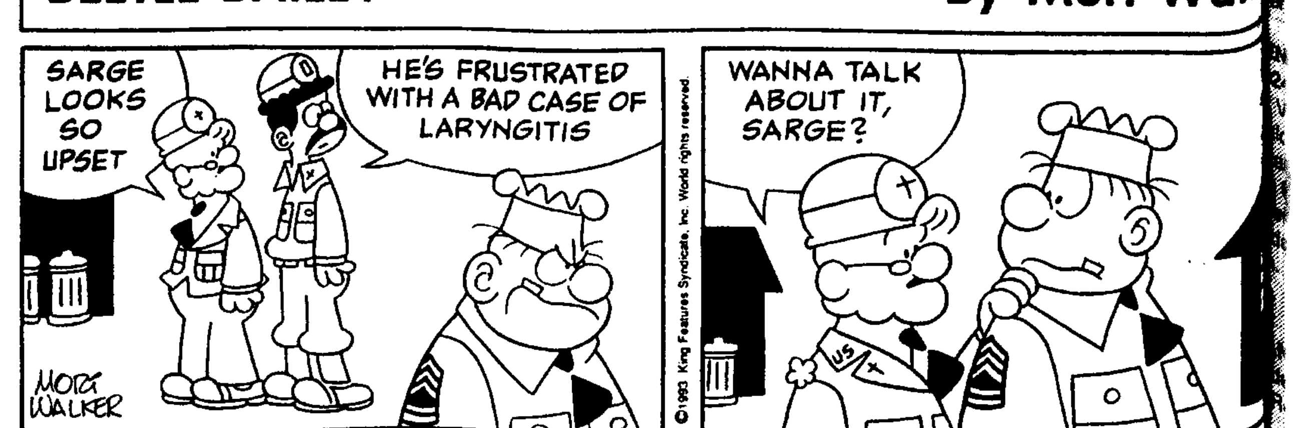
HENRY ® By Dick Hodgi[...]

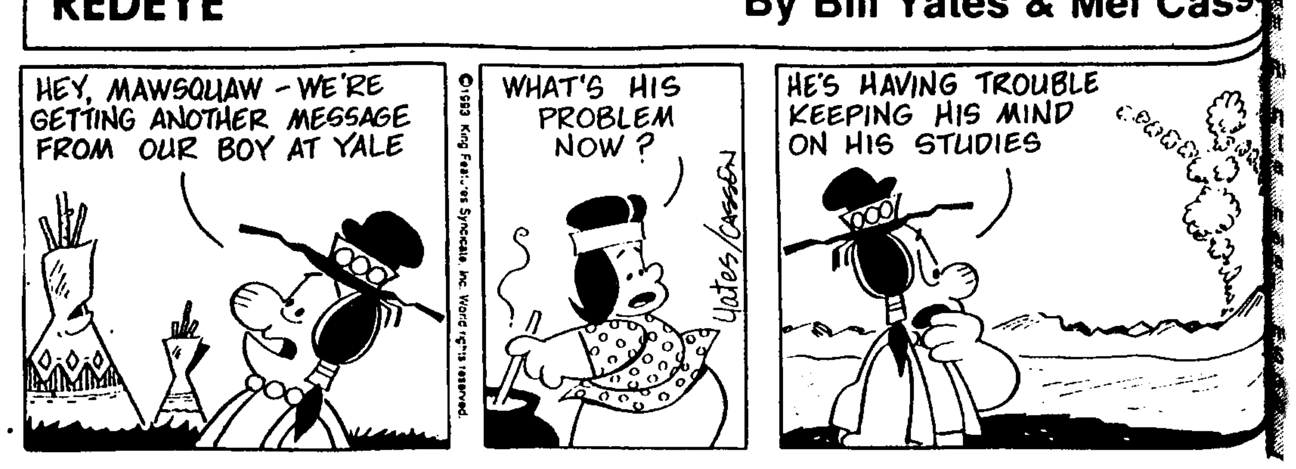
BONER'S ARK ® By Addison & Frank Johns[...]

BEETLE BAILEY ® By Mort Wal[...]

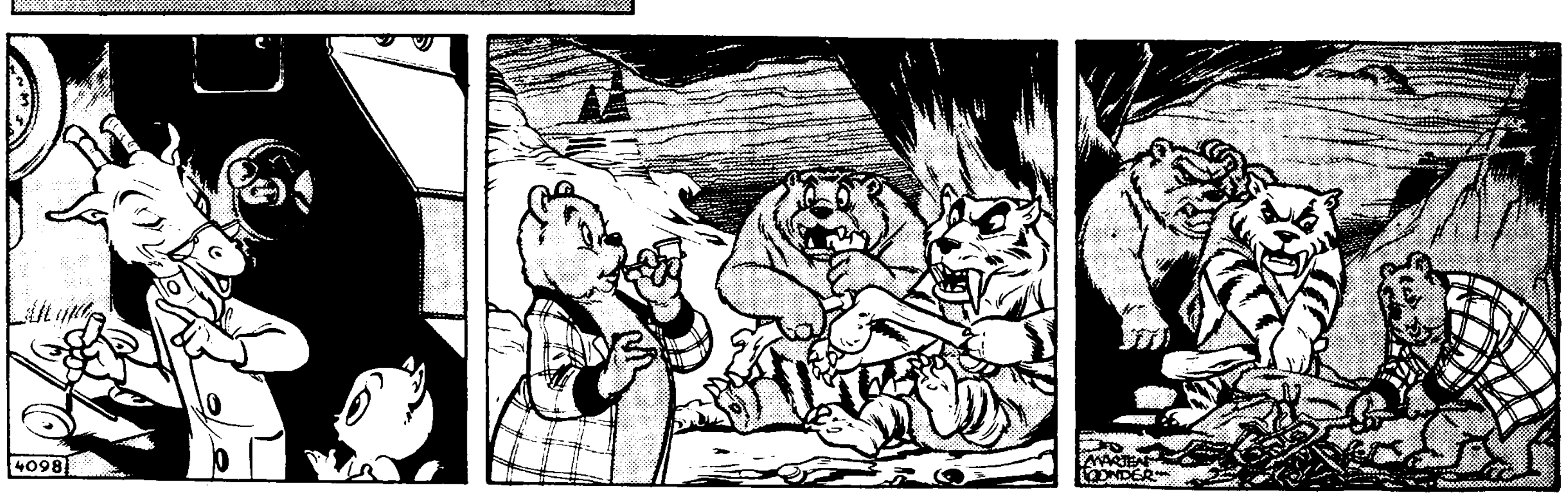

REDEYE ® By Bill Yates & Mel Cass[...]

Tom Poes en de Bommel-legende

door **Marten Toonder**

4098 — Professor Sickbock trad op zijn bovenmaats uurwerk af en stelde de hendel van de rechterklok terug.

"Zo", sprak hij, "nu loopt de heer Bommel weer synchroon. Dat is rustiger voor hem."

"Ja", zei Tom Poes ongelukkig, "maar niet voor ons. Want nu zijn we nog even ver. Hij moet terug komen; ik weet zeker dat hij moeilijkheden krijgt - en niemand kan hem helpen!"

"Kom, mijn ventje!" hernam de geleerde wat korzelig. "Staakt uw kinderlijk gedwing. Ge moet begrijpen, dat men iemand niet uit het verleden haalt als een kikker uit een aquarium. Dit vergt wetenschappelijke arbeid. Trouwens, uw vriend is volwassen; hij moet toch een poosje op eigen benen kunnen staan."

Nu, daar deed heer Ollie genoeg zijn best voor. Door het overhalen van de hefboom was hij plots in zijn eigen tempo teruggevallen en daardoor werd het gemakkerlijker om aansluiting met de vreemdelingen te krijgen. Want zijn ijle kwaakstem vertraagde weer tot een aangename bariton, die duidelijk zei:

"...een voorvader, die driehonderd jaar geleden geleefd moet hebben, als u begrijpt wat ik bedoel. Ik moet hem spreken. Kent u hem soms? Bom[mel] heet hij."

De aangesprokenen kwamen langzaam overeind en staarden hem met uitpuilende ogen aan. Maar ze antwoordden niet.

"Blijft u toch zitten", hernam heer Bommel vriendelijk. "Wanneer men in de natuur overnacht, hoeft men de vormen niet zo in acht te nemen, vind ik. Kom, gaat u zitten. Laten we het ons gezellig maken. Het wordt koud. Hebt u er bezwaar tegen dat ik een vuurtje aanleg?"

Zo sprekende zocht hij wat droge takken bij elkaar, die hij netjes opstapelde............

GENDA

EDISCHE DIENSTEN

ARTSEN

DIENST ARTSEN
...n de artsen van Bandabou ... kunnen in spoedgevallen ...1959 bellen en dan het ...raat afluisteren. De ... de andere districten kunnen ...ellen de artsenpraktijk van ... huisarts bellen en het ...aat zal dan mededelen wie ...nde arts is.

KINDERARTS
(...culiere patienten)
...dienstdoende arts belt U tel.: ...00.

VERPLEGING

... GELE KRUIS VERPLEGING ...E MARGRIET'
...17. Tel.: 682344/ ...12/682574, Fax: ...kantooruren: 07.00-16.30

...zuster gelieve tel.: ... na 17.00 uur.
...spreekuur in ieder wijk... ...s van 08.00-08.30/ ...uur.
...Otrobanda: tel.: ...spreekuur: woensdag van ...00 uur.
...ria 17: tel.: 682344; ...donderdag van 09.00-...
...Bonam: tel.: 371865. ...dinsdag van 09.00-... Sokudi: tel.: 367824. ...Montagne Abao: ...78711; spreekuur: ...van 09.00-11.00 uur. ...9 (Koraal Specht): ...7; spreekuur: donderdag ...-11.00 uur.
...Suffisant: tel.: 687707; ...donderdag van 09.00-...
...Sta. Rosa: 671628; ...dinsdag van 09.00-...
...voor zuigelingen... ...vrijdag van 08.00-... ...Vondel-/Nilda Pin... ...: 373582.

...ING NEUTRALE ...VERPLEGING
...19: P.O. Box 3619. ...232. Fax: 682709; ...-17.00 uur.
...u: Siberie Kavel 16; ...16.00 uur. Tel.: 649422.
...vanaf 12 november ...19 november om 07.00 ...page 669-0368

...KLINIEK ...
...P.O. Box ... 692510. Fax:
...over prenatale ... na de bevalling.
...zuigelingen: iedere donde... ...16.00 uur.
...: iedere dins... ...12.30-14.45 uur.

...ICHTING ...VERPLEGING ...DABOU
...648077/648387; open ...vrijdag van 07.00-17.00 ...bereikbaar: zuster Van ...b.g.g. 601769.
...iedere dinsdag van ...20.00 uur.

APOTHEKEN

NACHTDIENST
Otrobanda:
Otrobanda, Winkelcentrum Colon. Tel.:625633-34-35.
Punda:
Antiliana, Kaya Flamboyan 1-A. Tel.:376200/376208.

DIVERSEN

BELANGRIJKE NUMMERS (voor noodgevallen)

Ambulance:	112
Politie:	114
Brandweer:	114
Hospitaal:	624900
Aidslijn:	128
Kodela:	135

HEEFT U HULP NODIG?
Bel SOS-lijn 127!

NOODGEVALLEN/ VERMISSING OP ZEE
Telefoon: 637911 (RCC)
24 uur per dag bereikbaar!

FUNDASHON LECHI DI MAMA KORSOU
Voor informatie tel.: 672289, 375023 of 375542.

LUCHTPOSTSLUITING POSTKANTOOR GROOT KWARTIER
Nederland: voor gewone stukken: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag om 11.30 uur; woensdag om 10.15 uur. Voor aangetekende stukken één uur van tevoren.
Suriname: voor gewone stukken: dinsdag en vrijdag om 17.30 uur en zaterdag om 10.45 en 17.00 uur.
De Verenigde Staten en Europa (op zaterdag): voor aangetekende en gewone poststukken om 14.45 en 15.45 uur.
Het zegelloket is op zaterdag van 07.00-15.00 uur open.

THORAX CENTRUM
(Jan Noorduynweg naast UNA. Tel.: 685544)
openingstijden van maandag t/m vrijdag van 08.00-17.00 uur; op zon- en feestdagen alsmede op werkdagen na 17.00 uur voor spoedgevallen tel.: 685917.

DIERENARTS
voor spoedgevallen gelieve te bellen: 614000 (Veterinaire Dienst) voor de dienstdoende arts.

WEGA DI NUMBER

zat	zon
3200	4045
9302	1898

STICHTING DIERENBESCHERMING CURAÇAO
Het Dierenasiel is open van maandag t/m vrijdag 10.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag van 08.00-13.00/16.00-18.00 uur; zondag gesloten.

MAANDAG

TOERISTENSCHEPEN
11.00-20.00 uur *Seawind Crown* (AUA).
07.00-17.00 uur *Song of Norway* (AUA).

ABC (kanaal 77)

MAANDAG
15.00 One Life to Live
16.00 General Hospital
17.00 Oprah Winfrey
19.00 News
19.30 ABC News
20.00 Jeopardy
20.30 Wheel
21.00 Day One
22.00 NFL Football
01.00 News
01.30 Nightline
02.05 Movie
04.00 World News Now
05.30 Oprah Winfrey

AE (kanaal 73)

MAANDAG
15.00 Movie: Sam Cade
19.00 Police Story
19.00 Rockford Files
20.00 In Search Of..
21.00 David L. Wolpers Presents
22.00 Sherlock Holmes
23.00 Lovejoy
24.00 Evening at the Improv
24.45 David L. Wolpers Presents
02.00 Sherlock Holmes
03.00 Lovejoy
04.00 Evening at the Improv
05.00 Eternally Yours

CBS (kanaal 78)

MAANDAG
15.00 As the World Turns
16.00 Guiding Light
17.00 Young and the Restless
18.00 News
18.30 News
19.00 News
19.30 CBS Evening News
20.00 Entertainment Tonight
20.30 Inside Edition
21.00 Evening Shade
21.30 Dave's World
22.00 Murphy Brown
22.30 Love & War
23.00 Northern Exposure
24.00 News
24.35 Late Show with David Letterman
01.35 Sweating Bullets: Crimetime
...
03.00 Up the the Minute

LIFE (kanaal 91)

MAANDAG
15.00 ...
15.30 Tracey Ullman

Vermeend: 'Antillenbeleid meer richten op economische structuur

DEN HAAG/WILLEMSTAD — Nederland zou zijn Antillenbeleid veel meer moeten richten op een gezonde economische structuur en vergroting van de financiële draagkracht van de eilanden. Daarin moeten ook de ontwikkelingsprojecten een duidelijke rol spelen. Dat standpunt herhaalt het PvdA-Tweede Kamerlid dr. Willem Vermeend in een bijdrage in NRC-Handelsblad, gewijd aan de Antillenroute. Volgens Vermeend heeft de vaste Tweede Kamercommissie voor koninkrijkszaken, waarvan hij deel uitmaakt, de minister ervan overtuigd dat Nederland zelf op de besteding van ontwikkelingsgelden op de eilanden moet toezien en dat bepaalde vormen van technische bijstand structureel moeten worden gemaakt.

"We moeten Nederlandse deskundigen op allerlei gebied beschikbaar blijven stellen, als blijkt dat de Antillen onvoldoende aanbod hebben van locale mensen die voor deze functies kunnen worden opgeleid", aldus Vermeend.

NRC-Handelsblad wijst er op dat de positie van de Nederlandse Antillen en Aruba als belastingparadijs zal veranderen door de nieuwe, strengere wetgeving. Volgens Vermeend zal dat de Antillen mogelijk tijdelijk wat minder aantrekkelijk maken voor ondernemers en particulieren die legaal winsten naar een gebied overhevelen, waar de belasting laag is. Maar op de langere termijn zullen de eilanden juist beter kunnen concurreren met andere belastingparadijzen, denkt hij.

"De financieel-economische positie van met name Curaçao zal — hoe je het ook wendt of keert — mede worden bepaald door de financiële offshore" zegt de belastingexpert van de PvdA. ... in Maastricht. NRC-Handelsblad wijst er op dat de Antillen enkele jaren geleden als belastingparadijs aan betekenis hebben ingeboet doordat de Verenigde Staten het bilaterale verdrag met de eilanden opzegden. De inkomsten werden als gevolg van die opzegging gehalveerd en de offshore sector moest fors inkrimpen. Voor Nederlandse ondernemingen bestaat de "Antillenroute" nog steeds. Wel zag Nederland zich in de onlangs afgeronde onderhandelingen over zijn belastingverdrag met de Verenigde Staten genoopt tot aanscherping van de voorwaarden.

Een voorontwerp van wet dat staatssecretaris Van Amelsvoort (CDA, belastingen) in juli publiceerde handhaaft het systeem van vrijstelling van belastingplicht voor winsten van Nederlandse concerns die in het buitenland zijn gevestigd. Maar winsten van concernonderdelen die in belastingparadijzen zijn gevestigd wil Van Amelsvoort niet langer "zonder meer" vrijstellen. Er moet sprake zijn van een reële vestiging met echte economische activiteiten, niet van een "postbusmaatschappij". Ook de aftrekbaarheid van rente, betaald aan concernonderdelen in belastingparadijzen wordt beperkt.

NRC-Handelsblad herinnert er aan dat Nederland ook de Antillen dringend heeft verzocht mee te werken aan ondertekening door het hele koninkrijk van het Verdrag van Straatsburg. Dat voorziet in uitwisseling van informatie tussen de ondertekenaars en hulp aan buitenlandse belastingdiensten bij onderzoek van particulieren of ondernemingen die worden verdacht van belastingontduiking of het innen van inkomsten uit criminele activiteiten. De Antillen hebben zich scherp tegen ondertekening van het verdrag gekeerd. Zij vrezen aldus klanten kwijt te raken aan belastingparadijzen die er minder strenge normen op na houden. Vermeend zegt in NRC-Handelsblad te vinden dat de Antillen in hun eigen belang aansluiting moeten zoeken bij Europese afspraken op dit gebied, waarbij Nederland partij is.

"De Antillen hebben in vergelijking met andere paradijzen een goede naam, ze beschikken over een kwalitatief goede off-shoresector met een uitstekende infrastructuur in de vorm van betrouwbare trustkantoren en administraties. Door zoveel mogelijk met ons mee te doen zullen ze hun naam als betrouwbaar belastingparadijs verder versterken, elke verdenking van illegale praktijken uitbannen en hun concurrentiepositie verstevigen". Voor Curaçao is dat ook essentieel om zijn ambitie te verwezenlijken centrum voor financiële dienstverlening te worden, zegt Vermeend. "In die sector zijn de risico's groot. Kijk maar naar de aantrekkingskracht van Cuba als dat eiland echt wordt opengesteld".

KWALITEIT BESTUUR

Het belastingbeleid vervult een rol in de verbetering van de kwaliteit van het bestuur. Hirsch Ballin wil in een nieuwe statuut de fiscale autonomie van de landen in de West koppelen aan de voorwaarden dat op de Antillen bedachte regelingen niet strijdig zijn met de belangen van het koninkrijk. Vermeend vindt met minister Hirsch Ballin zelf dat in het nieuwe offshore-beleid prioriteit moet worden gegeven aan bestrijding van fraude en het ontgaan van belastingen, in het belang van de Antillen zelf. De off-shore heeft dat blijkens het verhaal van Vermeend zelf al ingezien.

Experts van Curaçao hebben bij staatssecretaris Van Amelsvoort een plan op tafel gelegd om de Antilliaanse fiscale wetgeving te Europeaniseren. Daarmee komt men aan de verlangens van Nederland tegemoet. "Dat biedt aantrekkelijke voordelen voor de Antillen. De vrees van Curaçao was tot dusverre dat Nederland de financiële off-shore daar de nek wilde omdraaien. Maar het gaat ons om een evenwichtig pakket, waarbij de Antillen best een laag belastingtarief kunnen handhaven.

We kunnen als onderdeel van de nieuwe fiscale afspraken ook in de Belastingregeling voor het koninkrijk overeenkomen dat de belasting wordt verlaagd op dividenden die naar de Antillen gaan. Op die manier blijft de Antillenroute zowel voor Curaçao als Nederland aantrekkelijk. Ik bekijk dat heel pragmatisch mede vanuit Nederlandse belangen. Ik heb liever dat een bedrijf een vestiging opent op de Antillen dan in België, Luxemburg of Jersey of de Cayman Islands", aldus Vermeend.

Referendaria

IN HET BERICHT over de referendumenquête van Edmy's is eerder deze week een foutje geslopen: opties B en C werden verwisseld. De juiste uitslag is 26 procent voor optie B (was 29 procent) en 14 procent voor C (was 35 procent).

* * *

BUURTCENTRUM BRIEVENGAT organiseert op dinsdag 16 november een informatieve avond over het referendum. Vanaf 19.30 uur is iedereen welkom om in het centrum aan de panelleden vragen te stellen. Dat zijn Edwin Molina voor optie A, Freddy Curiel voor optie B, Freddy Antersijn voor optie C en Jeanne Henriquez voor optie D. Moderator is Ludmilla van Eps.

Dinsdag vind de discussieavond van de ABVO plaats over het referendum. Organisator is Informa, het instituut voor formatie van ABVO-leden.

De bijeenkomst is in het vakbondsgebouw aan de Kaya Thomas Henriquez 21 en begint om 19.30 uur.

Culturele avond in ITC

WILLEMSTAD — De schrijver Wycliffe Smith, dichteres Esther Gumbs, toneelspeler Roland Bryson en stringband The Happy Carribean Boys zijn uitgenodigd voor de culturele avond die de St. Maarten Cultural Foundation zaterdag 20 november houdt in het ITC.

Het evenement wordt ingeluid met een vertolking van het St. Maartense lied *O sweet St. Martin's land* en het Franse volkslied *La Marseillaise* door Charles Marshall.

Wycliffe Smith, die op dit moment directeur is van de Universiteit van Sint Maarten, heeft verschillende literaire werken op zijn naam staan, waaronder *Mind Adrift, the Development of poetry in the Dutch Windward Islands*. Hij zal een van de sprekers zijn die in de loop van de avond een presentatie geven.

Esther Gumbs is een jonge artieste die in de afgelopen vijf jaar gedichten heeft geschreven en voorgedragen. Zij ontving een prijs van de uitgever House of Nehesi. Roland Bryson, alias Pa Benn is bekend van het theaterstuk *The Old Story Time* van de Cole Bay Theatre Group. Voor de St. Maarten Cultural Foundation zal hij een *one-man show* opvoeren. De groep St. Maartenaren die zich verenigd hebben in de Caribbean Happy Boys Stringband confronteren het publiek met Latijnsgetinte muziek uit het verleden. De formatie speelt een breed repertoire, dat varieert van wals, polka, merengue, bolero en calypso.

De omzet in de WEST-DUITSE detailhandel is in september 1,8 procent kleiner geweest dan in dezelfde maand van vorig jaar. Ten opzichte van augustus verminderde de omzet met 0,6 procent, zo blijkt uit voorlopige gegevens van het Duitse bureau voor de statistiek.

* * *

HET WEER

WEERSVERWACHTING geldig tot morgenmiddag 12:00 uur:
Overwegend half bewolkt met kans op enkele plaatselijke buien.
Zwakke, tot matige, doorgaans mogelijk af en toe vrij krachtige wind uit ruchtingen tussen oost en noordoost (tussen vijf en 18 knopen)

WEEROVERZICHT:
In de komende 24 uur zal een zwakke storing in de middelste en hogere luchtlagen, die vanmorgen boven het oosten van het Caribisch Gebied lag, geleidelijk aan het weer op de Benedenwindse Eilanden gaan beïnvloeden. Als gevolg hiervan zal de aangevoerde lucht naar verwachting vochtiger en onstabieler worden waardoor op een toename van de buienaktiviteit gerekend kan worden.

OVERZICHT WEERSGESTELDHEID

Vanmorgen 08.00 L.T.		Afgelopen 24 uur		
Station	Het weer	Max	Min	Neerslag mm
Aruba	zwaar bewolkt	31	25	10.0
Bonaire	zwaar bewolkt	31	26	4.6
Curaçao	zwaar bewolkt	32	26	0.0
St Eustatius	regenbui	30	25	1.3
Sint Maarten	regenbui	31	25	2.0
Amsterdam	zwaar bewolkt	12	06	23.0
Atlanta	geheel bewolkt	24	18	3.3
Bogota	zwaar bewolkt	19	10	0.0
Kingston	licht bewolkt	34	26	0.0
Miami	licht bewolkt	28	24	0.0
New York	zwaar bewolkt	22	17	0.0
Paramaribo	zwaar bewolkt	34	24	[illegible]
Port of Spain	zwaar bewolkt	32	23	0.0
Santo Domingo	half bewolkt	30	23	2.0